FOŞTII DEŢINUŢI POLITICI, DIN NOU "DUŞMANII POPORULUI"

—Cecilia MIHĂILESCU—

Opoziţia de extracţie bolşevică a pornit o ofensivă agresivă împotriva guvernanţilor, cu precădere, a ţărăniştilor. Liderii PDSR au lansat atacuri calomnioase şi injurii la adresa foştilor deţinuţi politici, ameninţând că îi vor băga la închisoare pe toţi ţărăniştii şi specialiştii lor. Miron Mitrea a anunţat că, în spirit *"umanitar"* are în vedere dublarea numărului de puşcării şi suplimentarea paturilor, în aşa fel încât ţărăniştii să doarmă câte unul în pat! Cu umoru-i caracteristic, preşedintele PNŢCD, Domnul Ion Diaconescu, a răspuns: *"Îi mulţumesc Domnului Mitrea pentru grija ce ne-o poartă. E un progres. Antecesorii PDSR, cei dela PCR, ne obligau să dormim pe priciuri şi rogojini. Acum ni se pregătesc paturi"*.

Dincolo de această glumă, nu e de glumă, iar asemenea atacuri violente sunt posibile din cauza îndolenţei guvernanţilor, care n'au prezentat încă realitatea despre regimul Iliescu şi n'au votat legile esenţiale. Totodată, Justiţia n'a luat în discuţie marile cazuri de corupţie sau crimele mineriadelor. Această stare de fapt le dă Domnului Iliescu şi acoliţilor impresia că actualii guvernanţi sunt slabi, iar asupra lor aruncă acuze cu privire la aspecte care constituie consecinţe directe ale regimului Iliescu.

Purtătorul de cuvânt al PNŢCD, tânărul depuat Remus Opriş, a anunţat, la mijlocul lunii Iulie, că partidul său nu va mai tolera o asemenea stare de fapt, va prezenta naţiunii adevărul despre regimul Iliescu şi se va opune oricărei obstrucţionări a Justiţiei, care trebue să-şi facă datoria şi să judece nu doar complicii, ci şi responsabilii regimului Iliescu. Rămâne de văzut, dat fiind faptul că există prezumţia unei complicităţi a reprezentanţilor PD cu cei ai PDSR din vremea în care erau împreună în FSN.

Mai revoltător decât faptul că bolşevicii se manifestă ca în zorii comunismului (lipsindu-le doar puterea ca să-şi pună în practică ameninţările) este comportamentul ministrului liberal al Justiţiei, Valeriu Stoica, cel care refuză să anuleze, prin lege, sentinţele comuniste, preferând să stipuleze continuitatea juridică cu regimul comunist. Din această cauză sunt posibile şi ieşirile PDSR. Din această cauză e posibil şi faptul că foştii deţinuţi politici sunt în situaţia să facă cereri de reabilitare, în speranţa recăpătării unei părţi din bunurile furate. Pe de o parte, ar trebui zeci de ani ca să se rejudece toate procesele. Iar pe de altă parte, este aberant să recunoaştem justiţia comunistă, care nu era decât expresia comenzii politice a guvernului comunist, separaţia puterilor în stat fiind abrogată. Declararea prin lege a nulităţilor sentinţelor comuniste ar fi o justă reparaţie morală şi o dreptate, fie şi târzie, făcută măcar acelor puţini supravieţuitori şi urmaşilor lor. Ministrul Stoica, însă, se opune, iar PNŢCD a amânat promovarea unui asemenea proiect de lege pentru a evita o nouă tensiune în coaliţie. O întâmplare scandaloasă, însă, i-a determinat pe ţărănişti să urgenteze demersul, promovând introducerea legii în toamnă.

Ce s'a întâmplat? O instanţă a Parchetelor Militare a refuzat să-l reabiliteze pe Vintilă Brătianu (oricum, post-mortem), pe motiv că sentinţa ar fi *"întemeiată"*, el ofensând... guvernul Groza! Aşa ceva a fost posibil în anul de graţie 1999, luna Iulie, sub administraţia Emil Constantinescu. Evident că, pe lângă imensa sfidare bolşevică, prin asemenea acte se urmăreşte compromiterea actualei guvernări, chiar în ochii propriului electorat. Culmea e că pentru ofensa adusă memoriei acelui care a fost admirabilul liberal Vintilă Brătianu se revoltă nu liberalii, ci ţărăniştii! E momentul ca partidele democratice să strângă rândurile şi să se ia în serios. Altfel, istoria României va rămâne de batjocură, iar viitorul ţării, în pericol.

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 35 $ / 55 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 25 NR.273 - SEPTEMBRIE 1999 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

ELECTORATUL SE SUCEŞTE

Eugen BÂRSAN

Dacă în 1996 electoratul a fost pentru Emil Constantinescu şi Convenţia Democrată, potrivit unor sondaje de opinie realizate pe populaţia ţării, acum el ar fi pe cale s'o sucească. Îl revrea pe tovarăşul Iliescu şi pe partidul său PDSR. Ne place ori nu ne place, acesta este barometrul de opinie publică dat de sondaje.

Cum s'a putut ajunge aici? Atât guvernul actual cât şi cel precedent n'au avut parte de nici o clipă de linişte. A fost o criză politică declanşată de partenerul de coaliţie Petre Roman, care a dus la înlăturarea fostului premier Victor Ciorbea. Au fost mişcări sindicale cu presiuni şi ameninţări şi a mai fost chiar şi o încercare de lovitură mortală cu o a cincea mineriadă. Toate desfăşurate în atmosfera unui circ politic creat de C.V. Tudor.

Iar dacă pronosticul cu sucitul electoratului se va adeveri, oare ce va mai urma? Până una alta, Văcăroiu, specialistul, afirmă că, după viitoarele alegeri, PDSR va anula toate legile adoptate de actuala putere. Liderul pedeserist Miron Mitrea ameninţă că îi va băga la închisoare pe toţi ţărăniştii şi specialiştii lor. Dar le promite o concesie: în loc de rogojinile date de antecesorii PCR, PDSR le va da posibilitatea să doarmă câte unul în pat.

Pur şi simplu te cruceşti când vezi câtă ură s'a putut acumula în sufletul oamenilor lui Iliescu în răstimpul de trei ani de când li s'a luat puterea. Această ură îşi vădeşte intenţia unui nou suspans pentru România. Un suspans în care se vor putea întâmpla multe. Iar între acestea obiectivul final al PDSR-ului pare a fi: el vrea să facă din Români cei mai comunişti dintre oameni, prin moravuri de contrapuneri la istoria şi legendele româneşti care vorbesc de o ţară bogată şi frumoasă şi de un popor harnic, cinstit şi bărbătos.

De ce sucire? Pentrucă atunci când lumea este grav nemulţumită de actuala stare a economiei şi optimismul ei este aproape la pământ, începe buimăceala. Iar omul buimăcit îşi pierde busola. Şi aşa el se reîndreaptă către Iliescu şi PDSR. Şi cum să nu te cruceşti când vezi că majoritatea electoratului îl revrea pe Iliescu şi este gata să se arunce încă o dată în braţele sale după ce el l-a dus la dezastru. Căci este mai mult

Continuare în pagina 3

NEOBOLŞEVICII

—Ion RĂDULESCU—

La alegerile din Noembrie '96 doar 30% dintre Românii cu drept de vot, prezenţi la urne, reprezentând electoratul luminat al Convenţiei Democrate, au spus adio cancerului comunist. Lor li s'au adăugat aproximativ 7% etnici maghiari, care trudesc şi gândesc în chip... necomunist. Una peste alta, Românii sătui de pecinginea roşie au fost şi au rămas în minoritate (cu mult sub 50%), infima victorie asupra comunismului nefiind suficientă pentru a însănătoşi cel puţin jumătate din puhoiul parlamentar activisto-securist. Urmarea s'a văzut, din nefericire cârdăşia forţată cu *"democraţii"* trandafirului fesenist, cu iz comunist, a compromis mult dorita *"schimbare la faţă"*, neputând convinge oamenii că direcţia în care se îndreaptă ţara este bine gândită. De aici, şantajul ordinar al criptocomuniştilor *"revoluţionari"* miliardari, în frunte cu Roman (al doilea om în stat) care l-au lucrat mârşav pe omul de onoare Victor Ciorbea.

Octogenarii ţărănişti, rămaşi fără creier şi busolă (după dispariţia mult regretatului Senior Coposu) n'au ştiut să speculeze momentul prielnic al vârfului de susţinere populară din '97, când sondajele de opinie le erau favorabile cu peste 50%. Ar fi trebuit atunci să pună surdină acuzelor PD-iste nefondate, chiar cu riscul retragerii dela guvernare şi al alegerilor anticipate. Premierul Ciorbea nu trebuia lăsat pradă liotei rechinilor fesenişti, care şi-au impus viziunea duplicitară Putere-Opoziţie. Dar cu ţărăniştii şi liberalii *"infiltraţi"* avem toate şansele să revenim în 2000 la *"democraţia originală"*.

Nu mai poate fi vorba de o reîntoarcere în regimul comunist, compromis grav de cei ce l-au slujit şi-au profitat din plin de avantajele lui. Neobolşevicii au secătuit avuţia naţională, au furat cam tot ce se putea fura, au puterea banului şi ambiţia ca tot ei să compromită şi capitalismul în România, supervizând scena politică, economică şi publică. Prosperitatea securiştilor de afaceri, precum, GCP, Voiculescu, Cataramă, Copos ş.a., a *"revoluţionarilor"* politicieni Roman, Berceanu, Duvăz, Voican, Băsescu ş.a. are rădăcini adânci în strategia metodică a jafului generalizat. Asmuţiţi de Vadim şi urmând exemplul lui Cozma, liderii sindicatelor roşii îşi apără şi ei posturile de milioane, ameninţând cu greva generală şi o nouă revoluţie.

Neobolşevicii travestiţi în *"social-democraţi"* şi *"socialişti ai muncii"*, *"naţionali-români"*, *"aliaţi pentru România"*, *"români mari"* sau *"ai unităţii naţionale"* sunt viruşii ciumei roşii, urmaşii opresorilor dejişti şi ceauşişti, duşmanii de moarte ai reclădirii unei societăţi sănătoase. Rapacitatea Bivolarilor, Văcarilor, Hrebenciucilor, mârlănia Văcăroilor, Vadimilor sau Păslarilor, ameninţarea pistolarului Mitrea cu extinderea puşcăriilor pentru ţărănişti, insolenţa lui Tabără, Năstase, Tărăcilă, Marţian, obsesia Iliescului în problemele (fără sens, în opinia lui) *ress-tituţiei* (după propria-i pronunţie!) şi-a reparării nedreptăţilor trecutului otrăvesc climatul social şi desconsideră tot ce are mai bun fiinţa naţională. Pleşiţele neobolşevice s'au grupat în jurul Vadimului paranoic, săpând mineresţe la temelia firavei democraţii, cu dibăcia trădătorilor de neam şi ţară, aflaţi în solda şi la ordinele dictatorilor terorismului arab, cu

Continuare în pag. 4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

Cecilia MIHĂILESCU	pagina 1
Prof. Ion RĂDULESCU	pagina 1
Prof. Radu ŞTEFĂNESCU	pagina 2
Dan BITU	pagina 2
Roland Cătălin PENA	pagina 3
Roxana IORDACHE	pagina 4
Andrei BĂDIN	pagina 4
Viorel PALTIN	pagina 7
Ovidiu BANCHEŞ	pagina 7
Ileana NICA	pagina 7
Pof.Mihai.S.DERDENA	pagina 7
Prof.Valeriu ARBORE	pagina 9
Prof. Gh. BUZATU	pagina 14
Prof. N. CIACHIR	pagina 15
Mihai CREANGĂ	pagina 17
Prof. Banu SERDARU	pagina 23
Prof. Ion OLTEANU	pagina 23

editorial

FACTORII DESTABILIZĂRII ROMÂNIEI

Este foarte greu să se desprindă factorii care au contribuit la starea de lucruri din România de azi. Dacă s'ar face un sumar, numai cu aspectele esenţiale, s'ar vedea că este vorba de o sumedenie de lucruri care au alcătuit ***artileria politică***, ce a distrus toate încercările de refacere a ţării şi care artilerie, încă, îşi are tunurile în funcţiune, chiar în zilele noastre. Asta, ca să pomenim în *"metafore"* toţi agenţii distructivi care operează peste tot, în toate poziţiile cheie ale vieţii publice româneşti.

Moştenirea comunistă este primul factor. Regimul instalat în 1945, prin forţa Armatei Roşii, a întrebuinţat instrumentul ideologic al marxismului, prin care a alterat toată viaţa societăţii româneşti, încât *"omul român"*, din toate categoriile sociale, şi-a pierdut identitatea specifică, axată pe valorile morale, strămoşeşti, exemplificate prin virtutea fundamentală a vieţii ţărăneşti, omenia.

Sub iobăgia comunistă, toate categoriile sociale româneşti au fost alterate. Li s'au mutilat conştiinţele. Ţăranul nu mai era ţăran, muncitorul nu mai era muncitor, burghezul nu mai era burghez, intelectualul nu mai era intelectual. Iar categoria conducerii politice era înspăimântătoare: fără dragoste de ţară, fără legi morale, fără viziune politică, fără idealuri.

Nomenclatura comunistă, reinstaurată după Decembrie 1989, prin guvernarea lui Ion Iliescu, a prelungit domnia iobăgiei comuniste, prin înşelăciune, perversiune şi minciună. Ea a strivit şi desfigurat entuziasmul renaşterii naţionle, fără ruşine, fără decenţă, cu intenţia directă de a opri procesul de refacere a poporului român.

În fond, Ceauşescu a fost ataşat ideologiei marxiste, cu sinceritate, pentrucă era lipsit de inteligenţă şi credea în ideologia lui Marx. Nu o înţelegea deloc, dar credea în construirea unei societăţi de tip marxist.

Iliescu, însă, are o altă personalitate. Ataşat prin convingere doctrinei marxiste, a fost în perioada lui Decembrie 1989 un turmentat şi n'a priceput ce s'a întâmplat în realitate, prin ridicarea poporului. El plănuise doar o simplă răsturnare a lui Ceauşescu, rămânând credincios ***bolşevismului*** celui mai autentic. A demonstrat acest ataşament prin legăturile strânse cu Sovieticii şi prin măsurile parafate şi consemnate de *"urgenţă"*. Adică, prin continua aplicare a principiilor marxiste, de subordonare Rusiei sovietice şi de continuare a programelor socialiste, fără să ajute economia naţională să se dezvolte independent de rigorile statale şi viaţa politică. El nu a putut admite principiile libertăţii de opinie şi de formare a unor partide democrate, după sistemul ţărilor europene.

Iliescu a condus ţara prin impunerea punctului său de vedere. În sistemul de organizare şi administraţie statală, nu a admis decât nomenclaturişti, care erau orientaţi după indicaţiile marxiste, căci nu aveau de unde să cunoască alte forme, idei şi principii. Totul a fost limitat la concepţia marxistă. Desigur, în tot acest timp, poporul a fost minţit că se lucrează la schimbări importante, dar nu s'a schimbat nimic din sistemul vechi al comunismului.

Iliescu şi nomenclatura sa nici nu au vrut să schimbe ceva. Societatea pe care au promovat-o ei a fost tot o societate marxistă. Şi în aceasta a stat pervesiunea lui Iliescu, căci a continuat să înşele poporul mereu, după cunoscutele metode comuniste.

Ceauşescu achitase toate datoriile către străinătate, Iliescu şi nomenclatura au făcut alte datorii, mai mari, pe care le-au lăsat guvernării instaurată după 1996. Aceste datorii au îngreunat enorm refacerea economiei naţionale. Iar foştii nomenclaturişti, menţinuţi în posturi de comandă, au împiedicat ieşirea la liman a economiei României.

Lipsa unei ideologii naţionale este un alt factor care a mărit dezastrul de azi al României. O ţară nu se poate conduce la întâmplare. Ea trebue să aibă ca punct de plecare o ideologie naţională, care să vizeze toate planurile de existenţă ale unei naţiuni. Această ideologie este întemeiată pe o serie întreagă de principii, care privesc orientarea în realitatea naţională. Adică, pe o viziune largă care să ţină seama de toate aspectele de existenţă ale unei naţiuni, privită în procesul şi în structura sa de devenire istorică. Ideologia are o perspectivă istorică asupra întregului naţional în evoluţia lui, dela punctul de origine, de geneză, de formaţie originară în toate elementele constitutive, specifice, prin care se deosebeşte de alte existenţe sau întreguri naţionale.

Şi fiindcă este vorba, în cazul nostru, de o naţiune cu un bogat trecut istoric, trebue să se aibă în vedere toate tradiţiile existenţei sale, aşa cum s'au format ele de-a lungul veacurilor şi care s'au transmis din generaţie în generaţie. Un întreg tezaur de conştiinţă ontologică şi de subconştient colectiv, în adâncul căruia se găsesc năzuinţele formative, creatoare de valori şi de idealuri.

Numai în contact intim şi direct cu aceste valori fundamentale, se poate elabora o ideologie care să nu contrazică realitatea ontologică a neamului românesc, se poate obţine o ideologie naţională.

Fără o astfel de ideologie, nici o clasă politică nu va putea clădi o comunitate naţională şi morală. Şi, în România de azi, nu există o asemenea ideologie.

George BĂLAŞU

ALIANŢA CIORBEA

Radu ŞTEFĂNESCU

Fondată pe 17 Aprilie a.c., cuprinde peste 26.000 membri din toate judeţele ţării, inclusiv din Municipiul Bucureşti. Dintre acestea, 25 de judeţe şi toate sectoarele Capitalei au peste 300 de membri, plus o foarte bună repartiţie pe diversele provincii sau regiuni istorice; o excelentă reprezentare în Oltenia: Doljul cu peste 2.500, Gorjul cu aproape 2.000, Oltul cu aproximativ 1.500, Vâlcea peste 1.000; la Constanţa 1.500, Galaţi 2.000, Vaslui 1.000 şi o bună reprezentare în toate judeţele din Transilvania şi Banat. Dar, aceastâ repartiţie este o dovadă clară că Alianţa Creştin Democrată nu are de-a face nici pe departe cu un simplu demers regional (cum s'a încercat să fie prezentată de unii) şi nici cu un demers confesional (imensa majoritate a membrilor, în frunte cu Victor Ciorbea sunt Ortodocşi, dar sunt şi Greco-Catolici şi Romano-Catolici) şi în plus, ca argumente solide stau structura organelor de conducere şi instituţiile care s'au creat: - un Senat al partidului pentru cei care s'au remarcat în rezistenţa anticomunistă - un Consiliu al Românilor de pretutindeni (singurul partid care-a făcut acest lucru!!), care coordonează activitatea filialelor externe ale A.N.C.D. (din Canada, USA, Franţa, Australia ş.a.). Astfel, marile personalităţi ale Exilului oferă Românilor din Alianţa Ciorbea şansa şi ocazia de a valorifica extraordinara lor experienţă, consiliindu-i în permanenţă în luarea oricăror decizii privind politica internă şi externă. În ţară, însă, din nefericire, există interesul foarte multora ca mesajul ANCD să nu ajungă la cetăţeni şi la opinia publică, întrucât în aceste momente de derută (când există între 30% şi 50% de indecişi!) ar deranja şi actuala Putere şi actuala Opoziţie să apară cu adevărat o alternativă credibilă şi sănătoasă. Aceasta ar oferi şansa renaşterii speranţei şi pentru cei profund dezamăgiţi de actuala guvernare şi pentru cei care, pe bună dreptate, nu văd o soluţie nici întoarcerea la trecut, nici la ceea ce a însemnat *"democraţia originală"* cu iz criptocomunist, de până la alegerile din Noembrie '96.

Alianţa Ciorbea poate şi trebue să se constituie într'o asemenea alternativă credibilă, adeptă a punctului 8 al Proclamaţiei Antibolşevice dela Timişoara, în primul rând prin acest obiectiv esenţial al bătăliei împotriva crimei organizate şi a corupţiei (în sensul larg al termenului). Apoi, prin preocuparea pentru reforma profundă a sistemului proprietăţii, înfăptuirea în general a reformei globale a societăţii româneşti şi preocuparea esenţială de a reforma profund clasa politică românească şi sistemul politic din România, aşezând la temelia acestui demers reforma morală.

Alianţa Ciorbea are în vedere necesitatea de a face această schimbare începând cu cei ce fac parte din ea, pe principiile enunţate clar şi în doctrina şi în programul politic al partidului şi în statut, fie că e vorba de principii doctrinare care sunt total racordate la cerinţele creştin-democraţiei moderne din Europa şi din lume, fie că e vorba de o descentralizare reală a actului de decizie sau subsidiaritate în interiorul partidului (faptul că numai e cu putinţă ca un *"neica nimeni"* stabilit dela centru să figureze ca parlamentar într'un judeţ sau altul!!). Organizaţiile judeţene şi locale sunt reprezentate la nivel central de oamenii stabiliţi de acestea, nu de conducerea centrală.

Important în viziunea conducerii centrale este setul de criterii moral-politice, dar mai ales acea Declaraţie politico-morală pe care trebue să o dea, pe propria răspundere, fiecare membru al acestei Alianţe Creştin-Democrate moderne (un veritabil de necontestat viitor Partid al Poporului). Declaraţia are pe de o parte semnificaţia creştină, un prim pas spre iertarea păcatelor, dar mult mai importantă este semnificaţia politică, un pas important pe calea eliberării de postura de persoană şantajată, fiind foarte mulţi şi înainte de Decembrie '89 şi, din păcate şi acum, promovaţi în funcţie de mărimea dosarului penal sau al celui de informator, sau de colaborator. Prin eliberarea de povara de om şantajabil, cel în cauză se poate pune cu adevărat în slujba celor care l-au ales. De trei luni de zile, de când Victor Ciorbea, fraţii Ioan şi Matei Boilă, Şerban Săndulescu şi alte personalităţi marcante s'au retras din PNŢCD, punând bazele ANCD, televiziunea naţională n'a prezentat nici măcar o ştire despre acest demers, despre existenţa lui sau încercarea de a oferi ţării o alternativă politică credibilă.

Alianţa Ciorbea are multe proiecte comune, idei, mijloace de punere în aplicare asemănătoare celor ale Alianţei Civice. O apropiere între acestea e nu doar firească, ci şi bine venită, pentrucă ea reprezintă glasul oamenilor de bună condiţie, intenţie şi credinţă, a celor oneşti şi valoroşi din societatea românească. Alianţa Ciorbea reînvie speranţa fiindcă are în frunte ei un caracter echilibrat, ferm, o personalitate puternică, poate cel mai incoruptibil luptător împotriva secăturilor mafiote trandafirii, cel mai corect, inteligent şi carismatic Prim-ministru pe care l-a avut (dar nu l-a meritat) România în acest secol.

ANCD, alături de AC, va însemna gura de ozon dată celor năpăstuiţi şi dezamăgiţi de aroganţa, insolenţa şi nepăsarea aleşilor lor, care fac politica imorală a propriului buzunar! Alianţa Ciorbea are o doctrină creştin-democrată de centru şi este un echilibru necesar pe scena politică românească. Ea susţine economia bazată pe garantarea proprietăţii private şi a principiului concurenţei loiale. Apreciază că statul are obligaţia să intervină în redistribuirea produsului social din economie, proclamă solidaritatea între oameni şi comunităţile lor, interdependenţa măsurilor de politică externă cu cele de politică socială, integrarea în societate a şomerilor, bătrânilor şi copiilor străzii, exercitarea capacităţii de muncă a fiecărei persoane. *"Fără un proces al comunismului, fără o lege a accesului la dosare, nu putem avea reformă morală în România"* - este de părere Victor Ciorbea.

SĂ AVEM ÎNCREDERE ÎN VICTOR CIORBEA ?

Dan BITU

În ultimele luni dela mai mulţi Români stabiliţi peste hotare aflu că forţa politică preferată în Exil a devenit un nou partid apărut pe scena politică românească. Este vorba de Alianţa Naţional Creştin Democrată, condusă de fostul premier ţărănist Victor Ciorbea. *"Moţul"*, cum este denumit Ciorbea, a părăsit PNŢCD împreună cu alţi lideri ai acestui partid la începutul acestui an, când şi-a dat seama că a pierdut suportul din interiorul istoricului partid al lui Iuliu Maniu şi Mihalache. Practic, se poate spune că afară de fraţii Boilă, senatorul Ştefan Săndulescu, Victor Ciorbea nu a plecat cu o zestre prea bogată din PNŢCD. A fost urmat de mulţi din eşaloanele doi şi trei ale partidului. Cu greu, noul partid care se doreşte tot creştin democrat, a plecat la drum şi suntem anunţaţi că acesta s'a structurat deja în teritoriu. Preşedintele de onoare este prestigiosul intelectual Nicolae Balotă, despre care îmi amintesc cu plăcere că l-am cunoscut acum circa nouă ani şi am purtat discuţii foarte interesante. Fără îndoială că Domnul Balotă este de departe una din personalităţile marcante ale intelectualităţii româneşti şi gîrul său moral poate da câteva puncte ANCD.

De asemenea, a fost creat şi un Comitet internaţional de susţinere al ANCD condus de profesorul Mircea Roman dela Universitatea din Moncton, personalitate binecunoscută şi apreciată a Exilului din Canada. Şi alte şi alte persoane demne de respect s'au strâns în jurul ANCD. Problema care se pune: sunt aceştia tot atât de curaţi ca Domnii Balotă sau Roman? Ce gir poate da ANCD-ului un personaj de talia lui Liviu Petrina, de exemplu, uns secretar general al noului partid? Domnul Petrina, care spune că a fost creştin-democrat de când se ştie, a făcut parte din nomenclatura comunistă, ce-i drept, nu chiar în primul eşalon, dar nici din ultimul, de vreme ce la un moment dat a fost ambasador în Japonia, iar apoi a avut şi alte funcţii în Ministerul de Externe. Petrina a făcut parte din preferaţii regimului comunist trimişi la *"specializare"* în Vest, unde acesta a nimerit la Geneva, acolo unde a studiat şi delfinul Adrian Năstase.

Românii, atât de des păcăliţi în aceşti ultimi 10 ani trebue să ştie că a-ţi pune, din nou, toate speranţele într'o forţă politică, care pare să le îndeplinească aspiraţiile nu este de ajuns. Ei trebue să ştie tot adevărul, deoarece există posibilitatea să se afle peste câţiva ani, în situaţia în care s'au simţit înşelaţi de Radu Câmpeanu sau de Emil Constantinescu, ca să dăm două exemple. Nu în ultimul rând, Domnul Ciorbea este dator să ne lămurească asupra trecutului său. În primul rând Domnia Sa trebue să ne spună care a fost exact activitatea sa în cadrul Procuraturii, în perioada comunistă. Apoi, să ne spună care a fost scopul său atunci când a figurat printre membrii fondatori ai Partidului Democrat al Muncii, cel care a fost creat în 1990 de Verdeţ şi compania, deoarece nu puteau la acea vreme să creeze un partid cu titulatură *"comunist"* sau *"socialist"*, cel care în fapt a devenit apoi PSM-ul de astăzi. Domnul Ciorbea a fost alături de fostul consilier al lui Iliescu, Iosif Boda, printre membrii fondatori ai acestui partid. Să ne mai amintim că prin anii '92 şi '93, Domnul Ciorbea era printre liderii de sindicat consideraţi *"roşii"*. Presa dela acea vreme, *"România liberă"* în special, titra chiar că Victor Ciorbea este un sindicalist mai roşu decât pedeseristul de astăzi, Miron Mitrea. Apoi, hodoronc-tronc, Domnul Ciorbea a aterizat în curtea Alianţei Civice, prin 1995, fiind sprijinit de Petre Mihai Băcanu şi Ana Blandiana. Fără îndoială, Victor Ciorbea a câştigat enorm prin activitatea sa în funcţia de Primar General al Capitalei, unde timp de câteva luni cel puţin a încercat, dacă nu a făcut mare lucru. Apoi, având în spate aprecierea ca primar, moţul nostru a fost uns în fruntea Executivului, unde nu a stat decât un an şi ceva.

Continuare în pag. 5

CĂTRE CITITORI

Ţinem să facem cunoscut că redacţia nu împărtăşeşte întotdeuna ideile şi punctele de vedere din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului.

PENTRU BINELE ŢĂRII

Mihaela MOISIN

În lupta pentru binele ţării, unii şi-au sacrificat viaţa în războaie, alţii şi-au petrecut tinereţea în închisori şi lagăre, iar alţii, în funcţie de locul lor în societate, au renunţat la poziţii pentru care s'au pregătit temeinic.

Astăzi, ori nu mai sunt oameni care vor cu adevărat binele ţării, ori cei care l-ar vrea, nu vor să facă nici un fel de sacrificiu personal, din orgoliu.

Aşa cum percep ei binele - nu al ţării, ci pe al lor personal - tovarăşii comunişti, însă, sunt în stare de orice sacrificii, de poziţii, pentrucă pe orice treaptă ar fi, tot au un ciolan de ros, trec peste uri personale chiar, calcă peste cadavre pentru a-şi atinge scopul.

Spiritul de clan, al conducătorilor partidelor comuniste de azi în România, se vede la orice pas: în apărarea generalilor responsabili de represaliile dela Timişoara în Decembrie 1989 şi câte altele neelucidate încă; în înfrăţirea cu vadimiştii şi funariştii şi cu câţi alţii cu care, câţiva ani în urmă erau în procese de înjurături şi calomnii; îşi atrag chiar pe unii din actuala putere pentru a obstrucţiona legile reformei, vezi recenta amânare pentru o rediscutare a legii proprietăţii private, a cărei aprobare ar însemna sfârşitul domniei lor; şi câte altele.

În tot acest timp, în care stânga se întăreşte, partidele democratice nu ştiu cum să se înlăture unele pe celelalte, să concureze, pe cont propriu pentru o viitoare conducere a ţării, spre binele acesteia. Dar orbiţi de orgolii, de dorinţa urcării pe scaunul dela Cotroceni, nu realizează că toate aceste lupte nu fac altceva decât să le slăbească puterea lor şi să o întărească pe a adversarului.

De ce pot oameni ca Ion Iliescu, de exemplu, să treacă peste înjurăturile şi atitudinile de mahala ale foştilor părtaşi la nebunii din vremea lui Ceauşescu, cu care apoi s'au certat şi s'au scuipat, apoi s'au împăcat şi iarăşi s'au înjurat? Pentrucă au ţeluri comune.

De ce nu pot, pe de altă parte, măcar cele două partide istorice - Ţărănist şi Liberal - să coopereze pentru scoaterea României din criza actuală? Datorită numai orgoliilor, datorită convingerii şi a unora şi a celorlalţi că sunt mai buni, mai bine pregătiţi, şi nu mai puţin faptului că dacă ţărăniştii au fost vioara întâia până acum, în viitoarele alegeri este timpul liberalilor. Dau aceste motive dovadă de seriozitate, de dragoste de ţară? Nu, dimpotrivă.

De ce nu ar putea Convenţia Democrată, în loc să piardă din aliaţi, să ii adune pentru a-şi întări forţele; să facă o alianţă cu toate forţele democrate existente în ţară, într'un maraton pentru câştigarea alegerilor din 2000? Pentrucă o nouă alianţă cu Partidul Democrat (dacă acesta nu se va realia cu foştii tovarăşi din FSN), ar însemna o nouă amânare a reformelor sine die. Mai auzeam pe Dl. Premier Radu Vasile de o alianţă chiar cu partidul D-lui Iliescu. Este dumnealui serios în această ecuaţie algebrică, în care plus cu minus dau zero?

Se vorbeşte mai nou despre Alianţa Naţională Creştin Democrată a Domnului Ciorbea, care încet, ardeleneşte prinde cheag în toate regiunile. Desigur că nu este timp suficient pentru ca această alianţă să aibă un număr suficient de mare de aderenţi pentru a câştiga nişte alegeri, poate nici locuri în guvern, fiind singură, dar dacă într'adevăr statutul acestei alianţe este aşa cum se prezintă, nu trebue ignorată. Se ştie că relaţiile D-lui Ciorbea cu Convenţia Democrată nu au fost din cele mai fericite la retragerea sa din funcţia de prim-ministru, dar pentru binele ţării, s'ar putea trece peste aceste nefericiri.

Numai faptul că ANCD are probleme chiar cu înregistrarea sa ca partid, dă de gândit. Deranjează pe cineva programul partidului? Se simte cineva în primejdie de prezenţa ANCD în viaţa politică a României? Probabil că, datorită unor puncte importante din platforma program a Alianţei în cauză, printre care pornirea la procesul comunismului, existenţa acesteia ar contribui la eliminarea din viaţa politică a ţării pentru totdeauna a tuturor nomenclaturiştilor.

O întindere de mână din partea Convenţiei Democrate, Alianţei nou înfiinţate, nu ar ştirbi cu nimic prestigiul D-lui Preşedinte Emil Constantinescu, după cum nici răspunsul afirmativ al D-lui Ciorbea nu ar însemna o lezare a caracterului dumnealui dârz, ci ar fi considerată, cel puţin pentru marea parte de electorat nedecisă încă, o nouă speranţă.

Joaca de copii atât a ţărăniştilor cât şi a liberalilor, şi nu mai puţin a unor forţe democrate, mai mici ca număr, nu trebue să pună la miză soarta ţării.

Un proverb italian spune că fiecare strop de ploaie este important şi că adunaţi stropii, umplu un butoi mare. Fiecare forţă democrată este acum importantă, pentru binele ţării.

ELECTORATUL SE SUCEŞTE

Urmare din pag.1

decât clar că titul demonstrează convingător că majoritatea greutăţilor ultimilor ani sunt legate de conducerea statală a sa. De aceea alternativa Iliescu este o alternativă foarte periculoasă pentru România. Din nefericire, un lucru de care reîndreptarea către el nu vrea să ţină cont. Poate că se întâmplă acest lucru şi datorită faptului că lumea este obişnuită cu mentalităţile purcese dela comunism.

Şi aşa, aflând că PDSR ar fi pe plan electoral mai tare ca puterea, tovarăşii cu foste *"munci de răspundere"* se pregătresc de zor s'o reia dela capăt cu aşazisul sacrificiu al lor pentru binele poporului. În fapt, în practica dominantă a tovului, care este nerușinarea şi abuzul şi apucătura de odios. Şi nu ne putem mira de acest lucru când ştim că ei sunt proveniţi din lumea neispravitilor şi hămesiţilor. Practic vorbind, când ei se laudă că nu sunt proprietari, ei folosesc pentru traiul lor vile şi terenuri îngrădite în zone pitoreşti. Nu degeaba se spune că poporul trăieşte prin reprezentanţii săi, care se înfoiază ca *"oameni de calitate"* puşi să fericească ţara în rol de faraoni ai patrimoniului statului, transformând dreptul de proprietate în drept de folosinţă nelimitată. În asta stă dulceaţa guvernării.

Urcându-li-se la cap, liderii PDSR au început să descindă în teritoriu pentru declanşarea campaniei electorale, cu discursuri şi teme prin care se atacă actuala putere. Pendulând între a spune ceva şi a nu spune în fond nimica, ezitând în temele de actualitate, făcând abstracţie de cele declarate de Văcăroiu şi Mitrea, este discutabil dacă PDSR are un program alternativă, compatibil cu transformările suferite de România în ultimii trei ani. Ion Iliescu pare a se vedea legat mai mult de Decembrie '89 decât de viitor. Ceea ce în chip clar înseamnă campanie electorală cu stângul.

Dacă electoratul se sucește cu adevărat spre Iliescu, înseamnă că ultimul bun din majoritatea oamenilor români s'a dus pe apa Sâmbetei. Că, în fond, această majoritate vrea să rămână întovărăşită cu ipostaza care vrea să cârepească utopia iluziei comunismului cu faţă umană. După cum se vede, lucrurile se întâmplă aşa fiindcă după zece ani de aşteptări, Românul încă n'a putut ajunge la o identitate care să-l ridice dintr'un mioritims rătăcit pe căile inautentice ale istoriei. Astfel, ceea ce ar fi trebuit să fie n'a fost şi aşa, sondajele zic că se vrea ca Iliescu să fie reconectat din nou la priză. Chipurile, pentru a construi capitalismo-comunismul românesc care este o economie cu două capete. Dintre care unul încearcă să supravieţuiască ucigându-l pe celălalt.

Sucirea electoratului spre PDSR înseamnă că, capitalismo-comunismul românesc rămâne unul dintre visurile anapoda. Visuri fundate pe discursuri mincinoase. În fapt cei mai atinşi de această boală sunt nomenclaturiştii regimului comunist care au dobândit dexteritatea minciunii. Astfel, ei trag electoratul pe sfoară sucindu-l în scopurile lor cu minciunile prin care se încearcă să se repete greşelile din trecut. Doamne! scapă ţara de inconştienta sucire spre ele.

Eugen BÂRSAN

LUPA POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ

Roland Cătălin PENA

2 - 8 August

NIŞTE SUPĂRĂRI

Călare pe ultimele sondaje de opinie, Ion Iliescu a descălecat în Valea Jiului la parastasul electoral de 70 de ani al mineriadei din 1929. Biroul de presă al MApN, printr'un comunicat, aprecia, Vineri, *"că participarea unor oameni politici la o asemenea manifestare constituie - fără putinţă de tăgadă - un afront la adresa Armatei Române"*, fiindcă - nu-i aşa? - *"greva din 1929 a fost o provocare deliberată a Kominternului"*. PDSR zice că nu-i aşa şi cere, Duminică, demiterea celor care au redactat punctul de vedere al MApN. Acu', şi Armata are dreptate conform adevărului istoric, dar nici Iliescu nu poate fi condamnat penal că aşa l-a şcolit primul partid din viaţa lui. Mai rămâne de văzut dacă în iarnă, la pomenirea de un an a mineriadei dela Stoeneşti, liderul pedeserist se va suci în chestiunea amnistierii lui Cozma, singura concesie pe care a făcut-o democraţiei şi statului de drept, alaltăieri la Lupeni.

Preşedintele Constantinescu a salutat cu satisfacţie convocarea Senatului în sesiune extraordinară pentru adoptarea Legilor proprietăţii agricole, după ce lui Roman i-a fost imposibil să strângă de un cvorum de şase senatori la Comisia de agricultură.

La Cameră, supărarea mare pe capul PUNR, printre altele şi partidul care a anunţat oficial toate redacţiile că a devenit prima formaţiune politică curată lacrimă prin eliminare totală a compromişilor şi - citez - *"afaceriştilor"*. Că nici o instituţie media serioasă n'a dat mai departe marea realizare, n'a fost atât de supărător pentru peuneriştii cât fapta aperiştilor de a vota Legea caselor naţionalizate, în ciuda celorlalţi parteneri din opoziţie care taman formaseră o comisie pe tema Legilor proprietăţii.

Curat partid, da' o mai fi cineva p'acolo?

Preşedintele zicea, pe CNN, că nu prea. Iară adevărată supărare!

9 - 15 August

LA GUGUŞTUCI

Ţărăniştii şi liberalii au pus punct discuţiilor despre o viitoare alianţă cu PDSR. Mai bine în opoziţie, decât înhăitaţi cu milosevicii noştri, a retezat-o scurt Ion Diaconescu. Întors dela o vânătoare de turturele, unde şi-a reglat tirul cu prilejul deschiderii sezonului de guguştuci, Adrian Năstase s'a umflat în pene: *"se pune problema dacă aceste partide sunt capabile să facă o alianţă care să se îndrepte spre viitor"*. Nu că pedeseriştii ar fi prea deranjaţi dacă cederiştii s'ar uita spre vremurile brătienilor, spune viceliderul PDSR asta, ci fiindcă prea încep să se întrească cu scurmatul în găinaţul guvernărilor mai apropiate, de până în '96. Par egzamplu, Grecea-AVAB pare să nu se lase luat de guguştuc, arătându-se un destoinic demolator al imperiilor de carton în care atât de mult se investise sub Văcăroiu. Pe de o parte e de neînţeles tristeţea PDSR, care, săracul, n'a dat dela el. A dat dela Bancorex.

De guguştuci ne-a luat, la grămadă, şi Băsescu - n'o fi avut omu' timp să aleagă! - când anunţa pe televizoare că şedinţa guvernului de Luni s'a amânat pentru Joi din cauza călduriI. Joi, principalele puncte de pe ordinea de zi au zburat spre Joia de după Miercurea Ciuc, unde e mai răcoare.

Eclipsa ni l-a adus pe Pavarotti, Remeş şi-a făcut soclu din cele 73 de milioane dela FMI, şapca lui Ceauşescu a scos şi ea 4,3 milioane (lei, să fie primiţi!), numai FIFA vrea să ne facă pagubă în ciuperci (Corleone, bogdaproste!)

Şi pe plan extern am avut ceva realizări - de ce să nu recunoaştem? O stripteuză de-a noastră a dat în judecată, evident pe bună dreptate, guvernul canadian, deoarece i-a refuzat o viză temporară de lucru. Imediat, după refuz, afacerile barurilor specializate din Toronto au scăzut cu cincizeci la sută. Păi, de unde să aibă capitalistele ălea de toronteze experienţa lucrului cu omul? Spuneţi şi Dumneavoastră!

16 -22 August

OFERTE

Virgil Măgureanu se va folosi în campania electorală - cu delicateţe, zice el - de informaţiile pe care le deţine de pe vremea când era în fruntea SRI. Este, corectă sau incorectă, prima ofertă electorală concretă. E just că şi PD s'a oferit, prin Băsescu, să rămână după alegeri la putere alături de oricare alt partid, dela PNŢCD la PDSR, dar asta

Continuare în pagina 4

ÎN LOC SĂ IDENTIFICE PE MARII DATORNICI ŞI PE CORUPŢI...

Roxana IORDACHE

Aşteptam ca şeful Corpului de Control al Guvernului şi, totodată, preşedintele Agenţiei pentru Valorificarea Activelor Bancare (AVAB) să aibă ca preocupare exclusivă rezolvarea multitudinii de probleme profesionale.

Mai ales că, la instalare, domnia sa a promis marea cu sarea. Cu toate acestea, marii datornici au rămas, încă, neexecutaţi. Cu excepţia cazului Cataramă, pe care şeful AVAB anunţă că l-a executa până la confiscarea cavoului, Domnul Grecea evită să pronunţe nume, păstrând intactă pânza de păianjen a *"corupţiei fără corupţi"* din domeniul bancar, care a aprobat creditele neperformante şi preferenţiale. Firesc ar fi să opteze pentru conducerea uneia dintre cele două importante instituţii.

Este destul de ciudat că Domnul colonel de Interne Ovidiu Grecea conduce Agenţia pentru Valorificarea Activelor Bancare în condiţiile în care dumnealui se numără printre cei ce, pe vremea regimului Iliescu (când Ministru de Interne era fostul său şef, Domnul Doru Ioan Tărăcilă), au beneficiat de *"credite cu dobândă preferenţială"*. Fapt pe care, de altfel, îl recunoaşte cu nonşalanţă. Mai mult, afirma public, la o emisiune de televiziune, că *"nu creditele au distrus BANCOREX"*. Atunci ce? Din moment ce s'a declarat oficial că această bancă a fost ruinată de practica sistematică a *"creditelor neperformante"*! Iar obiectul muncii Domnului Grecea este să-i execute financiar pe beneficiarii unor asemenea credite şi să valorifice activele băncilor devalizate.

În ce priveşte Corpul de Control al Guvernului, acolo rezultatele Domnului Grecea, dacă sunt, au rămas de tot confidenţiale. Poate pentrucă, din păcate, Ovidiu Grecea pare că se preocupă mai mult de problemele politice, decât de cele tehnice, care-i revin în atribuţii. Domnia sa este un apropiat, chiar un *fan* declarat al Domnului Radu Vasile pentru care, mai nou, a început chiar să facă o susţinută campanie electorală pe posturile de televiziune.

Total alături cu funcţiile sale, Domnul Grecea s'a apucat să ia în băşcălie pregătirile PNŢCD pentru schimbarea primului ministru. El a vorbit cu dispreţ de cei zece ţărăniştii nominalizaţi pentru funcţia de premier, afirmând că *"mai întâi ar trebui să se uite în oglindă"*! De unde rezultă că în fotoliul de prim-ministru n'ar avea ce să caute altfel de oameni decât cei care stau răsturnaţi, îşi tratează subordonaţii cu *"bă"* şi se caută în urechi cu unghiile aferente. Domnul Grecea i-a blamat şi pe analiştii politici care se pronunţă pentru înlăturarea impostorilor şi înlocuirea lor cu personalităţi ferme, devotate valorilor democrate şi hotărîte să facă schimbarea de sistem. Referirea evidentă a fost la Domnul Şerban Orescu, fostul comentator al *"Europei Libere"*, care, în ultimul număr din revista *"22"* tocmai salutase *"apariţia pe firmamentul politic a unei stele de prim rang ca Domnul Radu Sârbu"*. Şerban Orescu şi colegii săi din *"Europa Liberă"* ne susţineau moralul şi ne motivau speranţa că, într'o bună zi, comunismul se va prăbuşi.

Tot la un post de televiziune Domnul Grecea a afirmat, în mod repetat, că Domnul Radu Vasile ar fi potrivit pentru funcţia de preşedinte al României. Sigur, libertatea de opinie este nelimitată, dar, în acelaşi timp, polarizările politice compromit acele funcţii incompatibile cu partizanatul.

Prin declaraţiile sale, Domnul Grecea subminează implicit - dacă nu chiar explicit - autoritatea şefului statului, Domnul Preşedinte Emil Constantinescu. Nu e normal ca şeful Departamentului de Control al Guvernului să devină agent electoral pentru primul ministru în exerciţiu. Dacă ţine să o facă, n'ar decât să demisioneze din funcţiile publice pe care le deţine. Contribuabilul îl plăteşte din greu ca să-i depisteze pe marii datornici şi pe corupţi, nu ca să facă propagandă politică.

Faptul că şeful Departamentului de Control al Guvernului - care este obligat prin natura funcţiei să se situeze deasupra jocurilor pentru putere - a început să facă în mod public jocul Domnului Radu Vasile pentru accederea în cursa prezidenţială echivalează cu un semnal de anarhie. El favorizează forţele retrograde, iresponsabilii şi veleitarii care îl sabotează pe Domnul Preşedinte Emil Constantinescu, principala garanţie a continuităţii democratice a României şi reintegrării ţării noastre în lumea liberă. Din moment ce PNŢCD şi CDR au declarat oficial că susţin candidatura şefului statului pentru un nou mandat prezidenţial, Domnul Radu Vasile are obligaţia să-l pună la punct în mod public pe şeful Departamentului de Control al Gvernului. Altfel, ne putem închipui că sunt înţeleşi. Ceea ce ar fi infinit mai grav decât un puseu electoral al Domnului Grecea.

NEOBOLŞEVICII

Urmare din pagina 1

spate roşu primakovian. E vremea funarioţilor şi a leprelor staliniste, a exceselor naţionalismului comunist şi-a activiştilor ceauşismului, care-au conceput în '90 o democratizare a hoţiei şi-o liberalizare a corupţiei generalizate!

Neobolşevicii *"democraţiei sociale"* iliesciene deplâng traiul greu al amărâştenilor, în timp ce angajează firme americane de imagine, pe mai bine de 5 milioane de parai verzi, pentru a-l readuce pe *"Măi Dragă, animalule!"* în fruntea bucatelor!!! Sunt milioane de dolari *"donate"* de Bancorexul securisto-temeşean guvernului Săniuţă-Vodcăroiu pentru editarea albumelor fantomă, în realitate pentru căpătuirea Bomboneilor PDSR-işti.

Neobolşevicii au capotat în tentativele lor vadimistomironeşti dela începutul anului, când au vizat răsturnarea prin forţă a ordinii constituţionale şi readucerea ţării la sânul *"mamei Rusii!"* Clanul pleşiţelor vândute Moscovei: Iliescu, Năstase, Vadim, Verdeţ, Voiculescu, Tabără, Măgureanu, Cataramă, Funar, Voican, Meleşcanu, Roman ş.a., având în spate bivolarii securişti ai *"ingineriei"* furtului: GCP, Copos, Mureşan, Stănculescu, Temeşan ş.a. şi todoranii aleşi pe viaţă de centralele sindicale roşii: Costin, Rădoi, Brătianu, Hossu ş.a. vizează răsturnarea actualei puteri democrate, prăbuşirea şi izolarea ţării de lumea civilizată a Europei. Deşi pucilul din iarnă nu le-a reuşit, neobolşevicii continuă să fie obsedaţi de reactualizarea loviturii de stat din Decembrie '89, prin sloganele iliesciene: *"noi am făcut revoluţia!", "revoluţia este continuă şi astăzi!", "să schimbăm schimbarea!", "alegeri legislative anticipate!"*.

Obiectivele mafiotice ale democraţiei sociale (PDSR), social-democraţiei (ApR, PD), socialismului (PSM), securismului (PNR, PUR) sau extremismului (PRM, PUNR) sunt ostile interesului naţional de reintegrare în lumea europeană şi n'au nimic comun cu rigorile şi structurile democraţiilor Vestului. Aceste găşti politice prezintă în fapt *"schijele"* monoliticului PCR, apărătoarele de nădejde ale sectorului de stat, care le-a ghiftuit conturile în băncile străine. Neobolşevicii auto declaraţi social-democraţi (dar nerecunoscuţi afară!) ameninţă direct că, odată readuşi la putere de electoratul lor credul, neinformat şi limitat, vor reorienta politica externă spre Răsărit, vor reveni la controlul de stat asupra economiei, anulând legile proprietăţii, reforma economică, drepturile minorităţilor, descentralizarea administrativă etc., etc. Se întrezăresc la orizont duşmănia şi ura neimpăcată a acestor tovarăşi îngreunaţi de parai, dar suferinzi de bolşevită, dornici de revanşă politică, de anulare a legilor emise după Noembrie '96, împotriva principiilor şi valorilor democraţiei occidentale. Să recunoaştem însă, că, nici după zece ani Românii nu s'au putut debarasa de tarele regimului comunist şi tânjesc în continuare după minciună, hoţie şi... sărăcie!

Ion RĂDULESCU

LUPA POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ

Urmare din pag. 3

este o opţiune veche, nu o ofertă nouă. *"Cred în Ardeal şi iubesc România"*, a declarat Petre Roman, la Târgu Mureş, unde şi-a anunţat candidatura la Preşedinţie. Rămâne ca urnele să stabilească dacă încrederea e reciprocă şi iubirea împărtăşită.

După ce cauza lui Adrian Năstase de a ne oferi perspectiva unei toamne tensionate în Ardeal n'a prea dat roatde, PDSR s'a orientat spre construirea unei *"dictaturi Emil Constantinescu"*, spre blocarea privatizării uzinelor Dacia - dacă tot dictează pedeseristul Viorel Munteanu la Consiliul Concurenţei sub despotul Emil, spre anihilarea tentativelor cederiste de a repune în drepturi proprietatea şi spre punerea la punct a postului TV5.

Propunerile PUNR se suprapun (ca să vezi nimerală!) cu pedeserismele enumerate, cu o mică diferenţă. Peuneriştii nu vor să ne livreze imaginea unui Constantinescu-dictator, ci a unui Constantinescu-condamnat pentru eticheta de extremişti pe care le-ar fi pus-o pe CNN.

Ţărăniştii se încăpăţânează să scoată legile pe care le-au promis în '96 (case naţionalizate, pământuri, păduri, privatizarea IAS), iar Opoziţia şi PD se strofoacă să nu se schimbe nimic din cele cu care s'ar putea făli PNŢCD în campania electorală. Aşa că săptămâna viitoare o să se lase cu scântei în Parlament, poate chiar cu o pălălaie. Că amatori să pună paie pe foc se găsesc, slavă Domnului!

23 - 29 August

TRIŢĂ - CRIZULIŢĂ

Prin primăvară, Triţă Făniţă se jura pe toate televiziunile că o criză a pâinii este inevitabilă. Geaba Ministrul Mureşan îi explica, cu statisticile în mână, că în silozuri e suficient grâu panificabil, că Triţă o ţinea pe-a lui. Cum ştim cu toţii, criza pâinii n'a venit, însă Triţă nu s'a liniştit. Pus pe crize, a reuşit să provoace una în PD prin destituirea prefectului de Olt, căruia tot dela grâu i s'a tras.

Dela partid a trecut la coaliţie, pe care a crizat-o prin blocarea Legii Lupu şi înjurarea Legii Mureşan. I-a mers ce i-a mers până mai alaltăieri când, prins chiar de ziariştii dela Senat că umblă cu balanţa funciară mică, s'a folosit de numele lui Petre Roman pentru a-şi justifica atitudinea pedeseristă faţă de legile proprietăţii agricole. N'au trecut nici două ceasuri, dela invocarea numelui preşedintelui PD, că partidul a şi dat un comunicat în care-l acuză de minciunică şi atentat la onoarea lui Petrică.

Sâmbătă, alţi doi colegi pedişti, secretarul de stat dela Agricultură, Pană, şi vicele Duvăz, l-au luat la unşpe metri. Chiar dacă ultimul zice că nu se pune, încă, problema excluderii lui Făniţă din PD, e greu de ocolit concluzia că Triţă şi-a săpat gropiţa forţând criza.

Nu atât trecerea Legii Caselor Naţionalizate prin Camera Deputaţilor i-a lăsat cu gura căscată pe pedeseriştii, cât votul pentru, al ApR. Şi cum să nu rămâi ca la dentist, când câştigi cu Triţă la Senat şi îţi lipseşte doar o Aperiţă la Cameră?

Roland Cătălin PENA

URMEAZĂ DOUĂ LUNI DE FOC PENTRU ROMÂNIA

Andrei BĂDIN

Prestigiosul cotidian *"Financial Times"* titra recent că România se află prinsă între ciocan şi nicovală în urma aprobării de către Fondul Monetar Internaţional a noului acord de împrumut - *stand by* - în valoare de 547 milioane de dolari, aprobat la începutul lunii August. Într'adevăr, euforia de pe malul Dâmboviţei în urma anunţului făcut la Washington, ca urmare a aprobării acordului cu FMI este mult exagerată, falsă de prevederile concrete ale acestuia şi ceea ce trebue să facă guvernul dela Bucureşti pentru mişcarea într'adevăr a lucrurilor din loc. Astfel, fondul Monetar Internaţional a cerut prin acordul - *stand by* - guvernului condus de Radu Vasile *"să facă demersuri ferme"* pentru a obţine 450 milioane de dolari de pe piaţa externă de capital până la data de 15 Octombrie, când *board*-ul FMI dela Washington va analiza acordarea următoarei tranşe din împrumut. În cazul în care guvernul dela Bucureşti nu reuşeşte să obţină împrumutul în limita de timp fixată, Fondul Monetar Internaţional va suspenda alocarea celorlalte tranşe din împrumutul - *stand by* -, ceea ce implicit va duce la o situaţie economică foarte gravă şi prin corelarea pierderilor de imagine pe plan extern şi a anulării şi a altor facilităţi financiare, poate duce la o criză de proporţii pentru România în chiar pragul iernii când ne vom pregăti pentru Revelionul trecerii în anul 2000.

Acest fapt vine după ce anul acesta, România a trecut printr'o alta criză, este vorba de riscul incapacităţii de plată a obligaţiunilor externe, dar odată cu plata datoriilor, nici de departe situaţia economică nu s'a îmbunătăţit. Astfel, putem aminti faptul că dela sfârşitul lui 1998, rezervele valutare, excluzând aurul, au scăzut cu mai mult de jumătate, la circa 913 milioane de dolari, după ce România a trebuit să achite peste 2 miliarde de dolari din datoria externă cifrată la 2,8 miliarde de dolari de plată în anul în curs. Produsul intern brut este preconizat, de asemenea, să scadă cu 3,5 la sută în acest an, de fapt al treilea an consecutiv de declin economic.

In afară de datele de mai sus, în paralel, moneda naţională leul - s'a devalorizat în proporţie de 60 la sută, iar dolarul american creşte ameninţător, aşteptându-se pentru iarnă o devalorizare de încă circa 20-30 la sută, fapt care va avea repercursiuni foarte grave pentru cetăţeanul simplu, cel care primea aproximativ 100 de dolari pe lună, acum câteva luni, în curând s'ar putea să nu mai primească nici echivalentul a jumătate din această sumă, ridicolă de altfel, unul din cele mai mici salarii nu numai în Europa, dar şi în întreaga lume.

Pe de altă parte, România trebue să finanţeze un deficit al contului curent estimat pentru acest an la 7 la sută din PIB, adică circa 2,2 miliarde de dolari.

Chiar dacă mulţi critică condiţiile puse de Fondul Monetar Internaţional, trebue spus, că o mare majoritate dintre acestea sunt necesare pentru muribunda economie românească. În plus, FMI deschide *"poarta"* spre alţi bani. De exemplu, cu ocazia aprobării împrumutului - *stand by* - s'a obţinut şi deblocarea împrumutului de 300 milioane de dolari dela Banca Mondială. Însuşi Premierul Radu Vasile a descris acordul cu Fondul Monetar Internaţional amintit în *"Financial Times"* ca *"un acord care va permite reintoarcerea României pe pieţele internaţionale de capital"*.

Marea problemă, aşa cum am arătat, sunt împrumuturile de pe piaţa externă de capital. Negocieri au început cu Deutsche Bank, Morgan Stanley şi Merril Lynch pentru posibile emisiuni de obligaţiuni, iar banca de investigaţii Nomura va începe în luna Septembrie să testeze piaţa pentru o emisiune de obligaţiuni Samurai. Dar, aşa cum evidenţiază şi *"Financial Times"* costul acestor împrmuturi nu va fi deloc ieftin.

"Financial Times" spunea în articolul citat de noi că lucrul care face să existe o anumită neîncredere în anumite medii occidentale îl reprezintă alegerile din anul viitor, în perspectiva cărora este posibil să nu se vrea demararea reformei deoarece ar duce la pierderea de voturi. În paralel, venirea la Putere a stângii roşii va face extrem de rău României pe termen scurt şi mediu, dar mai ales pe termen lung. Totuşi Guvernul nu are încotro, şomajul care a atins 11,3 la sută, este estimat să crească până la 16 la sută de sărbători, iar restructurarea economiei este o urgenţă naţională. România face în prezent o cursă contra cronometru pe care nu-şi poate permite să o piardă. Totul este să se înţeleagă la Guvern că vremea acţiunilor populiste a trecut. Trebue trecut la treabă!

O sută de ani dela naştere

CORNELIU ZELEA CODREANU

(13 Septembrie 1899 - 29/30 Noembrie 1938)

Eugen BÂRSAN

Chiar dacă l-am cunoscut din a VI-a liceală (la Sighişoara 1929) şi i-am trăit după ceea în apropiere, a scrie despre un om de calibrul naţional-românesc al lui Corneliu Zelea Codreanu nu este lucru uşor. Ai dificultatea de a penetra şi ilustra compactul unui rar sau chiar unic supra-Român care, vrei nu vrei, este capitol de istorie. Simplu: pentru uriaşa misiune pe care şi-a însuşit-o de a vindeca relele şi slăbiciunile neamului şi ţării. Slăbiciuni legate de criza de conştiinţă şi alte crize. Pentru el, nu erau fapte vrednice de o sforţare umană decât acelea care îşi găseau rădăcina în valorile absolute sufleteşti şi spirituale. Un lucru care-l aşează - prin el însuşi -, pe Corneliu Zelea Codreanu în lumea aleşilor.

Acest ales al Neamului şi-a însuşit ca doctrină înfrângerea răului şi stabilirea armoniei între oameni. Neamul lui, cotropit de materialism şi ameninţat de comunism, trebue să se ridice la o înviere în spirit în care să-şi găsească salvarea. In ceea ce priveşte venirea comunismului, Corneliu Zelea Codreanu a fost un vizionar îngrijorat. Şi este mai mult decât clar că în lupta sa de combatere a pericolului roşu bolşevic el a fost plin de o excepţională şi neegalată energie. În fapt, alături de curmarea relelor din ţară, îngrijorarea şi atitudinea fermă faţă de pericolul comunist a creat o mentalitate a motivării şi dimensiunii creşterii legionare.

Şi nu putea fi altfel. Căci preceptele lui, croite pentru omul român, întrupau în ele biruinţa dreptăţii, sprijinită de forţa spiritului prin cuvântul lui care avea tărie de stâncă. Preceptele lui Corneliu Zelea Codreanu depăşesc în fond, şi politicul şi socialul, pe motivul că el se simţea strâns legat de Dumnezeu. El se ruga. Şi, el credea. Iar când se referea la politică, el spunea: *"Nu programele lipsesc. Ceea ce lipseşte este omul care să aplice programul. Omul care să recâştige calităţile ancestrale ale neamului, bunul simţ, cinstea, corectitudinea şi credinţa. Omul care să acţioneze cu dragoste şi smerenie şi cu conştiinţa că oficiază pe altarul neamului, ca preotul pe altarul bisericii"*. Drept consecinţă, ceea ce pe primul plan a fost pus în discuţie n'a fost nici instituţia monarhiei, nici partidele, ci reprezentanţii calici ai acestora care trebuiau înlocuiţi fiindcă ţara se săturase de ei. Deci, Corneliu Zelea Codreanu a vrut să dea ţării un prototip de Român care să însemnne un altfel de a se trăi, un altfel de a se face politică şi un altfel de a se guverna.

El a trăit momentul istoric al neamului şi al ţării, pe care l-a absorbit prin toţi porii. Moment în fruntea căruia punea premiza că *"Românul trebue să aibă conştiinţa faptelor lui. Fiindcă Neamul Românesc este sătul de lipsa de răspundere. Lipsa de răspundere în mânuirea banului public sau în conducerea politică a intereselor lui vitale. Dacă ai greşit trebue să plăteşti"*. Astfel scurtele zile ale lui Corneliu Zelea Codreanu au scos foarte mult la suprafaţă faptul că amoralitatea aplicată în comportare şi în politică - dela Palatul regal în jos -, nu mai poate înşela şi duce lumea de nas.

Un popor prea rănit în moravuri trebue vindecat. Iar Corneliu Zelea Codreanu şi-a însuşit şi s'a dedicat până la sacrificare, acestei opere de vindecare, care se izbea de un rege curvar şi scelerat (Carol II) şi de o clasă politică obedientă curvarului. De aceea trebuia creată o nouă clasă politică prin intrarea în politică a tineretului. Şi tineretul a intrat. Idealismul şi entuziasmul au început să poarte tineretul pe aripi de vulturi, pentrucă era sigur de dreptatea cauzei pentru care luptă. Prin tineretul ţării, preceptele lui Corneliu Zelea Codreanu încep să stăpânească adâncul fiinţei româneşti.

Corneliu Zelea Codreanu a pornit dela punctul că există o Românie dintotdeauna care trebue să fie a fiecărui Român. Căci numai aşa se poate menţine o legătură cu strămoşii care au făcut istoria. Şi aşa, dela România dintotdeauna l-a preocupat România din timpul lui şi cu deosebire cea de mâine. Iar pentrucă au existat motive vitale româneşti pentru care să se bată, viaţa lui a fost în chip corespunzător măreaţă. In fapt şi fond este vorba de o măreţie căreia i-a repulsat cultul personalităţii. Astfel el n'a vrut să facă nici *"codrenism"* şi nici *"codrenişti"* ci doar oameni-legionari permanent mobilizaţi în slujba neamului, ca ultima lui nădejde, ultima lui salvare. *"Ism"*-ul şi *"işti"* nu pot duce decât la un singur final: pierderea *"cultiştilor"* în masa deşertăciunii neamului.

Marele Nae Ionescu îndemna: *"Urmaţi-l pe Corneliu Zelea Codreanu, căci el duce barca. El singur ştie unde şi cum vă duce, căci trăeşte momentul istoric pe care-l absoarbe prin toţi porii"*. În fapt imboldurile sufletului său mergeau la probemele adânci ale trăirii româneşti. Dintre care punea pe primul plan înscăunarea dreptăţii pe care o socotea condiţia unică pentru convieţuirea oamenilor. În preocupările minţii sale, un neam trăieşte în veşnicie prin conceptul lui despre Dumnezeu şi prin onoarea şi cultura lui. *"Nu pâine cu orice preţ ci onoare cu orice preţ"*. Astfel gândirea politică a lui Corneliu Zelea Codreanu pune accentul pe patrimoniul spiritual. Un lucru pentru care cei fără de spirit s'au dat la el foarte, numindu-l mistic. Enormul merit al lui Corneliu Zelea Codreanu este a nu fi oscilat şi cedat pe această linie a credinţei sale.

Înarmarea morală iniţiată de Corneliu Zelea Codreanu stăpâneşte ca idee şi astăzi adâncul fiinţei româneşti. Şi chiar şi a altor fiinţe. Căci în revoluţiile din spirit stă viitorul comunităţilor omeneşti.

Corneliu Zelea Codreanu a fost izvor de spiritualitate românească şi creştină, de sens, credinţă şi hotărâre. Şi lumea românească însetată de adevăr şi dreptate, a alergat cu entuziasm spre acest izvor de viaţă nouă. În timp ce toate *"căzăturile morale"* care vedeau în însănătoşirea morală a vieţii publice româneşti o primejdie pentru existenţa lor parazitară, s'au strâns şi i-au uneltit moartea. Acesta a fost sensul adevărat al convulsiunilor politice interne legate de Corneliu Zelea Codreanu, căruia i s'au montat procese monstruoase. Şi aşa, chinuit prin beciurile Jilavei şi alte închisori, a sorbit paharul umilinţei până la ultima picătură, înfruntând toate samavolniciile concentrate asupra lui. Îndurându-le pe toate, el a ajuns şi la finalul îndurării morţii. Căci la urma urmei la vârsta de 39 de ani a fost strangulat. La Tâncăbeşti (Prahova) în noaptea de 29/30 Noembrie 1938.

Strangularea lui Corneliu Zelea Codreanu este una dintre cele mai oribile crime săvârşite împotriva viitorului neamului. Pentrucă principiile morale ale lui, cu omul corect, omul de onoare, omul cinstit şi muncitor, nu sunt doar numai conjuncturâ, ci principii necesare în toate regimurile şi în toate timpurile.

De aceea în istoria naţională românească rămâne întrebarea: Pentru ce a fost asasinat Corneliu Zelea Codreanu? dacă el supravieţuieşte şi creşte cu vremea, ajungând să îndrumeze viaţa neamului prin o tainică întruchipare a năzuinţelor de lungă durată ale lui. Iată de ce la 50 de ani dela moarte, nu i se poate încă însemna pentru vecie chipul.

Corneliu Zelea Codreanu a fost şi a rămas mare pentrucă s'a născut mare. A fost făcut din altă plămadă decât a celorlalţi oameni. Dar, din păcate, atunci când lumina Codreanu a încetat să mai lucreze direct şi pe viu, au început devieri.

Sfatul nostru

CONSTANTINESCU ŞI OCCIDENTUL

George BĂLTEAN

În primăvara anului 1992 am publicat în acest ziar *"Cuvântul Românesc"* un articol intitulat *"Iliescu şi Vestul"*, dezvăluind adevărul cu privire la vizitele, intervenţiile şi apariţiile sale la televiziunea franceză. Francezii l-au considerat mincinos şi ipocrit, iar când am întrebat un parlamentar din Strasburg de ce politicienii francezi cochetează cu conducerea neocomunistă dela Bucureşti, el a răspuns: *"Ascultaţi domnule, România este o ţară, iar unei ţări nu-i putem spune <maţul orb> al Europei"*.

Am crezut că prin venirea lui Emil Constantinescu la preşedinţia României imaginea ţării se va schimba pe planul internaţional şi că România nu va mai fi considerată un apendice, ci, îşi va primi locul care i se cuvine în Europa. Domnul Emil Constantinescu s'a dovedit dela început foarte preocupat de imaginea ţării, dar mai ales a lui personală, care a durat însă doar până la scadenţa comparaţiei între vorbe şi fapte. Uşor s'a putut constata că în România nu au loc reformele promise, nu se realizează schimbarea trâmbiţată, ţara, fără cârmă intră în derivă şi chiar în cădere liberă, deşi posibilitate de schimbare a existat. Constantinescu nu a fost calificat drept *"mincinos"*, dar *"incompetent"*, fără putere, bazat pe o clasă politică pe care el însuşi o califică mai târziu, *"murdară"* şi *"mizerabilă"*. Şi vorba unui bucureştean, *"N'a mai fost Ceauşescu, a fost Iliescu, nu-i mai Iliescu, e Constantinescu"*. În rest, nu s'a modificat mare lucru.

Occidentalii sunt oameni civilizaţi, ei nu dau cu boata, nu înjură, nu ţipă, vorbesc frumos, îţi deschid şi uşa, dar politicos îţi spun că intrarea are loc ceva mai târziu, adică atunci când acasă îţi faci datoria, când realizezi schimbarea promisă, schimbare, care şi nepromisă, ar trebui să aibă loc. Aceasta este condiţia acceptării în NATO şi Uniunea Europeană. Participarea cu un anume contingent în Bosnia şi apoi în Kosovo nu fac decât să dovedească ataşamentul faţă de politica occidentală, dar nu crează şi dreptul de intrare în organizaţiile amintite. *"Bosnia"* şi *"Kosovo"* trec, dar ce rămâne şi crează perspectiva de integrare sunt economia naţională şi democraţia bazată pe ordine de drept, care vin în primul rând, în favoarea dezvoltării ţării.

Acest adevăr nu l-a putut înţelege Emil Constantinescu, fie că nu vrea, fie că nu cunoaşte politică, fie că nu este deloc informat cu privire la *"ce înseamnă Occidentul"* şi, în definitiv, care sunt nevoile interne ale ţării.

Recent, Fundaţia Friedrich Naumann Stiftung din Germania a cuprins în planul său de activitate *"Conferinţa pentru România"*, 16.09 - 19.09.1999, care are loc la Wolfgang-Natonek-Akademie în Germania. În prezentarea care se face, se spune printre altele: *"Românii i se acordă puţină atenţie, ultimile ştiri despre România au fost cele cu privire la mineriadă, 70 la sută din personalul serviciilor secrete este format din oamenii Securităţii şi se pune întrebarea dacă statul poate să-şi rezolve conflictele interne şi externe, - în condiţiile în care se vede doar o uşoară schimbare de elită (adică a celor dela vârf, guvernanţii). Când aducem vorba despre România în diverse cercuri occidentale, sau se strâmbă din nas, sau se amână discuţia"*. Sigur că această situaţie ne nemulţumeşte pe toţi şi am dori din toată inima să vedem o altă poziţie faţă de ţara noastră, dar aceasta poate avea loc doar pornind dela schimbarea necesară în ţară.

Menţionăm că Fundaţia Fr. Naumann este una dintre multiplele fundaţii occidentale şi germane, care ajută ţările în tranziţie, inclusiv România. Ea a ajutat organizarea şi victoria Partidului Liberal din Ungaria, la ultimele alegeri parlamentare, ca şi formarea guvernului. Acum ajută România. De curând a deschis o reprezentanţă la Bucureşti, iar în Septembrie va fi Conferinţa de mai sus.

Să lăsăm la o parte reformele economice, politice şi morale, reforme fundamentale necesare şi să vedem unele aspecte analizate în Vest, care decurg automat însă din cele fundamentale, şi anume: stabilitatea (politică, economică şi socială), claritatea, încrederea şi perspectiva. Emil Constantinescu, ca şi întreaga guvernare democratică, se găseşte de aproape trei ani, la putere, care, de fapt, este împărţită cu nomenclatura comunistă. Poporul nu este mulţumit, comuniştii au trecut la contraofensivă, ameninţă că vor *"tăia şi spânzura"* de anul viitor, când zic ei, că ar câştiga alegerile, şi că ar anula tot ceea ce face actuala cârmuire. Ei au reuşit să creeze un haos general care sperie, mai ales în economie şi justiţie. Partidele democrate de fapt - PNŢCD şi PNL- sunt conduse de octogenari. Astfel, pe drept, se întreabă Occidentul: Unde-i stabilitatea, claritatea, încrederea şi perspectiva? Într'o asemenea situaţie nimeni nu investeşte miliarde de dolari şi nimeni nu se angajează în favoarea cererii disperate a lui Emil Constantinescu pentru primirea României în NATO, începerea negocierilor de primire în Uniunea Europeană şi investirea de multe miliarde de dolari.

Timpul rămas la dispoziţie este scurt, dar şi în acest timp scurt, dacă se procedează ferm, cu mână de fier, se pot obţine rezultate bune, care să demonstreze că în România se poate obţine un progres real, care să formeze încredere în ţară şi peste hotare, şi care să conducă la realegerea partidelor istorice - PNŢCD şi PNL - şi respectiv, a lui Emil Constantinescu la cârma ţării în anul 2000. Aceasta se va putea constata deja până la sfârşitul acestui an. În cazul în care însă Emil Constantinescu şi echipa sa dovedesc că nu sunt capabili nici măcar acum de schimbare, este absolută nevoie de acceptarea propunerii noastre făcute la Romfest '98 la Bucureşti: dela 1 Ianuarie 2000 să fie reinstaurată Monarhia, iar aceasta de către chiar Emil Constantinescu. El ar face un act de înalt patriotism. Monarhia ar asigura stabilitate, claritate, încredere şi perspectivă. România ar fi imediat primită în NATO şi apoi în U.E., iar din Occident ar veni miliarde şi miliarde de dolari în investiţii şi management. Aceasta este ultima soluţie de salvare a României.

SĂ AVEM ÎNCREDERE ÎN VICTOR CIORBEA?

Urmare din pag.2

Fără îndoială, Domnul Ciorbea a avut în perioada guvernării PD-ul în spate, care l-a faultat la fiecare pas dar să nu uităm că tot Ciorbea a fost cel care l-a dat afară pe Valerian Stan din funcţia de şef al Corpului de Control al Guvernului, când a dat în vileag vilele de protocol trecute pe numele Domnilor Roman, Băsescu, Berceanu sau într'un cuvânt tot FSN-ul, adică PD şi PDSR. Tot Domnul Ciorbea a dat dovadă de prea puţin spirit politic, iar în privinţa reformei să ne amintim că nu a făcut nimic în plus faţă de Vasile.

Uneori avem memoria prea scurtă şi nu e deloc bine. Să ne mai (re)amintim celebrele liste de fabrici care trebuiau să fie privatizate. Prin 1997, Domnul Ciorbea anunţa la prânz o listă pe care o schimba seara şi tot la fel a doua zi şi nimic nu se făcea. Acum este uşor să spui că nu ai fost lăsat să faci reformă şi să despăduchezi sistemul birocratic din instituţiile de stat. Dar oare nu era mai bine ca Domnul Ciorbea să spună atunci naţiunii române cum stau lucrurile şi să-i ceară susţinerea? Nu vrem să şi intentăm proces de intenţie Domnului Ciorbea, dar Domnia-Sa trebue să-şi amintească, că după război mulţi viteji se arată! Iar în cazul Domniei-Sale, proverbul pare să se nimerească bine...

Credem că deocamdată Domnul Ciorbea trebue să ne lămurească asupra chestiunilor ridicate de noi. Abia atunci putem răspunde pozitiv la întrebarea din titlu. Până atunci, din păcate, nu putem da decât un răspuns negativ.

Dan BITU

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL ?

Să fie clar !

Aurel S.MARINESCU

Într'un interviu luat de curând *"academicianului"* Augustin Buzura, i s'a pus şi următoarea întrebare: *"Recent la New York, la o întrunire a unui forum al Exilului s'a spus acolo că un grup de persoane din Chicago ar fi format - cu încurajarea dela Bucureşti - un alt forum care să contracareze acţiunea dela New York, asta pentrucă au criticat guvernul dela Bucureşti. S'ar putea interpreta că gestul cu biserica e o răsplată vis-a-vis de primirea deosebită din partea comunităţii faţă de Preşedintele Emil Constantinescu cu ocazia vizitei Domniei Sale la Chicago în vara trecută. Chestiunea vizează orice persoană care nu ia atitudine vehementă contra Bucureştiului". "Le cântă în strună"*, s'a spus (text, reprodus exact).

La această întrebare, s'a răspuns parţial. Întrucât întrebarea ziaristului se referă la afirmaţia pe care eu, personal am făcut-o în cadrul *"întâlnirii a unui forum"* al Exilului, mă văd obligat să fac unele precizări:

Este logic şi normal să concluzionezi că acel forum dela Chicago, care a fost anunţat la câteva zile după constituirea celui dela New York, a fost creat ca o contracarare a acţiunii noastre. Odată cu anunţul constituirii acestui Forum dela Chicago, s'a primit şi s'a publicat imediat binecuvântarea Bucureştiului, printr'o telegramă de simpatie din partea Preşedintelui E. Constantinescu şi anunţul participării la lucrările Forumului dela Chicago, a Premierului Radu Vasile.

De altfel, dacă cineva are bunăvoinţa să vadă cine face parte din conducerea Forumului din Chicago, va întâlni nume de Români-americani aflaţi în diferite stadii de afaceri în România şi care, desigur, sunt interesaţi să fie pe placul şi să *"nu supere"*, pe cei ce conduc azi România. Ei sunt interesaţi desigur, să cultive relaţii dintre cele mai bune şi să fie pe placul regimului dela Bucureşti, în interesul ambelor părţi, deşi regimul dela Bucureşti este continuatorul celui anterior, al lui I. Iliescu.

Ziaristul a recepţionat greşit scopul Forumului Exilaţior Români din New York, căci a făcut afirmaţia - cam bizară - *"Chestiunea vizează orice persoană care nu ia atitudine vehementă contra Bucureştiului". "Le cântă în strună"*, s'a spus. Ziaristul care a luat interviul nu a fost suficient de atent la cele afirmate atunci, acolo, altfel ar fi înregistrat că Forumul din New York are ca principiu director - *partidele şi guvernele sunt trecătoare. Ţara este eternă.* Forumul Exilaţilor Români (FER), de aceea nu este legat deci, de nici un partid, de nici un guvern; conducerea FER din New York nu are nici un fel de interese şi nu vânează recompense de nici un fel. Scopul lui este binele Ţării de origine. S'a mai spus atunci că monitorizând viaţa politco-economică din ţară, aspectele pozitive şi negative le vom face cunoscute atât în ţară - împreună cu punctul nostru de vedere - cât şi în ţara de adopţie, în dorinţa ca aspectele negative să fie eliminate spre binele României.

Deci, nu este vorba de o atitudine vehementă, preconcepută, contra Bucureştiului. Desigur, că nu putem fi de acord cu cei ce *"le cântă în strună"*, cu scopul realizării intereselor personale de tot felul, ceea ce îi împiedică la o analiză obiectivă a fenomenului politic românesc, în detrimentul ţării.

Răspunsul *"academicianului"* Augustin Buzura, directorul de o viaţă al Fundaţiei Culturale Române, a fost pe măsura întrebării. Nu intru în detalii despre sus-numita fundaţie şi rolul ei *"patriotic"*, viclean-securist, pentru Exilul românesc din întrega lume liberă din timpul regimului ceauşist şi după. Putem da destule informaţii despre această instituţie-oficină a Securităţii şi directorul ei de mulţi, foarte mulţi ani.

"Academicianiul" A. Buzura a afirmat că interpretarea dată de subsemnatul este primitivă. Deci, nu are nici o legătură cu donaţia (biserica maramureşeană, două porţi maramureşene, două troiţe, douăzeci de bănci de lemn şi ringul de dans) toate făcute cadou comunităţii din Chicago, cu primirea *"patriotică"*, caldă şi tovărăşească făcută actualului ocupant al palatului Cotroceni.

"Academicianul" A. Buzura s'a întrecut pe el în neadevăruri când afirmă că *"singurul său obiectiv este ajutorarea din punct de vedere cultural a Românilor sau originarilor din România"*. Dacă acesta ar fi obiectivul său adevărat, de ce Domnul Buzura nu a donat, de exemplu o troiţă la Vatra Românească, sau o, poartă maramureşeană Câmpului Românesc din Hamilton, Canada? Răspunsul este clar: FCR-ul D-lui Buzura are, încă de pe timpul când revista de azi *"Curierul Românesc"* se numea *"Glasul Patriei"*, iar conducerea de atunci a Fundaţiei avea grade mai mici, pe Românii din Exil catalogaţi după alte criterii şi considerente. Dacă nu ar fi aşa *"academicianul"* Buzura s'ar interesa şi de Biblioteca din Freiburg şi de centrul cultural *"George Enescu"* din Vancouver, B.C. şi de celelalte instituţii româneşti pomenite mai sus.

La un moment dat, ziaristul a întrebat: *"Se vorbea la un moment dat de anumite fonduri speciale aflate la dispoziţia D-voastră". "Nemuritorul"* Buzura nu a răspuns direct şi *"şmechereşte"* a continuat răspunsul, la o întrebare anterioară. Faţă de această omitere *"academică"*, răspund eu acum.

Da, Domnule ziarist, Fundaţia Culturală Română şi directorul ei au avut şi au la dispoziţie fonduri pe care nici o altă instituţie culturală nu le are.

Dar Domnul Buzura, pe lângă fonduri, are şi putere sau, în limbajul românesc actual, *"are mușchi"*, adică influenţă. Astfel intervine chiar şi la numirile ce se fac la Centrele Culturale din străinătate, care de fapt şi de drept aparţin MAE. Graţie D-sale la New York, Centrul a devenit mai artistic-cultural prin numirea D-nei Carmen Firan ca directoare de programe la Centrul Cultural din N.Y., deşi acolo se afla director Dl. Coriolan Babeti şi nu suntem convinşi că era nevoie de doi culturalnici, când ţara este în plină degringoladă financiară.

Intrăm puţin în detalii privind aspectele pozitive şi negative dela acel Folklife-festival Smithsonian. Ambasdorul Statelor Unite la Bucureşti, Dl. Rosapepe, om de afaceri iniţial, cu cine ştie ce planuri şi promisiuni de afaceri viitoare în România, a declarat: *"festivalul a fost un triumf"*. Iulia Blaga, ziaristă la *"România Liberă"* a scris şi ea pe placul organizatorilor - adică la superlativ - cum de fapt, au mai fost şi alţii. Nimeni nu a sesizat aspectul cel mai important: s'a cheltuit 1,1 milion de dolari pentru a se repara imaginea şifonată a

Smithsonian Folklife Festival şi "Academicianul" Buzura

României în lume, fără a se ţine cont că imaginea ţării se face acolo în ţară. Interesele politicianiste, nepăsarea, sfidarea populaţiei, mineriade, copiii străzii, jafuri de milioane şi miliarde, câini vagabonzi cât şi declaraţii iresponsabile ca aceea: *"nu mai este nimic de furat în ţară, s'a furat tot ce se putea fura"*, făcută de prim-ministrul ţării, neglijenţă, haos legislativ şi lista este foarte lungă, sunt lucruri care nu se pot repara la un Folk-Festival, fie el chiar la Washington.

Dl. *"academician"* şi preşedinte al Fundaţiei Culturale Române, cheltuind suma, deloc neglijabilă, a crezut că *"drege busuiocul"* cu două încondeiate, căluşari, icoane, dansuri populare, papricaş cu pui (unguresc) şi alte mâncăruri româneşti tradiţionale, ca găluşti cu prune (germane) strudel cu mere/brânză (germane) bere Ursus, după licenţă străină, mici şi sarmale (în toată peninsula balcanică). Ca o completare la interviul luat D-lui Buzura trebuesc făcute unele completări:

1. Josh Silver - cel care a strâns banii pentru delegaţia României paticipantă la festivalul ţinut între 21 Iunie - 4 Iulie, a fost uimit când a primit o scrisoare din partea Fundaţiei D-lui Buzura, prin care i se cerea să le prezinte o situaţie cu banii pe care i-a avut Fundaţia în contul Institutului Smithsonian (Fundaţia nu a avut un cont bancar în USA şi ca urmare plăţile făcute pe teritoriul american s'au executat prin contul bancar al Institutului Smithsonian). Uimirea Americanului a fost creată de debandada financiară a Fundaţiei şi i s'a părut incredibil şi halucinant ca directorul unei instituţii ce se prezintă de prestigiu să nu poată afla dela salariaţii săi sumele virate de ei într'un cont în USA.

2. De remarcat este şi faptul că din cauza neglijenţei Românilor la gestionarea banilor şi proasta organizare, Folk-Festivalul din anul 1999, a fost foarte aproape de eşec. Trebue cunoscut că un număr de meşteri populari şi dansatori, după prima săptămână, au decis să boicoteze desfăşurarea festivalului începând cu 29 Iunie, datorită faptului că Fundaţia nu vroia să-şi respecte obligaţiile contractului pe care l-au semnat. În el se specifica faptul că institutul Smithsonian se obligă să le plătească 300 de dolari pentru toată perioada festivalului, iar Fundaţia avea obligaţia să le plătească câte 200 dolari fiecăruia dintre participanţi. Partea americană a respectat contractul imediat la sosire, dar cei 200 de dolari din partea Fundaţiei au întârziat să apară. *"Nemuritorul"* a declarat presei, atunci că banii erau deja sosiţi în contul Smithsonian dela New York, Express Bank şi ca urmare plăţile vor fi făcute în 2 zile. La o verificare, s'a constat că nu venise nici un ban.

3. Fundaţia Culturală Română (FCR), generoasă cu banii contribuabililor, a plătit şi câte 60 de dolari pe zi, traducătorilor, organizatorilor şi invitaţilor, despre care am aflat mai târziu, fără să se ştie pe ce criterii au fost selecţionaţi - dacă a fost un anunţ, un concurs şi mai ales câţi şi cine au fost. Se ştie însă, că a fost o posibilitate pentru unele persoane să facă nişte bani buni în plus, căci 60 de dolari înmulţiţi cu 14 zile toatalizează 840 dolari, desigur neimpozabili. Soţia Ministrului de Externe, D-na Pleşu a figurat pe post de traducătoare ca şi o doamnă consiler prezidenţial, ca şi D-na Carmen Firan care a lăsat baltă programele culturale dela New York şi s'a aflat tot timpul în *staff*-ul *"academicianului"* Buzura, pe post de lăudător căutând să ridice în slăvi Folklife 1999, pe care dânsul şi l-a arogat. Mă rog, treburi culturale de familie !

4. La Bucureşti există un bar renumit, *"Lăptăria lui Enache"*, situat la ultimul etaj al Teatrului Naţional, unde snobii bucureşteni, împreună cu *"fripturiştii"* şi miliardarii zilei îşi consumă timpul. Patronul este foarte bogat, dar Dl. Buzura l-a invitat ca VIP la festival, unde acesta a declarat că de fapt a venit la Washington, pentru a analiza posibilitatea deschiderii unui restaurant cu specific românesc.

Astfel, Dl. Buzura a finanţat ca VIP, prin Fundaţia Culturală Română, cu banii contribuabililor români extinderea peste ocean a mondenului bar bucureştean al miliardarului patron care îşi putea lejer cheltui banii pentru vizita la Washington, din propriul buzunar.

În toate reportajele scrise dela Folklife, aspecte negative destul de multe, nu au fost sesizate de aplaudacii româno-americani şi de ziariştii veniţi din ţară, care cu toţii s'au blocat în faţa bisericii de lemn din Maramureş, a dansurilor populare şi cântecelor populare, a berii *"Ursus"*, care a pornit la început cu 3 dolari sticla, ca la sfârşitul festivalului să ajungă la 7 dolari.

5. Cum s'a făcut *"selecţionarea"* restaurantului din Bucureşti, este o altă poveste cu *"cântec"*. Cine şi de ce a dictat să fie ales *"Premiera"*, restaurant care nu are nici o legătură cu mâncărurile tradiţionale româneşti ca ex. ştrudel şi papricaş, sau găluşte cu prune şi nu *"tochitură moldovenească"* sau *"ghiveci călugăresc"*. În schimb *"Premiera"* se poate lăuda ca restaurant simandicos al Preşedinţiei, al banchet-urilor date de Cotroceni, Guvern sau Senat şi Camera Depuaţilor, ambasade şi al petrecerilor miliardarilor autohtoni. De exemplu, masa dela nunta fiicei preşedinţiale a fost pregătită de *"Premiera"* şi pe lista de mâncăruri a celebrului local ca şi în meniul nupţial nu s'au găsit mâncăruri tradiţionale româneşti. Ne întrebăm de ce nu s'a apelat la restuarantele româneşti din USA, ca de exemplu *"Cornel Garden"* din N.Y., care ar fi folosit materia primă de aici, dela *"Sarkis Aprozar"*, sau *"Picioane"* şi costurile ar fi fost la jumătate, economia transportului şi calitatea extraordinară a produselor, nu mici arşi şi în mijloc cruzi. De ce bucătari, personal de serviciu, casiere şi chelneri negri-americani în loc de Români americani, care din patriotism s'ar fi mulţumit cu salarii la jumătate?

6. Pe tot parcursul festivalului *"academicianul"* şi gaşca din jurul lui, au avut numeroase certuri cu cei dela Smithsonian. Întotdeauna şi destul de des, când s'a ivit o problemă de organizare, Dl. Buzura însoţit de trupa sa de *"cântăreţi în strună"*, cu D-na Carmen Firan, nelipsită de pe locul prim, acuza ţâfnos pe cei dela faimoasa Instituţie americană, care au catalogat bosumflările de cocoş, buzuriene, drept *"capriciile lui Buzura"*. În aceste condiţii, problemele de organizare şi mai ales de comunicare au fost neglijate. Poate că şi alte ocupaţii ale D-lui Buzura l-au împiedicat să comunice în timp cu partenerul american. Din lipsă de comunicare, la un moment dat, toţi reprezentanţii presei din România, D. Fărcaşu şi chiar D-na Carmen Firan (căreia i s'a plătit şi cazarea) au fost gata să fie evacuaţi din hotelul Key Bridge Marriot, deoarece nu au fost trecuţi pe lista delegaţiei României. De ce oare făcea parte din delegaţia celor veniţi din România şi D-na Firan din New York, care putea foarte bine să-şi plătească hotelul? Unii cred că este mister.

7. O problemă spinoasă este şi a banilor. Preţurile destul de piperate: 3 mititei cu muştar 5 dolari; papricaş de pui sau sarmale câte 7 dolari; fasole cu cărnaţi 6 dolari; ştrudel cu mere sau brânză 3 dolari. La cât s'au ridicat încasările?

S'a afirmat în presă că s'au adus 1.200.000 mici, ceea ce înseamnă 400.000 porţii, care înmulţite cu 5 dolari însemnă 2 milioane dolari; sarmalele importate din ţară ni s'a spus că au fost 600.000 bucăţi (conform declaraţiilor D-lui Olteanu, patronul *"Premierei"*. Dacă o porţie era din 4 sarmale, înseamnă 150.000 de porţii a câte 7 dolari porţia, ceea ce înseamnă alt milion de dolari. Plus celalalte mâncăruri. Conform bunului obicei şmecheresc dâmbovicean, porţiile au scăzut zi de zi, în timp ce preţurile au crescut gradat spre sfârşitul festivalului. Meşterii veniţi la festival au declarat că mărimea micilor a devenit la jumătate, iar de exemplu papricaşul în ultimile zile a avut doar o bucată din cele două bucăţi de carne de pui, cum avea la început.

8. Neclară este şi încasarea din vânzarea cărţilor şi a obiectelor etnografice. D-na Carmen Firan - din anturajul apropiat al *"academicianului"* Buzura - a informat presa că *"în primele 5 zile au fost vândute 30.000 de cărţi; dânsa a spus că unele s'au vândut cu $10, iar altele cu 12 dolari bucata."* Dacă le considerăm toate vândute doar cu 10 dolari bucata, mai apar 300.000 dolari. Afară de cărţi s'au mai vândut: un set de fotografii cu ţărani $4.90, ouă încondeiate $7.00, ulcioare $12,00, traiste $14.00, fluiere $119, măşti $42.00, marame $84.00, CD cu D. Fărcaşu $21.00, CD-ROM cu eclipsa $28, caseta audio $11.20, goblenuri înrămate sau nu $140.00, plus reviste FCR, pliante, evantaie, *T-shirt*-uri ş.a. Ne întrebăm ce drum au luat banii încasaţi de pe toate acestea?

După mai mult de o săptămână, despre gafele făcute de oamenii FCR la Washington şi *"mişmaşurile"* lor, a început să se afle în ţară câte ceva. Abia atunci *"nemuritorul"* a binevoit să organizeze o întâlnire cu presa doar română. Nici vorbă de presa străină. Dl. Buzura a afirmat că participarea României a costat 8 miliarde lei (dacă adunăm încasările din vânzarea sarmalelor, micilor şi cărţilor: 3.000.000 + 1.000.000 + 300.000 egal 4.300.000, care înmulţiţi cu 12.000/dolar, avem frumuşica sumă de 39,6 miliarde lei).

Cifra dată de Dl. Buzura nu se bazează pe nici o analiză clară a cheltuielilor efectuate, ci numai pe suma care lipseşte din contul FCR. Aşa numitul academician, în final, a refuzat să facă cunoscut toate datele. Ştie el de ce. El nu a dat nici o explicaţie la costurile excesiv de mari ale materialelor publicitare cu care a mers la festival; nu a răspuns la faptul că s'au plătit sume mari unor firme fără ca în prealabil să existe licitaţii pentru stabilirea celui mai bun şi ieftin furnizor pentru miile de pliante, cărţi, vederi, CD, evantaie, CD-ROM, *T-shirt*-uri, casete audio, fotografii. Practic banii s'au cheltuit în România în majoritatea lor, nu cum s'a spus că la Washington. Cum s'au cheltuit cele 5,8 miliarde lei oferite de guvern din banii contribuabilor români? Cu sumele oferite de sponsori s'au cheltuit peste 8 miliarde de lei. Dar ce se întâmplă cu încasările?

Nu va fi deloc o surpriză ca această problemă să fie îngropată, precum multe alte afaceri şi pungăşii. De asemenea, nu va fi surpriză să se constate în urma unei anchete făcută cu răspundere, atenţie şi imparţialitate, că banii folosiţi judicios ar fi fost suficienţi pentru 2-3 festivale de acest fel, nu pentru unul singur. De asemenea, vom afla în urma acestor anchete, că pierderile au fost cu mult mai mici, faţă de veniturile încasate. Dar unde sunt banii? S'au evaporat.

Cine îşi mai aminteşte azi de afacerea Ţigareta II? Cine îşi va mai aminti sau va cunoaşte mai mult din afacerea Folklife 1999?

CONSUMATORUL DE OPINII PREFABRICATE

Viorel PALTIN

Cu câteva luni înainte de sfârşitul secolului este probabil timpul să ne gândim cum arată lumea în care trăim. E ea mai bună decât cea trecută, legitimând aserţiunea progresului pe plan general uman? Putem crede că omul, ajuns aproape de această mare bornă de hotar în istorie, a devenit în esenţă - graţie atâtor factori noi, inexistenţi în trecut, care îl înconjoară, îl asimilează şi îl redefinesc - diferit în sensul bun al cuvântului, faţă de generaţiile înaintaşilor? Şi, nu în ultimul rând, n'ar trebui să încercăm să vedem dacă Românul de azi dispune sau nu sub raportul conţinutului de umanitate de mai multe atuuri în comparaţie cu Românul dela începutul veacului, din generaţia întregirii neamului sau din epoca interbelică?

Întrucât autorul acestor rânduri nu şi-a propus vreodată să impună cititorului o anumită linie de gândire, ci doar să deschidă probleme preocupante - la câte (cum am mai spus-o) nu are el însuşi, de cele mai multe ori, răspunsuri categorice - vom lăsa şi de această dată un vast spaţiu de meditaţie, în speranţa că cititorul îl va umple cu propriile lui reflecţii...

Avem convingerea că analizând ecuaţia calităţii omului contemporan, fiecare va încerca să pornească cu sine şi dela sine. Calea către descoperirea celorlalţi - începând cu propria situare în plan moral, social, economic, politic şi cultural ar putea fi fertilă, un fel de pendulare între singularul subiectiv şi pluralul comunităţii.

În mod deliberat nu l-am avut niciodată în vedere pe cititorul care trăieşte neproblematic, în sensul unui dezinteres quasitotal faţă de tot ce iese din sfera materială sau pur biologică, dar mi-am imaginat mereu, cu un optimism incurabil, că în orice comunitate se găsesc întotdeauna câţiva oameni care vin în întâmpinarea acestui gen de meditaţie, încercând să intre în rezonanţă sau chiar în dialog argumentat şi incitant pe teme de această natură. Este implicit... o invitaţie.

Una dintre cele mai importante prefaceri ale societăţii postcomuniste constă în aceea că a anulat delictul de opinie - prin efectul căruia mulţi au plătit cu ani grei de închisoare şi chiar cu viaţa - şi a instituit dreptul fiecăruia la opinie. Indubitabil acest drept de a-ţi face cunoscute în cetate punctul (ele) de vedere, liber şi fără teamă, este una dintre virtuţile capitale ale democraţiei. Constituţia îi garantează cetăţeanului - nu doar parlamentarului - libertatea imprescriptibilă de a se rosti neîngrădit în public sau în particular, fără ca acesta să poată fi tras la răspundere pentru afirmaţiile sale. Ce nu putem face este să proferăm insulte, calomnii, acuzaţii nefondate sau improbabile, care ar aduce prejudicii morale sau de imagine persoanelor sau organizaţiilor vizate. În schimb, a afirma cu răspundere şi curaj puncte de vedere sau opinii este nu doar un drept ci şi o îndatorire civică şi patriotică. Pluralitatea de vederi este atributul societăţii civile şi cuantifică dimensiunea libertăţii în exerciţiu a unei naţiuni.

Din nefericire, mulţi dintre noi n'am reuşit să ne eliberăm încă de teamă. Ne e frică nu cumva să ni se scrie numele în vreo *"Carte neagră"* - cine ştie? - aşa pentru mai târziu... Preferăm să ne punem capul în nisip şi să îngroşăm rândurile celor *"prudenti"* (bieţi iepuraşi). *"Să ia alţii cu mâna castanele din foc!"*

Pe de altă parte, este locul şi timpul să atragem atenţia că nici actuala guvernare nu a dat naţiunii suficiente asigurări, rostite îndeajuns de răspicat, cum că n'a mai rămas nimic din instituţiile (şi practicile) al căror simplu nume dădeau fiori de groază.

Nu e vorba poate doar de frică. E mult mai comod să stai în fotoliu, la TV sau cu un ziar în mână, în postura de consumator de informaţii sau opinii, decât să încerci să descurci, cu propriul tău cap şi în felul tău, iţele lumii în care trăieşti. Un mare capitol potenţial de gândire se inhibă probabil din comoditate. Preferi să rămâi în postură de *"ţintă"* a celor care scriu şi vorbesc pentru tine şi nici nu te gândeşti să-ţi formulezi o părere a ta. Iar realitatea trece pe lângă tine aşa cum e făcută, interpretată şi modelată de alţii, care îţi bagă în minte şi inimă *"prefabricatele"* modului lor de a gândi sau intenţiile lor subtile şi de atâtea ori meschin interesate.

De pildă, de zece ani încoace bântuie în România un antiromânism agresiv, elaborat, inteligent şi tenace, care încearcă să te scoată din rădăcină, pentru a te face *"european"*. Tu asişti impasibil şi, fără să-ţi dai seama, începi chiar să te ruşinezi că eşti Român. Singurele forţe care se opun în chip manifestat sunt, de fapt, cele mai penibile alcătuiri ale scenei noastre politice, nişte *"lupi"* îmbrăcaţi în costum naţional. Paradoxal, aceşti falşi patrioţi - care au confiscat un întreg arsenal de concepte şi simboluri naţionale - crează impresia şi efectul contrare, anume că cei care ne hulesc ar putea avea chiar dreptate.

Puţini oameni de reală valoare şi cu adevărat sinceri au dovedit curajul şi decenţa necesare să afişeze un românism legitim, neteatral, dezinteresat şi ferm. Un românism al timpului pe care îl trăim, care nu se opune nimănui, care nu e şovin ci, dimpotrivă legitimează dreptul tuturor la viaţă şi chiar îl apără ca pe al său este acum justificat şi urgent-necesar! Vrem să intrăm (nu în Europa, unde suntem dintotdeauna) în circuitul organizaţional al emisferei occidentale, cu SUA şi Canada la un loc. Este normal, este dreptul nostru să ne alăturăm şi să ne integrăm. Dar ştim noi bine - după atâta izolare impusă - cu cine ne vom întâlni acolo? Să nu fim din nou visători! Vom intra în concert cu economii naţionale vestice de o eficienţă aproape maximă; cu societăţi şi civilizaţii de un rafinament aproape perfect, dar mai ales cu câteva limbi şi culturi majore ale planetei, a căror forţă de asimilare şi *"înghiţire"* este extraordinară. Ce loc ne va rezerva nouă Românilor Occidentul în acest vast creuzet internaţional? Sau, mai corect, ce loc vom fi noi în măsură să preluăm?

Este timpul să încercăm să ne tonificăm valorile, potenţialul şi însuşirile specifice, pentru a putea păşi în lume sub culorile noastre distincte. Orice întârziere sau ezitare ar putea echivala cu o alunecare către neant.

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE

CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:

*DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII

*CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

* VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA ZIARE ŞI REVISTE

CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu
si multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESA!

CIRCUL ELECTORAL

Ovidiu BANCHEŞ

Jocurile electorale premergătoare alegerilor din România anului 2000 se anunţă a fi deosebit de interesante. În speranţa asigurării unui loc în Parlament, pentru viitoarea legislatură, multe formaţiuni politice îşi fac încă de pe acum calcule minuţioase, curtând potenţialii parteneri pentru închegarea unor alianţe. Miza reprezentării parlamentare face loc contorsiunilor doctrinare şi substraturilor demagogice ale discursului politic.

După cum se ştie, pragul necesar intrării în Parlament a fost fixat, prin modificarea Legii electorale, la 5% pentru un partid politic. În cazul alianţelor, la procentajul amintit se adaugă câte 3% pentru fiecare formaţiune componentă. Măsura, în sine, nu este una greşită. Ea are menirea de a reduce numărul actorilor de pe scena politică şi reformarea sistemului de partide. Actuala structură de pluralism polarizat, cu multipli participanţi, localizaţi în cele două tabere Putere - Opoziţie, s'ar transforma, treptat, într'una moderată. Colaborarea interpartidică ar fi mult mai eficientă. Opoziţia şi-ar percepe postul de *challenger* doar ca pe o fază intermediară alternanţei la putere. Desigur că acest scenariu reprezintă faza ideală a stabilizării spectrului politic. Efectul ridicării pragului electoral va deveni perceptibil după o perioadă bună de timp dela alegeri.

Deocamdată, în situaţia dată, nici unui partid nu-i convine să rămână în afara caruselului parlamentar. Ca atare, partidele mici au început deja să se gândească la fuziuni, alianţe şi alte tertipuri care ar facilita reprezentarea în Legislativ. În curând vor începe cele mai nefireşti combinaţii posibile. O serie de pretendenţi îşi vor trece numele pe acelaşi afiş electoral cu - până odinioară - duşmanii declaraţi. Orientările Dreapta - Stânga nu vor mai avea prea multă valoare. Liniile directoare ferm înscrise în statute şi proclamate în consiliile naţionale, vor deveni brusc maleabile. Numeroase apropieri doctrinare pot fi găsite dacă interesele personale, sau de partid, o cer. Deşi este prematură conturarea unui scenariu în ceea ce priveşte sistemul de alianţe preelectorale, pot fi anticipate câteva momente inedite.

Una dintre acestea ar fi situaţia în care un politician, exclus dintr'un partid şi înrolat în altul, se va afla alături de foştii colegi în urma alianţei între cele două părţi. De asemenea, este posibil ca formaţiuni aflate în tabere antagonice, să colaboreze sub diferite forme de-a lungul competiţiei. Vom asista, cu siguranţă, la amnezii spontane faţă de angajamentele luate, ieri, în faţa electoratului. Scandalurile vor fi date uitării, noi înţelegeri urmând a pregăti terenul pentru viitorul *"campionat"*. Partidele mici care resping regulile jocului nu vor avea nici o şansă. Atenţie, deci, vine circul! Pentru un spectator atent, tragi-comedia va merita atenţia acordată.

PSDR FĂRĂ SERGIU CUNESCU, RENAŞTEREA SOCIAL DEMOCRAŢIEI TRADIŢIONALE ?

Ileana NICA

Partidul Social Democrat Român condus de Sergiu Cunescu a intrat foarte rar în atenţia mass-mediei româneşti. Micuţul partid apărut la începutul lui 1990 a avut în spate legenda social-democraţiei interbelice reprezentată de Titel Petrescu şi se spera atunci că împreună cu celelalte două partide istorice, PNŢCD şi PNL, va crea un pol anticomunist veritabil pentru alegerile din 1990, apoi 1992 şi în sfârşit 1996.

Chiar dacă la început, PSDR se putea mândri cu o oarecare zestre de susţinători, datorată mai ales prestigiului de care aminteam dar şi susţinerii externe din partea Internaţionalei Socialiste, partidul condus de Sergiu Cunescu nu a progresat aşa cum era aşteptat. Nu este vorba de Sergiu Cunescu ca gândire politică ci mai ales de faptul că bătrânii social-democraţi ai lui Titel Petrescu nu prea erau încântaţi de preşedintele partidului pe care îl acuzau că de fapt nu a fost social democrat ci ţărănist, numai tatăl său fiind un membru venerabil al PSDR. Nu ştim cât a contat acest *"amănunt"* în structurarea PSDR în teritoriu, dar concluzia e evidentă: PSDR a devenit din ce în ce un şi mai miniscul partid, iar vina îi aparţine categoric *"ţărănistului"* Sergiu Cunescu.

Totuşi, în ciuda faptului că PSDR nu a reuşit să atragă nici măcar 2 la sută din electorat, partidul lui Sergiu Cunescu a reuşit să intre în 1992 în Parlament, iar apoi din nou în 1996. Odată pe mâna CDR, o dată pe mâna Partidului Democrat al lui Petre Roman. Acest lucru însă, în situaţia în care partidul nu există prea mult în tertitoriu, iar conceptele sale politice erau mai degrabă sloganurile partidelor social-democrate din Vest, dar nimic mai mult. Cât despre un program politic, nici vorbă.

Din multiple cauze începând, PSDR-ul a cedat polul social democrat român unor formaţiuni politice pseudo-social democrate, ca PDSR şi PD. Acesta este, de fapt, eşecul răsunător al lui Sergiu Cunescu. Ultima *"ispravă"* a lui Sergiu Cunescu a fost înainte de alegerile din Noembrie 1996, când plecând dela CDR a făcut o alianţă de circumstanţă cu PD-ul lui Roman, dând în schimbul câtorva locuri de senatori şi deputaţi, recunoaşterea Internaţionalei Socialiste, trandafirul care îi mai trebuia la butonieră formaţiunii plecată din FSN, trofeul râvnit de Petre Roman pentru a fi în sfârşit la masă cu Jospin şi Tony Blair, şi acum Schroder.

Acum PSDR se luptă într'un mare anonimat şi peregătește Congresul din Septembrie, unde va fi ales noul preşedinte al partidului. Deja, actualul preşedinte, Sergiu Cunescu, a anunţat că se va retrage, locul său urmând, se pare, să fie ocupat de Alexandru Athanasiu, competentul ministru al protecţiei sociale, poate cel mai bun ministru din cele două cabinete care s'au succedat după Noembrie 1996. Poate acest lucru va reprezenta şi un nou început pentru PSDR. Un început care sperăm să nu fie ratat, deoarece România are nevoie de un partid social autentic, nu de emanaţiile roşii care sunt PDSR, PD, PSM şi PRM.

FALSA PREZICERE

Mihai S. DERDENA

Probabil că mulţi Români din Ţară şi din Exil mai ţin minte că, la postul de radio *"Europa Liberă"*, a fost citată din cale-afară de frecvent această predicţie stupidă:

"Secolul al XXI-lea va fi religios sau nu va fi deloc".

Întâi, se cuvine să relevăm că nimeni n'a ezitat capcana în care căzuse (sau voise să cadă) cunoscutul scriitor şi om politic francez André Malraux (1901-1976), căci el este autorul falsei profeţii citate. Conform acestei formulări pidosnice, s'ar putea înţelege nu numai că secolul al XXI-lea va fi religios sau nu va fi deloc religios, dar şi că acelaşi veac nu va exista defel, ceea ce ar însemna că anul 2000 va fi sfârşitul nu doar al secolului al XX-lea, ci şi al istoriei.

Rămânând la sensul profetic al frazei, opinăm că afirmarea ambelor posibilităţi, nu poate constitui o reală proorocire. Este la fel cum ar zice un meterolog: *"Mâine va ploua sau nu va ploua"*. Ca să fi fost corect formulată, prevestirea trebuia să afirme doar una dintre cele două posibilităţi contrare: fie *"Secolul al XXI-lea va fi religios"*, fie *"Secolul al XXI-lea nu va fi deloc religios"*.

Iar, dacă André Malraux a intenţionat să proorocească sfârşitul istoriei, în acest caz formularea univocă a celebrei sale fraze s'ar prezenta cam aşa: *"Secolul al XXI-lea nu va fi de loc, pentrucă istoria se va termina în anul 2000"*.

Dacă stupida profeţie, la care ne-am referit, ar fi avut ca autor un ins oarecare, atunci aceasta n'ar fi fost luată în serios de nimeni. Când, însă, autorul e un om celebru, precum André Malraux, atunci orice elucubraţie a acestuia persistă de-a pururi în memoria colectivă, ca urmare a unei neîncetate mediatizări.

Dar, ca să devii un proroc autentic, nu-i de-ajuns să te numeşti Malraux, după cum nu-i destul să porţi barbă spre a fi un filosof ori să ajungi un Soljeniţân al literaturii române.

Centenarul Căpitanului

Vasile VRÂNCEANU

La 13 Septembrie 1899, în orașul Huși, a fost născut Corneliu Zelea Codreanu, primul din cei cinci copii ai profesorului Ion Zelea Codreanu.

Tata, un militant pentru cauza românească, mama, pe linia devotamentului, a virtuților mamelor din poporul român, o vestală pe vatra familiei, temelia Neamului.

De atunci s'au parcurs pe crugul timpului 100 de ani, perioadă în care Neamul Românesc a trăit și împliniri mărețe și dezastre. Împlinirile, prin înțelepciunea unor conducători, prin lupte și jertfe. Dezastrele, prin lăcomia și uneltirile dușmanilor, ale vecinilor hrăpăreți, ale așa-zișilor prietenii noștri tradiționali, dar și prin greșelile, prin rătăcirile, prin păcatele noastre, prin mișelie și trădare.

O sută de ani este o perioadă suficientă pentru a forma o *"perspectivă istorică"* în cadrul căreia - liberi de prejudecăți, adeziuni și interese - să apreciem evenimentele, oamenii, acțiunile, suportate nu numai de coducători, ci mai ales de masa largă a poporului. Să dăm, dar, fiecăruia ce i se cuvine.

Copilul Corneliu a crescut în mediul sănătos al familiei, și-a însușit în minte, în suflet și în inimă dragostea de Neam și Patrie, morală creștină a iubirii, nu a urii și a căpătuielii. La liceul militar *"Mănăstirea Dealul"* și-a consolidat caracterul prin spiritul de ordine și disciplină, a învățat să vorbească puțin, disprețuind vorbăria, pălăvrăgeala saloanelor, intriga, șoapta la ureche, uneltirea, și dacă ura ceva, ura trădarea.

În 1916, la intrarea României în război, se oferă voluntar în regimentul 25 Infanterie. A fost refuzat, pentrucă la cei 17 ani neîmpliniți încă, era sub vârsta minimă, de acceptare.

Când așa de mulți, folosind nu numai relații, rubedenii, *"învârtiți"* roiau departe de linia frontului, Corneliu Zelea Codreanu considera refuzul primit, ca *"marele său nenoroc"*. Stăruie și însoțește, ca cercetaș, compania comandată de tatăl său în luptele dela Sovata și Oituz.

Revoluția bolșevică din Rusia Țarilor infectase trupele rusești de pe frontul estic. Soldații ruși refuzau lupta, părăseau frontul, dezertau, vânzând hamuri, cai, arme și tot ce le cădea în mână, pentru băutură, se organizau în bande, se dedau la jafuri și blestemățiile unei turme alcoolizate, neînfrânate nici de morală nici de teamă.

Soldații români - țăranii noștri - au rămas imuni, dar pericolul comunist era iminent. În această situație, elevul de liceu Corneliu Zelea Codreanu convoacă un număr de colegi în Pădurea Dobrina și hotărăsc, în cazul că bolșevicii vor năvăli în România, ei să se retragă în păduri și să lupte cu armele împotriva invadatorilor.

Privită prin prisma maturității, hotărîrea dela Dobrina, *"naivă ca manifestare"*, este semnificativă. Este afirmarea moștenirii transmisă prin sânge, a educației din familie, cea militară, a demnității și onoarei. Ea prefigurează, prevestește pe bărbatul, luptătorul, educatorul și martirul asasinat din ordinul (și nu numai al lui) unui rege aventurier, imoral, avid de putere și averi, instalat pe tronul României, prin naivitatea unor oameni politici - dacă nu și cu complicități vinovate, iresponsabile.

În 1919 Codreanu este student la Iași, orașul în care se clocea revoluția comunistă, contaminând nu numai muncitori ci chiar profesori universitari și studenți.

Muncitorii dela Regie și atelierele CFR Nicolina erau în grevă. Se ataca Biserica, Monarhia, Armata, Justiția. Pe clădiri se arbora drapelul roșu, iar noii idoli erau Karl Marx, Trotski, Racovschi. Populația Iașului timorată. Protipendada orașului intrată în panică, își pregătea geamantanele să fugă din fața primejdiei. Instinctul de conservare se manifesta diferit: în lași îndemna la fugă, în eroi la luptă.

Tânărul student Corneliu Zelea Codreanu aderă la *"Garda Conștiinței Naționale"* a muncitorului Constantin Pancu, organizează, conduce un grup de circa 100 Români și atacă *"Regia"*. Se urcă pe acoperiș, rupe steagul roșu și instalează drapelul tricolor al României. Greva dela Regie este lichidată. Repetă atacul la atelierele CFR Nicolina cu același rezultat. După curajul său, generalul Averescu a trimis Armata, care a definitivat ordinea, dar începutul a fost făcut de Corneliu Z. Codreanu, care încă nu împlinise 20 de ani.

Greva dela Regie poate ar fi continuat dacă lucrurile s'ar fi oprit doar la schimbarea steagurilor, dar Codreanu a organizat și relucrarea lucrului - cu oameni care l-au urmat. A înțeles primul necazul muncitorilor și a spus încă de atunci: *"trebue să luptăm pentru dreptatea muncitorului. Muncitorii au dreptul și la pâine și la onoare. Trebue să luptăm și contra bancherilor și cămătarilor stăpâni pe avuția țării, pe agoniseala unui neam de viteji, împotriva unei oligarhii pe spatele muncitorilor de toate categoriile, fluturând prin văzduh necontenit: PATRIA pe care n'o iubesc; DUMNEZEU, în care nu cred; BISERICA în care nu intră, și ARMATA pe care o trimit la războaie cu mâinile la spate"*.

De atunci se implică în acțiunile studențești, se afirmă ca un bun organizator, vizionar, energic, hotărît. Trece examenul de Licență în Drept și pleacă în Germania pentru studii de Economie Politică.

În țară, studențimea română - avangarda neamului românesc - alarmată de situația gravă în care se aflau și studenții și țara sufocată de elemente străine, formulează revendincări concretizate în 10 puncte, pe care guvernul le ignoră.

Studențimea se constituie în *"GENERAȚIA DE LA 1922"* și declanșează greva generală la toate universitățile din țară. Informat de acțiunea studenților, Corneliu Z. Codreanu revine în țară și se avântă în luptele tineretului, susținând cu insistență ca obiectul și scopul acțiunii studențești să nu fie doar rezolvarea nevoilor, a lipsurilor și intereselor personale, ci integrarea cu toate puterile în grijile, nevoile și aspirațiile neamului. Pentru aceasta propune, impune și reușește ca forțele studențești să se unească cu forțele celorlalți Români. Ziua de 10 Decembrie este proclamată *"Sărbătoarea Națională a Studențimii Române"*. La Congresul conducătorilor mișcării studențești, se hotărăște: 1. Lupta împotriva partidelor politice socotite înstrăinate de Neam; 2. Credința în noua mișcare românească, înființată la 4 Martie 1923, *"Liga Apărării Naționale Creștine"* (LANC) sub conducerea Prof. A.C. Cuza, pe care s'o ajute spre biruință.

În anul 1925, are loc procesul Manciu care se judecă la Turnu Severin și este achitat în unanimitate de către curtea de jurați, în Iunie același an se căsătorește cu Elena Ilinoiu, iar în Septembrie au plecat la studii în Franța, unde Codreanu se inscrisese la examenele de doctorat la Universitatea din Grenoble. După multe privațiuni, în 1927, când își pregătea examenele de anul doi este chemat urgent în țară de către Ion Mota, pentrucă LANC-ul se rupsese în două, efect al disensiunilor, intrigilor, ambițiilor, orgoliilor pe care prof. A.C. Cuza n'a știut sau n'a putut să le stăpânească, să impună armonia și ordinea.

Corneliu Z. Codreanu a încercat să localizeze dezbinarea, izolând tineretul de controversele, de vrăjmășiile bătrânilor și să-i împace pe bătrâni, dar n'a reușit. A înțeles atunci că răul vine dela suflet, că pentru stârpirea răului, țara nu duce lipsă de programe, ci de oameni de caracter, de oameni cinstiți. Înainte de toate, deci, este nevoie de oganizare și educație.

Misiunea căreia i s'a dedicat era uriașă, pentrucă în România interbelică, țară bogată și frumoasă, nu era bună rânduială, nu era dreptate ci corupție, jaf, țara pradă pentru o nouă clasă de parveniți, de venetici, bogățiile țării în mâna străinilor, străini și de neam și de lege. Chiar prof. Nicolae Iorga consemna în Aprilie 1938 (după marea lui tragere pe sfoară, când a văzut cum a fost manevrat de ocultă): *"Nu există dreptate. Lipsa de dreptate, omul din popor o vedea la fiecare pas. Toate poverile cădeau asupra lui și nu avea nici măcar cui să se plângă, ușile mai înalte fiind bine păzite. Omul din popor se simțea lovit și umilit. Până acum a rămas pasiv. Când i se cereau bani, îi dădea, dar nu vedea unde se duceau acești bani stropiți cu sudoarea și uneori cu sângele lui. Când era chemat sub drapel, alerga cu sentimentul datoriei militare transmis din generație în generație, dar nu cunoștea țelurile urmărite cu riscul vieții lui. El susținea o administrație în care nu vedea decât ceea ce caracteriza uneori cel mai mult: CORUPȚIA. De aceea căuta un ARHANGHEL"*.

Ce păcat că aceste adevăruri Iorga le-a înțeles prea târziu și a tras în *"Arhanghel"*.

În capul corupției și jefuitorilor trona regele Carol al II-lea și *"Duduia"*, Elena Wolf-Lupescu, care furniza armatei măști de gaze la preț dublu față de prețul pieții.

Armata nu avea avioane, n'avea tancuri, n'avea muniție, soldații aveau bocancii cu pingele găurite, dar regele și-a împodobit ofițerii cu uniforme scumpe, cu pampoane și găetane, uniforme furnizate de familia *"Duduii"*. Ne spuneau Evreii: *"Voi aveți un rege, noi avem o regină"*. Era Duduia care își făcea afacerile, făcea și desfăcea guverne.

Panamalele, fraudele curgeu gârlă. Scandal după scandal: Skoda, Gross Cagero, Banca Marmorosh Blank etc., etc. Pe această stare de lucruri văzută și trăită de generația noastră, astăzi octo și nona genară s'a angajat Corneliu Z. Codreanu s'o înfrunte, s'o corecteze, să pună bună rânduială în viața publică. A gândit, a hotărît și a trecut la înfăptuirea lor *"pe răspunderea sa, după sufletul și capul său"*.

La 24 Iunie 1927 înființează *"Legiunea Arhanghelul Mihail"* secondat de ceilalți cinci camarazi de închisoare, *"Văcărești"*: Ion Mota, Corneliu Georgescu, Ilie Gârneață, Radu Mironovici și Tudose Popescu. Ionel Mota i-a spus: *"Tu ești Căpitanul"* și așa îl numeau legionarii, așa i-a rămas numele și după moarte.

În concepția Căpitanului, Legiunea era o școală în care trebuia să se facă omul nou, omul de caracter, viteaz, devotat, gata de jertfă pentru țară și neam, școală pentru formarea unei elite morale. Piloanele, esența doctrinei: DUMNEZEU, PATRIE, NEAM, CINSTE, ONOARE, DRAGOSTE, UNIRE, MUNCĂ, DISCIPLINĂ și CÂNTEC.

În cuib se făcea educația adulților, în *"Frățiile de Cruce"* se educa tineretul, elevii de liceu, în *"Corpul Muncitoresc Legionar"* se pregăteau muncitorii. Dacă am considera Mișcarea Legionară ca o revoluție, ea nu era o revoluție politică având ca scop cucerirea puterii în stat de către o clasă socială, de către un partid sau un om. Mișcarea Legionară era o revoluție spirituală, pentru formarea unui om nou. Biruința Legionară va însemna restaurarea virtuților neamului, va insemna însănătoșirea vieții publice.

Întrebat, când va realiza Biruința Legionară, Căpitanul a răspuns scurt și clar: *"Când fiecare își va face datoria, nevăzut de nimeni"*.

Pentru activitatea în viața politică înființează și organizația *"Garda de Fier"*, ca organ politic în cadrul legilor în vigoare.

Ales deputat, în alegerile parțiale din 1931, în discursul la Mesaj, Corneliu Zelea Codreanu acuză și denunță: 1. Partidele politice ca *"societăți anonime de exploatare a votului universal"* subordonând interesele poporului și ale patriei, intereselor particulare; 2. Denunță starea generală de corupție și fraudele și în numele tineretului țării cere : a) Introducerea prin lege a pedepsei cu moartea pentru manipulatorii frauduloși ai banului public; b) Revizuirea și confiscarea averilor celor ce au furat țara; c) Tragerea la răspundere penală a tuturor oamenilor politici dovediți a fi favorizat afaceri necurate, particulare; d) Interzicerea oamenilor politici de a face parte din consiliile de administrație ale băncilor și întreprinderilor; e) Alungarea exploatatorilor nemiloși ai bogățiilor țării și munca brațelor noastre; f) Declararea teritoriului României ca proprietate inalienabilă și imprescriptibilă a Neamului Românesc.

Mișcarea Legionară, prin conducătorul ei declarase război corupției, jafului, fraudei, imoralității și Legiunea a devenit o speranță a tuturor celor obidiți. Sub steagul ei s'au adunat studenții și intelectualii din elita Generației dela 1922, personalități eminente din cultura românească: profesori, savanți, ingineri, avocați, scriitori, poeți, ofițeri veterani ai războiului, țărani și muncitori. Legiunea a crescut vertiginos dela 6 inși în 1927, la 20.000 în 1931, la 200.000 în 1937. Adeziunea Românilor era spectaculară, succesele înspăimântau pe cei vizați ca vinovați. Cele 500.000 de voturi la alegerile din 1937 nu reprezentau forța reală a Legiunii, pentrucă la aceste alegeri n'au putut vota tinerii sub 21 de ani nici militarii. Ori acest tineret era în majoritatea sa legionar. Totuși, succesul raportat în acele alegeri care a plasat Partidul *"Totul pentru Țară"* sub care s'a prezentat Legiunea l-a îngrijorat pe Căpitan. *"Am înflorit prea devreme* - a spus Căpitanul - *ca un piersic în mijlocul iernii"*.

Succesul Legiunii i-a îngrozit pe adversarii ei. Ea devenise un pericol - nu pentru țară ci pentru tagma profitorilor, a jefuitorilor, atât a celor din țară cât și a celor din afara țării. Ambasadorul Marii Britanii la București, Sir Reginald Hoare afirma: *"Garda de Fier devine o primejdie serioasă, în consecință trebue contracarată, altfel va căpăta o amploare irezistibilă"*.

La acest semnal de alarmă guvernele vândute au luat măsuri de contracarare. Au deslănțuit prigoane folosind toate mijloacele: intimidări, interdicții, jandarmi, arestări ilegale și asasinate. De patru ori Legiunea a fost scoasă în afara legii, dizolvată și de guvernul Național-Țărănist (Ion Mihalache) și de guvernul Iorga-Argetoianu și de guvernul liberal (I.G. Duca) și de dictatura regală.

S'a încercat asasinarea Căpitanului prin trădare, folosind pistolul și otrava. Complotul a eșuat.

S'a deslănțuit artileria presei de stânga cu o ploaie de invective și calomnii, dar Legiunea și personalitatea Căpitanului se înălțau tot mai sus, creșteau în simpatia și speranța publică.

Regele Carol al II-lea inteligent, dar cu o inteligență distructivă și cu o șiretenie pe aceeași măsură, regele fost primul cercetaș și marele străjer, voia acum să fie șef al Mișcării Legionare. În Februarie 1937, Corneliu Z. Codreanu a fost chemat în audiență la rege - nu ziua și la palat, ci noaptea într'o casă particulară. Carol al II-lea i-a spus că simpatizează mult Mișcarea și că are de gând să demită guvernul, să instaleze o guvernare absolutistă, personală, bazată pe Mișcarea Legionară. I-a cerut să-l proclame *"Căpitanul Mișcării, iar el, Codreanu să fie locotenentul său și șeful guvernului"*.

Capitanul a răspuns politiceos dar hotărît. A mulțumit pentru bunăvoința și aprecierile favorabile, dar nu putea primi oferta. *"Noi nu suntem încă pregătiți, nu avem experiență"*. În ceea ce privește *"șefia"* i-a servit o lecție usturătoare. *"Noi considerăm pe rege ca un factor sus pus, arbitru peste noi toți, dar nu-l putem considera un șef de mișcare sau partid. Legiunea nu este proprietatea mea ci a poporului român. Legionarii i-au jurat credință lui și această credință, acest atașament nu poate forma obiect de trafic politic."*

Carol al II-lea a încercat să-l convingă cu argumente în favoarea tezei sale, dar n'a reușit, Căpitanul n'a mușcat momeala regală.

În urma acestui eșec s'a hotărît lichidarea Mișcării și uciderea Căpitanului. I s'a făcut un proces în care a fost condamnat la 6 luni închisoare pentru ofensarea (?) prof. N. Iorga și i s'a înscenat al doilea proces sub acuzația de trădare și *"la ordin"*. Tribunalul militar a dat o sentință de condamnare la 10 ani închisoare, preambul la asasinarea lui. Profesorul N. Iorga, cândva *"Apostolul Neamului"*, stegarul naționalismului, idolul tineretului, a sugerat și metoda: *"jinteșe în conducător, ca la vânătoarea de lupi"*.

Mișeii au planificat-o, slugile - în uniformă militară pe care au pătat-o - au executat, iar Patriarhul Miron Cristea, șeful guvernului a binecuvântat crima și pe regele care a poruncit-o.

În acea noapte - a Sfântului Andrei - bărbatul inalt, chipeș *"a cărui figură ar fi un model de frumusețe clasică"* (Bertrand de Jouvenil) un *"Făt Frumos"* (Tudor Arghezi) și-a dat ultima suflare în șireangul uciderii rituale. Avea doar 39 de ani.

Mort, a fost împușcat din spate, ars cu acid sulfuric și îngropat fără cruce sub o placă de beton, alături de 13 camarazi de ai lui, uciși în aceleași condiții, în aceeași seară. La doi ani după această odioasă crimă, în Noembrie 1940, corpurile celor asasinați și îngropați în groapa comună dela închisoarea Jilava, au fost deshumate și reînhumate la Casa Verde din București Noi, alături de mormintele lui Ion Mota și Vasile Marin. Comuniștii, demni urmași ai ucigașilor, au mers

Continuare în pag. 9

Centenarul naşterii lui Corneliu Zelea Codreanu 1899-1999

CULTURA ŞI CIVILIZAŢIA LA ANANGHIE

——Valeriu ARBORE——

Iată două noţiuni prea mult tăvălite astăzi, ca să mai poţi pretinde să fie şi asimilate. Circulă în toate gurile: dela profesorul universitar şi marele demnitar (parlamentar), până la semianalfabeţi, sfertodocţi marxişti şi haimanale ale străzii. Sunt şi neînţelese suficient, deoarece - indiferent de ideologie şi interese - foarte adeseori ele se *"bucură"* de mari confuzii şi aproximaţii. Deşi, în pofida absenţei unui consens cvasiunanim, diferenţierea e marcantă: ***cultura*** (scop existenţial) ar viza valorile fără finalitate practic-utilitară, care slujesc trebuinţele de ordin spiritual: descoperirea necunoscutului, căutarea unui ideal de viaţă, setea de absolut, regăsirea pe sine şi a aproapelui, contemplarea frumosului, exercitarea liberă a creativităţii ş.a. În vreme ce ***civilizaţia*** (mijloc de trăire) desemnează valorile înscrise în orizontul nevoilor materiale: tehnică şi tehnologie, locuinţe, alimentaţie, îmbrăcăminte, construcţii publice, mijloace de comunicaţie, activităţi economice şi administrative, organizarea societăţii, mediului artificial care asigură gradul de confort al vieţii cotidiene. Totuşi, actualmente *"la modă"* e civilizaţia îndeosebi uniformizatoare; măcar că tocmai cultura este în principal aceea care diferenţiază individii şi naţiunile (cf.Nichifor Crainic, *"Nostalgia paradisului"*). În lumea posttotalitară (şi nu numai) o dată cu ***transformarea mijlocului în scopuri în sine***, distincţia de mai sus implică un conflict. El se datorează crizei economico-sociale şi morale, flagelul subdezvoltării, efectelor negative ale tehnocratismului, alergiei regimului faţă de spiritualitatea naţională şi creştină.

Cum se manifestă concret, în jurul nostru, această păgubitoare nepotrivire, pe care o percepem permanent la tot pasul?

Se vede cu ochiul liber, fără un efort anume. Nu sunt puţini orăşeni getbeget pripăşiţi, bunăoară, care nici din pură curiozitate n'au fost la Trei Ierarhi, Casa Pogor sau la Teatrul Naţional. Întorc spatele constant, plictisiţi şi indiferenţi spectacolelor de operă/operetă, concertelor Filarmonicii, expoziţiilor, conferinţelor publice. Cu toate că se pretind, sus şi tare, întrucât domiciliază *"la bloc"* cetăţeni ai oraşului! Evită, cu o proverbială suficienţă, biblioteca, librăria, muzeul. Nu citesc o publicaţie culturală - să-i pici cu lumânarea! - nu şi-ar cumpăra o carte de literatură, ştiinţă, artă (cică, *"prostii, bani aruncaţi în vânt"*), deşi pentru lux superficial şi confort simţual se dau în vânt! Şi care, chiar dacă-s absolvenţi de liceu, nu ţin minte o strofă din Eminescu, un titlu al vreunei opere beletristice remarcabile. Nu se pot exprima, scris şi verbal, cât de cât, corect româneşte!

Într'adins, odată, am abandonat într'un tramvai un volum de versuri al unui poet naţional ca să văd reacţia altora. Nimeni, dar nimeni n'a fost atras, fie să-l ridice de jos (dacă însă ar fi fost o sticlă de drojdie?) *"Nu-i a mea. Nu mă interesează!"*, se apărau care mai de care, cu un aer de superioritate în atitudine. Şi, la coborâre, l-au lăsat pe scaun!

Asta-i realitatea ***(trebue, totuşi, pus degetul pe rană!)***: se dă prioritate, chipurile, civilizaţiei; primează trupul, nu sufletul; orgoliile şi voinţa de putere şi de îmbogăţire materială, nicidecum climatul spiritual perfectibil. Adică, să ai baie, fără ca să fii dator s'o foloseşti regulat (dovadă? copii şi maturi depistaţi cu paraziţi!). Să dai întâietate în societate unei doamne parvenite, nu şi soţiei deacasă. Să te vadă lumea că mergi la Mitropolie, din an în Paşti, nu că eşti totdeauna ***creştin, trăitor prin dragoste lucrătoare.***

Mai uităm adesea un adevăr, din cărţi şi din experienţă vie: după filtrările produse de cultură, prin anii de şcoală şi de viaţă, ***caracterul moral-spiritual*** rămâne în cele din urmă. Convingerea politică, părerile filosofice, originea socială, profesiunea, credinţa religioasă, nu sunt decât nişte accidente. Importă, în fond, ceea ce ai convertit comportamental din cele însuşite prin intermediul culturii (apud. N.Steinhardt, *"Jurnalul fericirii"*).

Om civilizat (în sensul real al cuvântului) nu înseamnă neapărat şi om de cultură. Şi invers, desigur. La ora de faţă, se cere o preocupare tot mai stăruitoare de modelare lăuntrică, intelectuală şi etică, din care să rezulte, în cea mai amplă formă, personalitatea. Or, în fapt, se constată dimpotrivă: precumpănesc instrucţia *"de campanie"*, rezultatele răsunătoare de performanţă în învăţământ, care cuprinde doar o foarte subţire pătură de tineri, în majoritatea lor covârşitoare anonimizaţi după terminarea studiilor; supraevaluarea (de altfel, Ecclesia, în general, nu agreează pe intelectuali): participanţi numeroşi la slujbe, lăcaşuri noi, parohii rentabile, case şi loturi de pământ ş.a.m.d., prea puţin vieţuirea în duh creştinesc a păstoriţilor; familii îşi cresc copiii în cultul banului şi al şmecheriei *"descurcăreţe"*, eventual pentru a fi pregătiţi să distrugă - cu ură - nu să creze; organizaţii de felurite facturi şi coloraturi n'au treabă cu cultura şi educaţia, misiunea lor e cucerirea/conservarea puterii, cu orice preţ; aşezămintele culturale preţuiesc statistica (număr de spectatori, de activităţi, de încasări), nici pe departe forţa de ***receptare organică*** a acţiunilor lor. Care acţiuni, deseori, sunt plasate la remorca gusturilor publicului *"majoritar"*, nu cu un pas înaintea acestora măcar!

Cam peste tot, în scopul de a fi *"bine văzuţi"* de superiori.

Numai o ***răsturnare a acestor semne axiologice***, cu ***întronarea unei noi scări de valori autentice*** în sufletul naţiunii, credem, poate salva în timp util societatea românească dela înnec. Pornindu-se concomitent de sus şi de jos. Îmbinând cultura cu civilizaţia. Utilul de toate genurile cu spiritualul (ordonator), ideal şi *"gratuit"*. Sau crearea, difuzarea şi asimilarea bunurilor culturale nu valorează nici cât lovitura la poartă a unui picior îndemânatec de fotbalist?

Cultură mândră? Maliţioasă? Veninoasă? Şi exhibiţionistă (festivistă)? Nu, hotărît lucru, nu ! Ci una (nici zaharisită!) determinată a nu se lăsa bruftuluită, intimidată, umilită, terorizată, călcată în picioare şi scuipată între ochi cu răutate şi prostie (mai bună şi nedespărţită pereche nici că se putea), de agresivitate, de bădărănia, de cinismul vremelnicilor stăpâni, al politicianismului picnit de fondatorul Legiunii. O cultură promotoare a credinţei şi a devotamentului tainic ***în*** şi ***faţă de*** principiile de bază ale civilizaţiei şi moralei. Afront la adresa prostiei (nu mă repet destul), triumfătoare, hlizite şi de ea însăşi încântate. Nedispusă, în fine, a înghiţi gogoriţe populiste şi comerciale, minciuni gogonate ori cât de solemn rostite (*"nu crede ce vezi cu ochii, crede ce zice la TV"!!!*) şi nedispusă a trăda cauza libertăţii reale interioare şi exterioare!

PARALELE PREZIDENŢIALE INEGALE

——Radu DUNĂREANU——

Un distins scriitor contemporan din altă ţară europeană, a scris odată, pe când era în închisorile comuniste, o frază care merită menţionată: *Omul este bătut în cuie - ca şi Hristos pe cruce - pe o grilă de paradoxuri. El se balansează între chinul de a nu şti care e misiunea sa şi bucuria de a o duce la îndeplinire".*

Această frază a fost profetică într'un fel, deoarece acest scriitor a ajuns, după închisorile comuniste, unul dintre cei mai respectaţi oameni politici, preşedintele ţării sale, un intelectual rafinat care nu a avut niciodată chemare de politician dar care a făcut politică prin arta şi conduita sa ce nu s'au vândut ocupantului comunist.

Este Vaclav Havel, Preşedintele Chehiei şi fostul Preşedinte al Cehoslovaciei liberată de comunism.

Îl citez aici pentrucă noi Românii, având atitudinea balcanică de a şti totul, ar trebui să învăţăm şi din experienţa celor din jur.

România, în ultimele şase decenii şi ceva a avut blestemul de a avea la conducerea ei oameni care nu numai că nu ştiau care e misiunea lor, dar această misiune o exercitau prin forţă şi cu ură contra celor ce se presupunea a-i conduce.

Primul a fost paranoicul Carol ultimul care a început exterminarea a celei mai cinstite generaţii din istoria ţării.

Apoi a venit războiul unde, atacaţi, a trebuit să ne apărăm fiinţa naţională, iar criteriile de conducere erau evident altele. Fiinţa naţională nu a putut fi apărată datorită trădării dela 23 August 1944, care a lăsat ţara la cheremul ocupantului.

Apoi au venit preşedinţii aduşi, numiţi, verificaţi şi aprobaţi de comintern.

Ceea a ce a început Carol a fost perfectat desăvârşit în următorii 50 de ani şi ţara s'a trezit fără intelectuali care, prin statura lor politică şi culturală, să impună.

În perioada ocupaţiei comuniste, fie că a fost Dej, Parhon, Stoica, Maurer sau alţii şi culminând cu Ceauşescu deosebirea dintre noi şi Cehoslovacia a fost una de esenţă. Deosebirea este excelent sesizată de un eseist român tânăr şi covârşitor de cult care a zis, în principiu, că în timp ce în Cehia cinci mii de intelectuali au preferat să mărture străzile în loc să colaboreze cu comunismul, la noi în ţară zeci de mii de intelectuali s'au repezit să se înfrupte din blidul celor treizeci de arginţi. Alte multe mii au fost exterminaţi fizic sau intelectual prin închisori şi reeducări. Dar asta e statistică.

Decembrie 1989 a găsit România fără nici unul din cei cinci mii pe care Cehia îi avea şi au ridicat capul cu demnitate.

Aşa se explică de ce unul ca Iliescu a putut să apară la balcon şi să se proclame preşedinte, iar apoi să se impună prin înşelăciune şi bâte minereşti, de aşa manieră ca nici unul care ar fi putut fi Vaclav Havel al Românilor să nu apară, admiţând că ar fi fost în viaţă.

Aşa se explică de ce, un Pedro Românul, aşteaptă cu înfrigurare viitoarele alegeri în care masele libere şi nemanipulate să-l aleagă *presidente*, pe baze fotogenice.

Cei care conduc destinele României, pe lângă arta balcanică a mitomaniei, trebue să fie şi imuni la orice critică din partea maselor care l-au ales. Aşa că avem o lege, un fel de les majestate lege, care te condamnă pentru lipsă de respect la adresa oricărui *el presidente*, sau cum s'o fi numind el la acea dată, în funcţie de naţionalitatea lui de sânge. Iar pe deasupra votăm şi o lege contra acelor ziarişti care au obrăznicia de a spune adevărul despre conducătorul de moment în ascensiunea sa spre titluri supreme, pentrucă aceşti neruşinaţi ziarişti prezintă o imagine falsă a unei ţări care se încăpăţânează, prin conducătorii ei, să devină liberă, democratică şi cu frica de Dumnezeu şi Lege.

Iar preşedinţii noştri se arată la teve, promit, zâmbesc, prezintă cifre şi date aiurite şi gândesc, dacă nu cu glas tare, că suntem un popor de tâmpiţi, aşa ca să fie pe linia indicată de tovarăşul Silviu Brucan.

Vaclav Havel, în 1990, a dovedit că e un exemplu de preşedinte dela care ai noştri ar avea din belşug de învăţat. El a zis:

...Presupun că nu m'aţi ales în acest post... ca să vă mint. Ţara noastră nu înfloreşte. Întregi ramuri ale economiei produc bunuri care nu interesează pe nimeni. O ţară care odată era mândră de nivelul educaţional al cetăţenilor ei, acum cheltuieşte atât de puţin pe educaţie, încât azi este pe locul 72 din lume... Hai să ne învăţăm reciproc faptul că politica nu este o artă a posibilului, în special dacă asta înseamnă arta intrigilor, convenţii secrete şi manevre pragmatice. Politica poate fi de asemenea arta imposibilului, arta de a ne face pe noi şi lumea din jur, mai bună."

Sub modesta conducere a Cehului Havel, fost deţinut politic anticomunist, care nu a colaborat sub nici o formă, indiferent de presiunile fizice şi morale, s'a realizat scuturarea comunismului din Cehoslovacia, prin non-violenţă, revoluţia de catifea, s'a produs scindarea ţării în două, tot fără violenţă şi, recent, a realizat turul de forţă al acceptării Cehiei în NATO.

După vizita făcută în ţară, în Septembrie, cu ocazia Romfest-ului şi apoi citind cu lăcomie tot ce nu citisem ani de zile referitor la ţara unde m'am născut, m'a durut că nu avem şi noi un intelectual, curat, necompromis, care să fie simbolul Românieі, cu care să ne mândrim şi căruia să nu-i fie frică de *cineva* care ar avea dosarul lui de pe vremea când, în loc să măture străzile, sau să stea după gratii, colabora şi servea ocupantul.

Fără a intenţiona vreo lipsă de respect, pentru a nu fi din nou în conflict cu legea de les-majestate, m'am întrebat: oare de ce trebue să avem preşedinte un fost secretar de partid care crede că suntem cu toţii în umbra adjectivelor lui Brucan şi că nu vedem faptul că, încet-încet uită de unde vine, că n'are substanţă politică, că nu are chemare şi se iluzionează că noua uniformă de conducător se mulează din ce în ce mai bine pe el?

Mi s'a replicat dureros de multe ori: nu avem altul mai bun. Asta e tragedia!

Să nu uite însă că senor presidente Pedro, aşteaptă după colţ.

Dar ca tragedia să fie şi mai cumplită, temporarul preşedinte ar trebui să citească şi să memorizeze mesajul lui Havel de Anul Nou 1990 pe care l-am citat, parţial, mai sus.

Centenarul Căpitanului

Urmare din pag. 8

mai departe şi într'o noapte au profanat mormintele dela Casa Verde, au luat osemintele şi le-au depus în locuri necunoscute sau le-au distrus, pentru ca mormintele lor să nu fie loc de reculegere şi închinare pentru Români.

Tot în Noembrie 1940, Curtea Supremă de Justiţie a anulat sentinţa de condamnare pronunţată în 1938 de Tribunalul Militar şi a reabilitat post mortem pe Corneliu Z. Codreanu.

Privind retrospectiv constatăm că intuiţiile, previziunile lui s'au confirmat. El a văzut înaintea tuturor cauza, pericolul de moarte pentru ţară şi neamul românesc. Glasul lui a fost înăbuşit de ştreangul puterii şi al urii fără limite.

Prin acţiunile şi comportarea în toţi anii vieţii lui, prin martirajul morţii, Corneliu Zelea Codreanu a intrat în legendă. L-au cântat poeţii, scriitori de elită chiar şi nelegionari şi cercetători străini care au lăsat posterităţii portretul celui ce a fost, cel care a vrut şi n'a fost lăsat să facă din România o ţară *"ca soarele sfânt de pe cer"*.

La 100 de ani dela naştere şi la 61 de ani dela asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu, urmat de asasinatele în masă din Septembrie 1939, descifrăm în viaţa, în istoria poporului român o epocă de luptă eroică, de devotament, de dăruire totală pentru ridicarea neamului nostru în drepturile cuvenite, drepturi legitime, uzurpate de politicieni veroşi.

Adeseori în viaţa zbuciumată a popoarelor se ivesc politicieni, oameni mărginiţi cu aroganţă şi pretenţii de mari bărbaţi de stat, care provoacă stări ireversibile pentru generaţiile următoare.

Aşa a fost şi în România în perioada anilor 1920-1940, aşa a fost şi în perioada 1944-1990 şi nu mai puţin între 1990-1996. Aşa o fi oare şi în prezent?

Oalele sparte le-a plătit poporul român, acelaşi veşnic plătitor: le-a plătit cu sudoarea muncii, cu mizerie, cu vieţi irosite în închisori şi lagăre de muncă, lagăre de exterminare.

În situaţia grea, critică de după Primul Război Mondial, tineretul nu şi-a prevăzut şi prevenit vieţile. Corneliu Z. Codreanu a ridicat steagul credinţei, al speranţei şi al jertfei, realizând o Mişcare fără precedent în slujba neamului. Lupta lui a culminat în martiraj.

În prezent tineretul român se confruntă cu greutăţi şi pericole chiar mai mari ca în trecut. Lipsuri, nevoi, perspective îndoielnice şi minciuna îi înconjoară până la disperare, dar ei se vor redresa. Ei vor căuta şi vor afla adevărul ascuns încă sub lacăte grele. Se vor ridica aşa cum odinioară s'au ridicat părinţii şi bunicii lor şi îşi vor clădi soarta şi ţara după legile iubirii, după legile lui Dumnezeu.

Sunt semne bune, eu le-am văzut.

Vasile VRÂNCEANU

În slujba adevărului

CU <<ARGHEZI>> 'N BUZUNAR

Sergiu GROSSU

Cu problemele scrisului şi-a prezenţei mele în viaţa literară după instaurarea regimului comunist în România, nu mai aveam nici o bătaie de cap de multă vreme, de când Mihail Sadoveanu se opintea să ne înveţe că *"lumina vine dela Răsărit"*, iar preacucernicul Gala Galaction preamărea *"Himalaia Roşie"*, cu prilejul unei şezători literare organizate la Bucureşti, sub zodia proaspătului *"realism socialist"*, impus de Moscova şi acceptat, cu uşurinţă, de o întreagă droaie de condeieri lingăi. Nu este cazul să dau numele celor mai vârstnici, prezenţi deja în istoria literaturii române, colaborând în perioada acelor ani tulburi (1945-1948), unii din convingerea justeţei materialismului dialectic, alţii de teamă sau, pur şi simplu, din lichelism oportunist. La fel voi proceda şi cu tinerii de vârsta mea care, atunci când noi - basarabeni sau bucovineni - scriam despre jertfa latinităţii pe întinsele stepe înzăpezite ale colosului bolşevic, ei jubilau la fiecare înfrângere românească, în pagina a 2-a a ziarului *"Timpul"*, pusă la dispoziţia lor de curioasa generozitate a unui director, pe care aveam să-l întâlnesc, ceva mai târziu, vânzând ziare într'un chioşc bucureştean.

Tema articolului de faţă fiind Tudor Arghezi, să vă vorbesc de el, ca un fost şi actual admirator al poeziei sale, dar de pe urma căruia am avut mult de suferit. Şi să vedeţi de ce...

Într'o zi de Ianuarie 1959 (arestările de cetăţeni nevinovaţi începuseră încă din vara trecută), mă aflam pe strada G-ral Berthelot, aproape de Calea Victoriei, în drum spre casă, când zăresc în vitrina unei librării revista *"Luceafărul"*, cu doi *"psalmi"* ai lui Arghezi, pe prima pagină. Cumpăr *"preţioasa"* publicaţie, atras de numele marelui bard şi mă opresc pe trotuar să-i citesc, în grabă, versurile, ştiindu-l câştigat - în urma vizitei lui Petru Dumitriu la *"Mărţişor"* - de noua linie directoare a literaturii pro-comuniste. Psalmul din susul paginii 1 era acela în care poetul, în căutare de Dumnezeu, voia să-L pipăie şi să strige: *"este"*. Al doilea, însă, făcea parte din ciclul de poeme ateiste, propunându-şi dărâmarea idolilor, primul pe lista celebrului apostat fiind Dumnezeu (*"să'ncep întâi cu Tine"*).

Scârbit, indignat, revoltat chiar, mă îndreptai spre Calea Moşilor, unde locuiam, măcinându-mi în gând puternica silă ce mă cuprinsese, ca o dihanie sfâşietoare, şi care luă forma unei diatribe satirice, punctată cu virulenţa vocabularului poetic arghezian, despre care Nichifor Crainic scria, de altfel, cam aşa: *"Elevaţii pure, aproape serafice, lângă grosolănii şi abjecţii, crini şi mătrăgună, nestemate şi bolovani, mângâieri şi ghionturi, lacrimi şi scuipat, eleganţă şi apucături de mardeiaş..."*

La starea mea de profundă indignare au contribuit, în egală măsură, relatările soţiei mele, care-l cunoştea bine pe Tudor Arghezi, fiindcă stătuse de vorbă cu el, ore întregi, la telefon, sau ori de câte ori îl vizita la Mărţişor; cunoştea felul necinstit în care şi-a agonisit acareturile şi livada; era prietenă cu Mitzura, îndrăgostită de un asistent dela catedra de Sociologie (neagreat de poetul-tată, pentrucă era *"un pârlit"*, un *"tânăr sărac"*) şi cu care nu se putea întâlni decât asigurându-şi părintele grijuliu că doarme *"la Coleta Bruteanu"*, nepoată pe linie maternă a lui Iuliu Maniu şi redactoare, în vremea aceea, la cotidianul P.N.Ţ. *"Dreptatea"*...

Iată-mă ajuns acasă, cerându-i soţiei o foaie de hârtie şi un creion, în vederea *"imortalizării"* produsului meu anti-Arghezi, pe care-l transcriu întocmai:

ÎN VEAC SĂ N'AI IERTARE

Motto: *"Zis-a nebunul în inima sa: Nu este Dumnezeu"* **(Psalm 13.1)**

În veac să n'ai iertare, rămâie'n veac sminteala / De-a irosi pe stihuri hârtia şi cerneala, / De-a-ţi vinde conştiinţa pe-un mârşav blid de linte, / Pupând în fund partidul, râzând de cele sfinte, / De-a ridica, spre ceruri bicisnici pumni de ură, / O, javră autohtonă, celebră stârpitură, Mucegăită hrubă, cu miros de latrine, / În care zac strămoşii asasinaţi de tine... / ... / În veac să nu te ierte văzduhul, brazda, apa, / Să te mănânce viermii, să nu te'ncapă groapa, / Fiindcă'n veac poporul nu-ţi va ierta, Arghezi, / Scuipatul minţii tale, de-un preţ cu căzezii...

Nu l-am citit decât soţiei, de îndată ce l-am scris, şi în seara aceleiaşi zile fratelui meu, Nicolae, sosit în vizită la noi, care, încântat de *"talentul furtunos"* de care dădeam dovadă (*"Auzi, să compui în cap, mergând pe stradă!"*) m'a sfătuit, totuşi: *"Rupe hârtia asta, că-i vai de tine, dacă te prinde cu Arghezi'n buzunar!"* De rupt, n'am rupt foaia de hârtie, cu buclucoasa mea satiră, ci am uitat-o în buzunarul hainei pe care o îmbrăcam în fiecare dimineaţă, mergând la serviciu.

Până când... Până când, în noaptea de 7 Martie 1959, mai bine zis în miez de noapte, ne-au trezit din somn trei-patru indivizi, năpustindu-se în holul apartamentului sub pretextul verificării buletinului de identitate. Noi ne-am dat imediat seama care-i scopul invaziei lor nocturne, aşteptându-ne, oarecum, la această *"surpriză"* şi având pregătite, din timp, două mici valize, cu cele necesare unei arestări şi condamnări (Coleta, soţia mea, fusese arestată la 24 August 1949 şi reţinută în detenţie, ca pedeapsă administrativă, până la 25 Septembrie 1953, iar experienţa sa celulară a descris-o în cartea *"Binecuvântată fii, închisoare"*, tradusă din limba franceză şi apărută recent, în două ediţii, la editurile *"Univers"* şi *"Duh şi Adevăr"*).

Primul lucru a fost ca unul din invadatori să verifice radioul (dacă n'am ascultat Europa Liberă, înainte de culcare), iar altul să-mi scotocească buzunarele hainei, pe care o agăţasem de un scaun, în loc s'o pun în şifonier *"ca toată lumea"*, cum mi-a reproşat soţia la eliberare. Mi-au descoperit, astfel, preţioasa *"pradă"*, precum şi toate notiţele, însemnările, scrisorile, mă rog, întreaga mea zestre literară clandestină, *"de sertar"*, realizată nu în vederea publicării ci, conform mentalităţii securiste, pentru cine ştie ce complot anticomunist, ca *"duşman al poporului"*...

A urmat, apoi, al doilea pas al cercetării lor: să scriu pe fiecare petec de hârtie: ***"găsită la mine, cu ocazia percheziţiei, 7.3.1959"***, şi să semnez *"citeţ"*. Când am ajuns la foaia cu ***"În veac să n'ai iertare!"***, mi-am amintit, în câteva fracţiuni de secundă, de cuvintele fratelui meu: ***"Rupe hârtia asta, că-i vai de tine dacă te prinde cu Arghezi'n buzunar!"*** Şi mi-am mai adus aminte de încă un fapt povestit de soţia mea că i s'a întâmplat unei tinere de 16 ani (Marioana Cantacuzino, nepoata lui George Enescu şi viitoarea scriitoare Oana Orlea), arestată şi ea, de-a valma cu alte fiinţe inocente: descoperindu-se, la plecarea de acasă a unei deţinute, o bucăţică de hârtie, în care biata Marioana îi scrisese mamei sale, în limba franceză, câteva cuvinte, ea a răsturnat - profitând de neatenţia anchetatorului - călimara cu cerneală de pe birou peste misiva cu pricina, spre a împiedica descifrarea conţinutului. Cum nu aveam şansa unei călimări, folosind doar pixul pentru semnăturile ce mi se cereau, mi-a venit ideea să mototolesc hârtia, sperând să fac să dispară, în special, pasajul sinistrei mele culpabilităţi: ***"pupând în fund Partidul"*** (mai ales că *"in fund"* era scris pe româneşte, sfiindumă, acum, să-l transcriu în forma sa originală!)

Pentru a pune capăt gestului meu *"fraudulos"*, au tăbărît cu toţii pe mine, lovindu-mă cu pumnii, spărgându-mi ochelarii, umplându-mă de sânge şi pumnându-mi căluşe la mâini, fără să se sinchisească de spaima şi durerea soţiei mele. Pe la orele 5 dimineaţa m'au azvârlit într'o maşină, mi s'au pus ochelarii negri pe ochi şi m'au dus la închisoarea Uranus, unde am avut parte de cea dintâi anchetă, legată de reconstituirea *"corpului delict"*, deteriorat de mine...

Ei, ce te faci, Sergiule? Pe unde mai scoţi cămaşa? Eu stam pe scaun, la o masă cam la 5 metri vizavi de biroul căpitanului anchetator. Miop fiind şi lipsit de ochelarii pe care mi i-au spart bătăuşii securişti în noaptea arestării, nu sesizam privirile lui iscoditoare, jocul psihologic binecunoscut, în vederea intimidării victimei din faţă, fâstâcită de ceea ce i s'a întâmplat şi, pe deasupra, complexată de noua sa situaţie de proaspăt deţinut. Când îl bănuiam stând cu nasul în dosarul meu nounouţ, încercam să şterg cuvintele *"nepermise"*, transformând degetul în radieră şi reuşind, până la urmă, să schimb *"pupând în fund pe alţii"* (ultimul p înlocuind pe cel al partidului, scris tot cu literă mică).

Operaţiunea mea a satisfăcut pe reprezentantul inchiziţiei comuniste, pe care-l auzeam răzând pe culoarul închisorii, împreună cu alţi ofiţeri. Verificând, probabil, dacă poemul meu satiric a fost difuzat sau nu, aşa cum circulau, dela o ureche la alta, tăioasele epigrame ale lui Păstorel Teodoreanu, şi constatând caracterul intim al *"infracţiunii"* mele literare, m'a lăsat în pace, timp de o săptămână. De abia la proces mi s'a adus acuzaţia, între multe alte mari abateri ca element duşmănos al regimului, de a fi aruncat cu noroi într'un membru de onoare al Marii Adunări Naţionale şi poet de prestigiu al Republicii populare române. M'am apărat, declarând: *"Pe cât de mare a fost Tudor Arghezi ca poet, tot atât de mare a fost şi ca lichea, profitând sub toate stăpânirile anterioare..."*

Condamnat la 12 ani temniţă grea, din care n'am executat decât trei, am rămas cu aceeaşi părere tăioasă, dar veridică. O părere care ar trebui să usture pe toţi aceia care au călcat pe urmele lui Arghezi, care mai zbenguiesc pe culoarele Academiei Române sau ale Uniunii Scriitorilor, de parcă nu şi-au spurcat sufletul şi mintea de-a lungul celor 45 de ani de dictatură dejistoceauşistă. Şi care, la Televiziune fiind, n'au permis emisiunea înregistrată cu mine, în Aprilie 1996 de Daniela Zeca, tocmai pentrucă am dat în vileag lichetismul marelui poet şi, prin osândirea lui, am deranjat cine ştie ce statură compromisă de cenzor vindicativ, care şi-a retrăit - impunându-şi cenzura - laşităţile şi micimea slugărniciei sale dinainte de Decembrie '89.

UN TEXT MAI PUŢIN CUNOSCUT AL PĂRINTELUI NICOLAE STEINHARDT DELA ROHIA

Alexandru NEMOINU

Publicarea lucrărilor Părintelui Nicolae Steinhardt dela Rohia, *"Jurnalul Fericirii"*, *Primejdia Mărturisirii"*, *"Dăruind vei Dobândi"*, a îmbogăţit cultura românească şi i-a dat o nouă dimensiune. Aceste lucruri au fost mult discutate şi analizate iar în momentul de faţă ele se bucură de o enormă popularitate în România. În paginile lor Românii găsesc nu numai frumuseţe şi informaţie, ei află acolo sfat, dragoste şi semn. Căci existenţa Părintelui Nicolae Steinhardt dela Rohia a stat, aşa cum singur a spus-o în repetate rânduri, sub semnul unei duble iubiri, fără hotar şi fără condiţie, pentru Ortodoxie şi pentru Neamul Românesc. Toate temele principale, care mai apoi au fost dezvoltate şi adăugite, din opera Părintelui Nicolae Steinhardt au fost anunţate şi adresate într'un studiu al lui rămas mai puţin cunoscut. Este vorba de, *"Secretul Scrisorii Pierdute. Încercare asupra unei interpretări raţionale a operei lui I.L. Caragiale"*, publicat în revista *"Ethos"* (redactori Ioan Cuşa şi Virgil Ierunca), caietul II, Paris, 1975, p.108-151. Studiul cu pricina a fost semnat Nicolae Niculescu, pseudonim folosit de Nicolae Steinhardt pentru lucrările publicate în Occident în anii comunismului sau difuzate la postul de radio *"Europa Liberă"* în aceiaşi ani.

Autorul îşi începe studiul amintind că el a fost întocmit, *"în amintirea zilelor de exaltare petrecute într'o celulă dela Jilava în primăvara 1960"*. Erau zilele în care, după ce înfruntase torturi cumplite cu un curaj uluitor, Nicolae Steinhardt primise Taina Sfântului Botez în Ortodoxie într'o celulă din triajul penitenciarului Jilava.

În acest studiu Nicolae Steinhardt a căutat să dovedească limpede că *"Scrisoarea Pierdută"* nu este o simplă comedie şi o extraordinară realizare dramatică ci, în egală măsură, dacă nu mai mult, o oglindă a sufletului românesc. Spunea Părintele Nicolae: *"Actul al IV-lea este acela unde pentru cine are ochi de văzut, urechi de auzit şi inimă să-i bată, autorul Scrisorii saltă peste comedia de moravuri... şi ne duce cu iuţeală mare, în marş forţat - uimiţi, încântaţi, emoţionaţi (vezi lacrimile) - în lumea care nu mai e a unei realizări teatrale ci a marii arte unde se decodează sufletul omenesc - în cazul de faţă, românesc. Ce-i această lume şi care-i punctul precis din care începe şi se arată privitorului? E lumea minunată a echilibrului românesc, iar de arătat se arată în punctul magic în care Caţavencu îşi cere iertare şi coana Joiţica îl iartă... Actul al IV-lea e totul şi duce de-a-dreptul la izvoarele românismului"*. (p.112 - 113).

De aici mai departe, în paragraf după paragraf şi capitol după capitol, Nicolae Steinhardt explică ce era acea lume a esenţei româneşti. Autorul arată limpede că cele ce le spune sunt şi declaraţii de dragoste (în vorbele lui, *"cri de coeur"*) faţă de Ortodoxie şi Neamul Românesc. În această dublă iubire a lui Nicolae Steinhardt pentru cele de sus, Ortodoxia, şi cele din realitatea imediată, Neamul Românesc, se poate vedea perfecta înţelepciune a unui adevărat creştin. Această dublă iubire nici nu putea fi altcum şi este extrem de pilduitoare azi.

Sunt atât de mulţi cei din jurul nostru care se grăbesc să vorbească entuziaşti despre virtuţile cutărei *"idei"* şi cutărui *"sistem"* şi care, cu egal entuziasm se grăbesc să blameze pe oameni. Părintele Nicolae Steinhardt dela Rohia a stat deasupra acestei ispite. El a ştiut bine că cel care afirmă că îl iubeşte pe Dumnezeu dar care dispreţuieşte creţia Lui, minte şi că în fapt, un asemenea îndivid, nu lui Dumnezeu se închină ci unei false imagini zămislită de neputincioasa îndrăznire a propriei sale închipuiri.

În *"lumea"* descrisă în actul al IV-lea al Scrisorii Pierdute, Nicolae Steinhardt spune că Românii apar ca popor al dreptei socotinţe, al judecăţii chibzuite şi al măsurii. Un popor al creştinismului trecut în sânge care nu a îngăduit teoriilor să înlăture credinţele. După Părintele Nicolae Steinhardt, Românii sunt mai mult decât orice, echilibraţi şi asta înseamnă capacitatea de a ierarhiza acţiunile omeneşti, de a înţelege că până şi în interiorul răului există o ierarhie, de a pricepe că adesea *"o împăcare strâmbă este mai bună decât o judecată dreaptă"*. Căci dreptatea absolută (scopul din totdeauna al extremiştilor şi fanaticilor) este şi rămâne nătângă atunci când nu este însoţită de milă. Adevărul şi Binele nu pot fi abstractizate şi idolatrizate ci trebuesc privite în complex şi în relaţie. Călugărul care a minţit spre a salva o viaţă este mântuit căci a ierarhizat cu dreaptă socoteală îndatoririle. Sentimentele pozitive, iertarea, îngăduirea, înţelegerea, chiar degradate, fac totuşi cu putinţă omenia datorită enormei lor capacităţi de răspândire şi contaminare. Mai mult încă. Cei ce sunt şi stau întemeiaţi pe credinţă, bun simţ şi omenie ştiu că sub nici o circumstanţă nu se cuvine să ucizi sau să degradezi pe aproapele tău. Dimpotrivă fanaticii, în numele *"ideii"*, ucid şi chinuie căci ei nu au credinţa care să-i oprească şi să-i facă liberi. (Libertatea fiind în primul rând respectul pentru libertatea celui care gândeşte altminteri).

Dintr'o asemenea înţelegere Nicolae Steinhardt afirmă că însuşirile româneşti fundamentale, mila, ospitalitatea, puterea de a ierta, preţuiesc mai mult decât inteligenţa, iniţiativa ori îndemânarea. Iar superioritatea lor se vădeşte mai vârtos atunci când oamenii sunt la greu, la ananghie. Iar Părintele Nicolae Steinhardt dela Rohia încheie într'o formă care stă deasupra oricărui comentariu: *"În scoica aceasta a unei comedii aprige şi ostile lumea românească poate străbate vecurile în tot măreţul ei farmec, prevestind de aci, de pe pământ, din iureşul unor întâmplări mundane, paradisul a cărui nostalgie nu ne va cruţa nicicând"*.

ÎNCHISOAREA ŞI POEZIA DIN ÎNCHISORI

——Zahu PANĂ——

Urmare din numărul trecut

Dar după Revoluţia Tineretului Român din 1989, au fost recuperaţi pentru publicare 219 poeţi, dintre care unii au şi apărut în volumele de circuit închis *"Poeţi după gratii"*, editaţi de supravieţuitorii genocidului comunist din România. Cercetările pentru salvarea a ce se mai poate salva din creaţia poetică din închisori continuă, dusă cu un spirit nemaiîntâlnit de sacrificiu din partea unor camarazi de ideal şi suferinţă, ei însăşi înaintaţi în vâstă şi suferinzi din care a făcut parte şi regretatul Banu Rădulescu, fondatorul revistei *"Memoria"*, un colegiu redacţional al Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România, format din Constantin Aurel Dragodan, Alexandru Angelescu, Fronea Rădulescu, Ion Constantinescu-Mărăcine, Dr. Nicolae Nicolau, Dumitru Paceag, Emanoil Paraschivaş, D. Radu-Udar şi Mihai Rădulescu. Culegerea continuă şi suntem în colaborare pentru editarea în câteva volume masive a operelor create în închisori dar, dela început ne lovim de cea mai grea piedică, sursele materiale. Atât oamenii de afaceri cât şi oamenii politici din România - şi de ce să nu spunem şi din afara ţării - au o alergie faţă de poeziile din închisori cum o au şi faţă de accesul la dosarele de Securitate. Unii simţindu-se vinovaţi, alţii mai puţin vinovaţi, iar alţii indiferenţi, sunt poate zguduiţi de mustrătoarea observaţie a versurilor din închisori: *"Voi n'aţi fost cu noi în celule"*. Temniţa, teroarea, foamea, silnicia şi moartea, care fac tematica poeziilor din închisori, le repungă ca şi amintirea celor morţi în război sau lagăre de concentrare sau la Revoluţia din '89. Strigoi care trebue să rămână acolo unde au fost sau au căzut. În uitare! *"Ridi e il mondo ridera con te. Piangi e piangerai solo!"* Merită oare Poeziile din închisori acest regim de nesocotinţă?

În *"Contra Naturam"* - cuvântul înainte la culegerea de *"Poezii din închisori"* regretatul Vintilă Horia scria: *Au fost închişi poeţii şi deci lanurile n'au mai dat rod... Versurile acestea de pe ogorul însângerat al închisorilor româneşti dau socoteală de realitatea cea mai cumplită pe care fiinţa omenească a trăit-o vreodată. Nu am de gând să le comentez, ci numai... să sărut mâna celor care le-au scris, iar secretarul cardinalului O'Connor, căruia i-am trimis o parte din versuri traduse în limba engleză îmi scria că Eminenţa Sa n'a putut dormi o noapte, citind şi recitind aceste poeme."*

Dar ce au în ele aceste poezii care îi zguduie pe cei care le cunosc? Au în ele tot ce este omenesc dela căderea în păcat la înălţarea la cer. Asemenea unei fresce cosmice, în ele sunt zugrăvite atât imagini din trecut, trăiri inumane în prezent şi deschideri luminoase spre viitor. Balade unice ca realizări stilistice, eseuri filigranate, încrustări în mozaic, atitudini inflexibile, pasteluri de ev mediu românesc, legendara rezistenţă a Românilor în lupta inegală cu un adversar crud şi sângeros, şi nostalgie, multă nostalgie.

Invadarea României de către hoardele ruseşti este magistral redată de Radu Gyr: *"Din Urali spre Soare-Apune / cum veneau încinşi cu piei / parcă fumega din ei / duh-net de sălbăticiune. / Vicleniі răsăritene / ascundeau ca un tăiş / gândul galben şi pieziş / în ochi mici fără sprâncene"*; şi de Nichifor Crainic: *"C'un vuiet gigantic un veac se răstoarnă! / Măicuţa'şi zoreşte odraslele'n poarnă /...că vine din urmă cu muget sălbatec / gâtlej fără margini de zmeu asiatec"*.

Canalul Dunăre - Marea Neagră, pe care scribul comunist Petru Dumitriu îl elogia ca o mare realizare în cartea *"Drum fără pulbere"* pentru deţinuţii politici şi pentru întreaga ţară nu era decât un *"Canal al Morţii"* despre care Robert Cahuleanu, dela colonia Peninsula scria: *"Istoria noastră cea de lacrimi stoarsă / va ţine minte şi'ntre foi va strânge / pe-acest cumplit Danubiu care varsă / pe trei guri apă, iar pe-a patra sânge"*.

Presiunile comuniste, prin cele mai inumane metode aplicate de Securitate împotriva deţinuţilor politici, întâlnesc rezistenţa dură a deţinuţilor: *"Nu scuip pe'n-frângerile mele, ce-am adorat nu ştiu să ard / şi nu ridic în vânt obiele / în locul ruptului stindard"*.

Dualitatea spirit-materie din om în infernala trăire din închisori a generat versurile: *" Atât de dulce ştiu să cad / şi-atât de greu mă'nalţ în sfere / că rădăcina mea în cer e / iar fructul ei se coace'n iad: (R.G.).*

Îndrăzneala visului de a crea o lume mai bună, a jertfirii pentru un ideal este redată în metafora *"Scrânciobului"*: *"Hai, suie domnule! dar nu pe gologani / un strop de sânge scrânciobul îţi cere / ca fiecare zbor nepământean / îl cumperi cu sânge şi cu fiere"*.

Poeziile din închisori scrise în ani de meditaţii şi de grele încercări nu pot fi reduse la o simplă comunicare, chiar dacă ea s'a lungit puţin.

Prima etapă pe care am numit-o a Harului, a fost etapa iniţială, când cei închişi, convinşi de dreptatea crezului lor, victime ale unei injustiţii dirijate de duşman, acceptau suferinţa ca o etapă de desăvârşire a condiţiei lor umane şi ca o danie în folosul Mântuirii Neamului românesc prea încercat. Plata pentru respingerea orânduirii satanice aşezată peste chinuita ţară a României. Jertfa lor este primită şi Harul lui Dumnezeu coboară până la ei. (Poezia *IISUS ÎN CELULĂ*).

Adoua etapă este răzbunarea lui Satan împotriva celor care l-au ales pe Dumnezeu, cu diabolica sa pornire de a-i smulge sufletele nevinovaţilor pentru infern, concretizată în monstruosul experiment al Fenomenului Piteşti, redată magistral de regretartul poet Sergiu Mandinescu, el însuşi o victimă a Piteştiului. (Poezia *AMIN*).

A treia etapă, cea mai lungă, este aceea după ce deţinuţii au aflat de experimentul Piteşti şi de zvonurile - plauzibile - că acest experiment se va întinde în toate închisorile. Deţinuţii cunoşteau şi etapa harului şi căderile dela Piteşti şi se rugau Lui Dumnezeu să-i ferească de această încercare. Slăbiciunea omenească de care nu a scăpat nici Fiul Lui Dumnezeu, când rămas pentru ispăşirea păcatelor noastre doar OM, s'a rugat *"Părintele Meu, de este cu putinţă treacă pe lângă Mine paharul acesta"*, dar depăşindu-ne pe noi toţi - Iisus a mai adăugat: *Dar nu cum voiesc Eu, ci cum voieşti Tu"*.

Această a treia etapă din închisori, a Tentaţiei, s'a prelungit şi dincolo de zidurile închisorilor sub diverse înfăţişări şi în libertate, s'a extins şi asupra întregii ţări, şi ne urmăreşte pe toţi cu intensitate deosebită, în funcţie de individ şi de locul unde se află, dar noi ne-am referit de data aceasta numai la etapele din închisori. (Poezia *VIZITA*).

AMIN

De-aş avea o aripă de înger
şi cerneală de bezne,
poate atunci mi-ar fi mai lesne
să mă adun din toate risipirile
să-mi aştern amintirile
şi să spun tuturor de ce sânger.

Era o noapte jefuită de stele.
La fereastra nădejdii, zăbrele.
La uşa salvării, lăcate
iar frunţile noastre palide înnoptaseră toate.

Când în mijlocul nostru a izbucnit ca o flacără
neagră, ura,
focul ei a topit într'o clipă
gând, suflet, aripă,
toate din tot şi n'a mai rămas decât zgura.

Baroase cumplite sparseră tăcerea
în cioburi de răcnete mari cât durerea.
Ţăndări din sufletele noastre au ajuns până la cer.
Martirii ardeau pe ruguri de ger...
Ah! cum îşi mai holba ochii istoria!
Nu-i venea să creadă că'n geamătul nostru scrâşnea
Cloşca şi Horia,
că'n sufletul nostru de nădejde orfan,
atârnau nojiţele dela opincile lui Badea Crişan.

Ah! Amintirea asta ca pe roată mă frânge:
pe jos erau risipiţi creiţarii de sânge
plata atâtor ş'atâtor păcate... atât de cumplite au fost
suferinţele
atât de satanică a fost urgia,
că mulţi din noi în noaptea aceea şi-au pierdut minţile,
iar alţii şi-au pierdut veşnicia.

Din cei ce au trecut pe acolo, numai morţii trăiesc
asemenea lui, aşijderea ţie,
iată de pildă eu, umblu, vorbesc,
dar viaţa mea nu-i, nu-i prietenă decât o moarte vie.

Ah, Doamne! Iată-mă aici la ceasul comorilor
îmbrăţişându-mi durerea sub lespezi de patimi şi chin
Aştept învierea, aştept Arhanghelul zorilor,
În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, AMIN

Sergiu MANDINESCU

VIZITA

L-am aşteptat azi noapte pe Iisus
să vină în celula mea săracă
şi, ca pe vremuri de demult, să facă,
mântuitoarele minuni, cu har de sus.

Cu sufletul închis în carapace,
priveam cu ochii tulburi, ca prin sită;
afară trecea vremea zdrenţuită
şi cerul adormise în băltoace.

Ca robii ţării mele, treceau norii,
cu saci de plumb pe sub fereastra lunii,
să-i scuture în morile furtunii:
ca vocea dinamitei în istorii!

Dar Iisus, întârzia să vină
chemat de-atâtea mii de oropsiţi
- din veacul trist, al neamului de sciţi -
însetoşaţi de zări şi de lumină...

În noaptea de cărbune şi de ceaţă,
la geamul meu, trei degete-au bătut
şi a intrat un ins necunoscut
cu semnele adâncului pe faţă.

Privindu-mă cu ascuţimi de fier,
a hohotit tiranica făptură
şi fiarele de gratii se făcură
că nu mai sunt, la geamul meu stingher.

- Tu stai aici de basme cu vampirii?
dar scutură-ţi durerea şi pustia,
femei, tulburătoare ca beţia
au flămânzit de patima iubirii.

Urmează-mă! Afară e Puterea
şi scaune lipsite de domnii!
Eu i-am răspuns: - Rămân printre stafii
să'mpart cu ele temniţa şi fiereal...

Urmează-mă! Cu rumenite pâni,
belşugul ţi se pleacă'ngenuncheat!
Eu i-am răspuns: - Rămân înfometat
dar nu pot să jertfesc la doi stăpâni!

- De nu-mi urmezi, nici zori, nici nopţi cu lună
n'o să apuce ochiul tău flămând!
Eu i-am răspuns: - Târziu sau mai curând,
o Cruce nevăzută ne adună!

M'a fulgerat privirea de oţel
şi gratiile s'au întors 'napoi...
Departe, peste gardul dintre noi,
Iisus mă aştepta s'ajung la El!

Zahu PANĂ

IISUS ÎN CELULĂ

Azi noapte Iisus mi-a intrat în celulă.
O, ce trist şi ce'nalt părea Crist!
Luna venea după El, în celuă
Şi-L făcea mai înalt şi mai trist.

Mâinile Lui, păreau crini pe morminte,
ochii adânci ca nişte păduri.
Luna-L bătea cu argint pe veşminte
argintându-l pe mâini vechi spărturi.

Uimit am sărit de sub pătura sură:
- De unde vii Doamne, din ce veac?
Iisus a dus lin un deget la gură
şi mi-a făcut semn ca să tac.

S'a aşezat lângă mine pe rogojină:
- Pune-Mi pe răni mâna ta!
Pe glezne-avea urme de cuie şi rugină
parcă purtase lanţuri cândva.

Oftând şi-a întins trudite oase
pe rogojina mea cu libărci.
Luna lumina dar zăbrelele groase,
lungea pe zăpada Lui, vărgi.

Părea celula munte, părea căpăţână
şi mişunau păduchi şi guzgani.
Am simţit cum îmi cade capul pe mână
şi-am adormit o mie de ani...

Când m'am deşteptat din afunda genună,
mirosea paiele a trandafiri.
Eram în celulă şi era lună,
numai Iisus nu era nicăiri...

Am întins braţele , nimeni, tăcere.
Am întrebat zidul: nici un răspuns!
Doar razele reci, ascuţite'n unghere,
cu suliţa lor m'au străpuns...

- Unde eşti Doamne? Am urlat la zăbrele.
Din lună venea fum de căţui...
M'am plpăit... şi pe mâinile mele,
am găsit urmele cuielor Lui.

Radu GYR

"POARTA LUMINII" - O CARTE A ÎNTREBĂRILOR

Interviu cu Radu Negrescu-Suţu

Radu Negrescu-Suţu, la statuia lui Eminescu din Paris
Foto: Ilie Mihalcea

Intitulată *"Poarta Luminii"*, cartea cunoscutului publicist Radu Negrescu-Suţu apărută la Editura *Dorul* din Danemarca cuprinde o selecţie de eseuri publicate în ultimii ani în presa română din exil. Prefaţată de profesorul universitar Titus Bărbulescu, această lucrare apare în excelente condiţii grafice, fiind ilustrată cu gravuri din *"Corabia Nebunilor"* de Albrecht Dürer. Despre această nouă apariţie editorială am stat de vorbă chiar cu autorul ei, care mi-a făcut următoarele mărturisiri:

Ilie Mihalcea: - Cum se explică vădita înclinaţie către eseu în creaţia Dumneavoastră?

Radu Negrescu Suţu: *Întrebat de ce scrie nuvele şi nu romane, Paul Morand a dat, prin anii '20, un răspuns riscant. Un roman, spunea acesta, chiar şi mediocru, poate conţine câteva pagini bine scrise, pe când în cazul nuvelei, critica este nemiloasă. O nuvelă este reuşită sau nu este deloc. În fine, Morand compara nuvela cu un salt mortal (saut périlleux), care nu iartă.*

Lăsând la o parte metafora morandiană, eseurile mele, amestec de reflecţii şi observaţii morale, de proză mistică, onirică sau fantastică, nu sunt decât "încercări" ale genului, nu-i aşa?, şi nu trebuesc căutate asemănări şi aluzii la fapte şi persoane reale, deşi acestea ar putea fi găsite sau inventate. Ar fi însă în detrimentul efectului dorit şi nu acesta este scopul ce-am urmărit. Mă refer cu precădere la partea a doua a volumului în care pun cititorul în faţa unor situaţii. Situaţii care pot comporta diverse alternative, sau deloc, şi în care cititorul s'ar putea afla sau imagina. Situaţii existente, sau care ar putea exista. Trecerea dintr'o lume într'alta, în timp şi spaţiu, ba chiar şi revenirea, nu este o performanţă. O realizăm cu toţii, în fiecare clipă, cu viteza gândului, uneori în mod dorit, alteori involuntar. Este poate mai dificil de exprimat în cuvinte aşternute pe hârtie, altfel "pasajul", trecerea, există şi este la îndemâna noastră. Totul este să găseşti poarta corespunzătoare şi Poarta Luminii, aşa cum mi-a apărut mie, este sigur una dintre ele, dacă nu chiar singura.

Întrebarea (cartea mea dorindu-se o carte a întrebărilor) este indirect adresată cititorului participant, cu sau fără voia lui, la această experienţă: Dacă pasajul există (atflel eu nu l-aş fi putut găsi), ce ne face să-l căutăm sau, şi mai dificil, ce ne face să nu-l căutăm ?

I.M.: - În ce măsură aţi fost influenţat de clasici?

R.N.S.: - *Trimiterile la Maître La Bruyére, la Montesquieu sau la Juvenal, nu sunt fortuite sau întâmplătoare, ci alese spre a întări prezentarea acestor situaţii, la fel de actuale astăzi ca şi la epoca lor. Sau ca la epoca lui Socrate, Diogene sau Epicur. Acest gen, ce pare astăzi desuet, este însă mai relevant ca oricând. Situaţiile nu se schimbă şi nu se vor schimba, aşa precum "Antinomia adamică" cu care închei, nu întâmplător, acest volum şi la care astăzi nu se mai gândeşte mimeni, este întru totul la ordinea zilei. Malraux profeţea, cu precauţie, vă secolu următor va fi religios. Cu riscul de a părea prezumţios, opinia mea este că, din nefericire, nu va fi. Bayle va fi redescoperit, dar nu spre a fi combătut, ci din contra.*

I.M.: - Aţi abordat întotdeauna subiecte sensibile, precum *"Dialogul Teologilor"*, *"Poporul ales"* sau *"Bătrânul şi acadelele"*. Este din dorinţa de a şoca, de a provoca, sau din alte considerente?

R.N.S.: - *Subiectele în sine sunt deja provocante şi pot şoca, în funcţie de cum sunt abordate, sensibilitatea cititorului, însă nu le-am inventat eu. Maniera mea de a le trata nu poate fi, în nici un caz, asociată cu polemica pe care ele o pot crea. Le-am abordat, pur şi simplu, din imposibilitatea de a le ocoli, de a le evita.*

Cât despre "Bătrânul şi acadelele", aceasta nu este decât o experienţă literară, aceea de a transmite cititorului, gradat, o emoţie. Emoţia se poate transmite sau nu, şi poate şoca, bineînţeles, sufletele sensibile. Scopul emoţiei, în cazul transmisiei reuşite, este declanşarea semnalului de alarmă. Şi aici, revin la începutul acestui interviu, proza scurtă favorizează transmiterea emoţiei şi declanşarea semnalului de alarmă. Alarma transformării, din cauza frecvenţei neobişnuite de des înâlnite, a unui act abominabil într'un fapt divers, banal, demn de a figura "à la rubrique des chiens écrasés, et encore", cum imi spunea cineva. Dimensiunea metaforică a acestui act, un simplu exemplu edificator al tragediei sociale pe care cu toţii o trăim, prefăcându-ne uneori a nu o vedea, se pierde în indiferenţa generală. Un scriitor nu poate prezenta soluţii sociale, dar poate trage semnalul de alarmă, chiar şi sub forma unei parabole.

I.M.: - Consideraţi că mesajul cărţii Dumneavoastră va putea fi recepţionat de cititor în plenitudinea sa?

R.N.S.: - *Domnule Mihalcea, eu încerc a transmite cititorului o emoţie, o reflecţie, o observaţie sau un gând, cu riscul de a izbuti sau nu. Apoi cititorul, la rândul său, va sesiza sau nu efortul autorului, il va aprecia sau critica, va fi cucerit sau dezamăgit, în fine, fiecare în funcţie de sensibilitatea şi preferinţele sale. Ce doresc însă a sublinia este că omul, pus în faţa unor situaţii, trebue, cu voia şi ajutorul Domnului, să le abordeze şi în nici un caz să le ocolească sau să le evite. Eu am încercat, în maniera mea, să le abordez în scris. Poate fi maniera cea mai simplă, însă poate fi şi cea mai dificilă.*

Întrebarea pe care o formulez, în această carte a întrebărilor disimulate, se adresează cititorului. Poate acesta evita sau ocoli întrebările? Sau ocolindu-le, poate evita situaţiile? Evitându-le, se evită pe sine însuşi şi, viaţa fiind relativ scurtă, acestea nu pot fi evitate mult timp. Eu încerc să i formulez întrebarea pe care el nu îndrăzneşte, poate, să-şi adreseze. Fără pretenţia ridicolă de a fi găsit răspunsul pe care doar el, cititorul, tot cu voia şi ajutorul Domnului, îl poate găsi sau nu, important însă este să-l caute. Sau să-l căutăm împreună. Credeţi că "împreună" este un cuvânt exagerat?

I.M.: - Puteţi să faceţi câteva precizări referitoare la viitorul volum la care lucraţi?

R.N.S.: - *Următorul volum, în pregătire, va continua să dezvolte şi cultive acelaşi gen, care mă pasionează şi pe care, repet ca în cadrul interviului nostru precedent, l-am abordat cu interes şi sinceritate.*

Până atunci, o vacanţă plăcută cititorilor şi Dumneavoastră, mulţumindu-vă pentru plăcerea de a fi stat din nou de vorbă, pe marginea unei cărţi, în frumosul târg al Parisului, numit odată "Micul Bucureşti"!

A consemnat

Ilie MIHALCEA

INESTIMABIL DOCUMENT ISTORIC

- Prof.Lucia STĂNESCU şi prof. Mihai Stere DERDENA -

"Noi, cei foarte puţini rămaşi din cei foarte mulţi, care au fost cândva, avem această datorie de conştiinţă faţă de zecile de mii de camarazi de idealuri, care zac prin gropile comune din preajma închisorilor şi lagărelor din gulagul românesc: până în ultima clipă a existenţei noastre să contribuim la cunoaşterea adevărului. Să demonstrăm că singura noastră vină a fost aceea de a ne fi iubit prea mult Ţara" (pag.65). Iată o vibrantă profesiune de credinţă a regretatului Dumitru Tache Funda, autorul cărţii ***"După 60 de ani mistificarea continuă. Cui foloseşte?"***, editată, în 1998, de Fundaţia Culturală Buna-Vestire din Bucureşti.

Interesul cititorului este atras, deopotrivă, de numele autorului şi de titlul volumului.

Dacă, pentru cei care l-au cunoscut pe fostul inginer Dumitru Tache Funda - un remarcabil spirit şi luptător anticomunist - aceste însemnări memorialistice nu constituie o surpriză, pentru cititorul neavizat, însă, autorul reprezintă o mare revelaţie.

Impresionează, în egală măsură, trăsăturile omului D.T. Funda - demnitatea şi temeritatea, altruismul şi onestitatea, fermitatea şi modestia - calităţi dovedite în evenimentele hotărâtoare, în situaţii limită; încântă dăruirea totală faţă de un crez, pe care l-a îmbrăţişat din adolescenţă pentru totdeauna slujindu-l cu întreaga sa fiinţă, precum şi încrederea sa de neclintit în izbânda adevărului şi a dreptăţii.

Dumitru Tache Funda şi-a trăit cu maximă intensitate această viaţă, care, în bună parte, s'a confundat cu însăşi existenţa Aromânilor, din rândul cărora provine.

Titlul operei este incitant. Te trimite în urmă cu şase decenii, dar te aduce şi în prezentul *"mistificat"*. Te implică direct în găsirea răspunsului la întrebarea tulburătoare *"Cui foloseşte"* mistificarea istoriei Mişcării Legionare.

Cele 21 de capitole te poartă dela primii ani de şcoală la scrisoarea adresată regelui Mihai (capitoul *"În apărarea Monarhiei"*), dela anchetele barbare ale Securităţii demonice (capitolul *"În anchetă la Securitatea din Calea Rahovei"*) la inegalabilele pagini consacrate Aromânilor (capitolele *"Primii mei ani de şcoală"*, *"Mişcarea Legionară şi Aromânii"*, *"Aromânii şi rezistenţa anticomunistă"*;) dela *"Gulagul românesc"* la Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici din România sau la *"Rocada comuniştilor"*.

Deşi diversificată ca structură compoziţională, cartea este unitară în întregul său şi pledează cu multă convingere pentru *"singura vină... aceea de a fi iubit prea mult Ţara"*, pledează, de asemenea, întru cunoaşterea adevărului istoric privind Mişcarea Legionară, pentru însăşi această organizaţie.

Autorul se dovedeşte şi un bun mânuitor al condeiului. El scrie cu rigoarea istoricului nedirijat, cu luciditatea şi răspunderea omului istoric, cu vehemenţa luptătorului. Volumul ne oferă şi o adevărată galerie de portrete. Unele sunt abia schiţate în câteva linii, altele bine creionate, peste toate, dominând, de pe înaltul său piedestal, figura impunătoare a Căpitanului.

Din prea mare modestie şi discreţie, autorul a preferat să pună în prim plan pe prietenii săi implicaţi în evenimentele narate ori pe marii oameni politici în preajma cărora s'a aflat - ca într'un basorelief - chiar şi când rolul său în desfăşurarea unor fapte fundamentale îl impune ca protagonist. Încă o dovadă a caracterului său de aleasă noblete.

Autorul a fost preocupat într'atât de evocarea camarazilor de luptă şi a celor de celulă penitenciară încât a uitat, uneori, complet de sine, omiţând până şi menţionarea datei sale de naştere, moment pe care noi îl situăm în anul 1916, ţinând cont că în 1927 era absolvent al Şcolii Primare Române din Hrupiştea, localitate eminamente macedoromână din Macedonia greacească, unde văzuse lumina zilei.

Evocările privind unele personalităţi şi câteva figuri legendare, precum Corneliu Zelea Codreanu, Grigore Pihu, Nae Cojocaru, Gheorghe Brahonschi, Gogu Puiu şi fraţii Fudulea relevă un talent descriptiv şi narativ de înalt nivel beletristic. Cele 21 de pagini în care apare marele erou Nicolae (Nae) Cojocaru alcătuiesc o reală epopee.

Alte zeci de pagini ar putea forma, separat, două compendii de istorie naţională pentru uzul oricărui elev şi student: unul privind tumultuoasa şi fascinanta Mişcare Legionară, iar celălalt despre destinul nefericitului neam macedonean.

Cartea lui D.T. Funda beneficiază de o prefaţă excelentă, semnată de prea cunoscutul scriitor şi publicist Răzvan Codrescu, admirabil ştiutor al fenomenului legionar şi al istoriei zbuciumate a Românilor sud-dunăreni, mai cu seamă a Aromânilor.

Păcat ca această carte-document, de inestimabilă valoare în restabilirea adevărului istoric, n'a putut fi editată în tiraj de masă ca, astfel, cât mai numeroşi tineri dezinformaţi să cunoască adevărata istorie a Mişcării Legionare, Dumitru Tache Funda fiind legionar de prim rang, participant activ la toate evenimentele notabile din perioadele interbelică şi, îndeosebi, postbelică şi, implicit, de istorie făurar. Şi, pentrucă D.T. Funda s'a arătat atât de omenos, de mare caracter, încât Evreul deţinut Şerban Samoilă a fost nevoit să declare că *"Dacă toţi legionarii ar fi fost ca Funda şi eu m'aş fi făcut legionar"* (declaraţia lui Christu G. Lapa, pagina 119), iată de ce apariţia acestui volum, este profund benefică pentru cuoaşterea adevărului. Mistificările si minciunile, calomniile şi detractările la adresa singurei formaţii politice româneşti, care n'a putut fi coruptă, nici dirijată, motive suficiente ca ea să fie continuu hulită de toţi cei răi.

Nădăjduim că cititorul serios, de bună credinţă va trece cu vederea inadvertenţele tipografice, care nu-s puţine (printre acestea, se află şi nume proprii greşit sau incomplet grafiate, precum Ceamurlia, Beidaud, Marin Garofil, Brahonschi, Derdena şi multe altele), şi va reţine conţinutul extrem de bogat în idei sănătoase, în argumente irefutabile cu care sunt respinse feluritele mistificări arhiştiute privind cazurile Manciu, Duca, Stelescu, Călinescu şi Iorga-Madgearu, precum şi pogromul dela abator, jefuirea magazinelor, uciderea de militari români în timpul loviturii de stat antonesciene din 21-23 Ianuarie 1941, caracterul fascist şi antisemit al legionarismului şi alte scorneli asemănătoare.

Îi mulţumim regretatului autor pentru exemplara lecţie de istorie şi de civism pe care ne-a oferit-o prin cartea aceasta.

GEORGE BĂJENARU

George BĂJENARU Foto:Todd HOFFMAN

Poet, prozator, publicist, traducător. Născut în anul 1938, luna Noembrie, ziua 4, în satul Tunari, de lângă Bucureşti. Şcoala elementară de 7 ani, în satul natal. Studii pedagogice, filologice şi de ziaristică la Bucureşti. Creative Writing Course la Boston University. Studii de germană şi engleză în Germania şi USA. Cunoscător al limbilor engleză, germană şi franceză.

În România a profesat ca învăţător, ziarist şi profesor de liceu, în Bucureşti. Exilat, în anul 1980, în Germania Federală şi apoi în USA. Cetăţean american din 1988. A fost introdus publicului cititor din lumea întregă, de către *"calul bătrân al presei americane"*, ziarul de circulaţie mondială, *"The Christian Science Monitor"*. A lucrat peste 12 ani la Casa de Editură *"Mary Baker Eddy"* din Boston, unde a tradus literatură laică şi religioasă (pe bază de contract) din germană în engleză şi respectiv din engleză în română şi vice-versa. Publică în presa americană şi în cea de limba română din USA, Canada, România şi Moldova. Multe din poezii i-au fost traduse în engleză de fiica sa, Cătălina şi de cunoscutul critic literar american, Leonard Nathan, (autor al unor traduceri din Joseph Brodsky şi Czeslaw Milosz). Cărţi publicate: *"În umbra nimănui"* (poezii, fabule, proză), *Libertatea*, New York, 1988, *"Restless Planet - Tulburătoare lume"*, MoonFall Press, 1993, *"Între sublim şi tragic"* (eseuri), *Dreptatea*, Bucureşti, 1998. Poeziile de faţă fac parte din volumul în curs de apariţie, *"Jungla infinitelor cascade"*.

ÎN JUNGLA INFINITELOR CASCADE

(sonet)

În jungla infinitelor cascade,
rămânem tulburaţi de aşteptare,
ca nişte pietre mari, fumegătoare,
crescând din apa vieţii care scade.

Ce e iubirea fără renunţare?
Ce ar fi lumea fără de monade?
Din apa ce ne spală şi ne roade,
se naşte lumea ca o întrebare.

Şi bântuie în noi zădărnicia,
ca un venin care ne nimiceşte,
când alergăm să prindem bucuria,

trecând pe lângă noi fără de veste,
în jungla unde doamnă-i Hysteria
şi unde gingăşia se plăteşte.

Belmont, Massachusetts, 1994.

LA MARGINEA LUMII

La marginea lumii am ajuns obosit
de o călătorie lungă, fără somn,
şi n'am găsit pe drum un singur om
să-mi spună cât e el de fericit.

Se'nchide cerul, lumea se trezeşte
cu ochiul întristat de anotimp,
când iarba ar mai vrea, dar nu mai creşte
şi vântul bate câmpul gol, în schimb.

La marginea lumii aceleaşi culori
se zbat între viaţă şi moarte
şi cad tremurând printre nori,
purtate de vânt, mai departe...

Boston, Iunie, 1995

CU FURCA DORULUI DE ŢARĂ

Sunt un străin printre străini.
Am strâns în sânge prea mulţi ghimpi.
Acum încerc să-i scot afară,
cu furca dorului de ţară.

Am luat cu mine doar cuvântul
şi-am ocolit cu el pământul.
Dar orişicât de mult am mers,
străinii nu m'au înţeles.

Ca pasărea cea călătoare,
clădesc mereu un cuib sub soare.
Dar cel mai cald, de vreţi s'aflaţi,
rămâne cuibul din Carpaţi.

Când va fi timpul meu să mor,
Acolo aş dori să zbor.
Şi de-mi ajută Dumnezeu
Îmi fac sicriu din cuibul meu.

Boston, Septembrie, 1995

CU NATURA, ELIZA

(Soţiei mele)

Cândva am crezut că nevasta e briza,
Pe copacul bărbat răsfăţându-l într'una.
Dar uneori, cerul meu mohorît e Eliza,
Aducând, peste mine, furtuna.

Eu încerc s'o calmez cu o vorbă frumoasă,
Tăind negura ei cu o rază.
Între noi, Dumnezeu stă de pază
Şi ne ţine lumina din casă.

Ei îi pasă când nu's şi nu-i pasă când sunt
Şi-aş dori să o văd când îi pasă,
Dar nu pot, când o văd, să m'ascund,
Ca să-i ies din priviri, nu mă lasă.

Acum cred că nevasta-i natura,
În care bărbatul se aventurează.
Iar când a crezut, că e sus, el visează
Şi moare căzând, într'o vale, de-a dura.

Ei îi place s'o'ntreb, şi apoi să-şi dea viza
Pentru orice mişcare aş dori să mai fac.
E o stare cu care chiar de nu mă împac,
O accept, că-i şi ea, ca natura, Eliza.

Balmont, Iulie, 1995

CINE MAI ŞTIE ?

Cine mai ştie unde vom pleca?
Peste mulţimi ascunse, mocnitoare,
Aud un vuiet lung, de apă grea,
Vestind invazii noi, de lipitoare.

Să trecem podul nopţii lunecând
Pe arca încărcată cu visare.
Lunatici firi să numărăm pe rând,
Dansând pe jarul dunelor de sare.

Cine mai ştie dacă vom mai fi
Pe marea morţii plină de leşie?...
Ori poate în Eden ne vom trezi,
Muşcând din mărul Evei, în prostie.

Halucinaţi de vreun apocalips
Vom căuta un fir de iarbă crudă,
Dar ce păcat, ne vom hrăni cu ghips
Şi vom striga, dar cine să ne-audă?

Poate vreun corb cu ciocul de oţel
Va potoli din foamea lui adâncă,
Răsciugulind din ochiul tău nişel,
Căci trupul tot va deveni o stâncă.

Cine mai ştie dacă vom mai trece,
Pe unde am trecut şi ne-am iubit?...
Se schimbă vântul, lumea se petrece
Şi nu uita, că noi ne-am risipit.

Belmont, 1996

CE-ŢI PASĂ ŢIE, TIMPULE...

Ai adus în ochii mei Tristeţea
şi nu pot să o mai scot afară;
viaţa mea se-apropie de seară
şi mă ţine'n gheare Bătrâneţea.

Se înşiră anii, precum oastea care
dă onorul ultim unui general,
când topit de tine, trupul meu de sare
simt că îşi va pierde utimul cristal.

Dar ce-ţi pasă, ţie, Timpule, că scad
că lumina zilei trecând spre Apus
şi răvnesc la viaţa verdelui din brad
ori la veşnicia stelelor de sus.

Boston,August, 1995

ALBUM DE BĂRĂGAN

Acele lanuri nesfârşite
în zorii zilei lăcrămând,
acele chipuri istovite
de truda dulcelui pământ.

Acele case de paiantă
În care-au plâns străbunii mei,
acele sate fără pantă,
cu nume sfinte de femei.

Acei copii purtând pe umeri
tot alfabetul în trăistuţe,
şi scărţâitul de căruţe
pe drumul târgului de Vineri.

Acel poştaş ducând cuvântul
prin nesfârşitele ninsori,
pe drumuri lungi, pe care vântul
îl biciuia de-atâtea ori.

Acele turme însetate
gonind departe spre fântâni,
acele dropii împuşcate
de vânătorii cei hapsâni.

Şi acea gârlă cu mătase
în care-au râs atâţi copii,
şi seceta din '46
în care mânzul meu pieri.

Acei ţărani ducând lumina
ca floarea soarelui din lan,
În trenul lor de Dragalina,
tunel sub cer de Bărăgan.

Imensităţi înmiresmate,
din lumea de odinioară,
culori trecând nenumărate,
v'am transferat în altă ţară.

Belmont, Iunie, 1997

ÎMPLINIREA PE PĂMÂNT

Mi s'a închis cândva o uşă.
Apoi o alta s'a deschis.
Doamne, cum de ai omis
Să mă laşi pe-a vieţii tuşă?

Am călcat pe calea Ta
Şi-am ajuns tot mai departe,
Unde Mila Ta împarte
Rătăciţilor din Ea.

Părăsind şirul cel lung
De mireni plini de păcate,
Am putut ca să pătrund
Cu Lumina Ta, în toate.

Cum de aş putea mai bine
Mulţumirea să-ţi aduc,
Fiindcă-am învăţat prin Tine
Dreapta cale s'o apuc.

Sub o candelă aprinsă
Am îngenunchiat smerit.
Maica Domnului, distinsă,
Din icoană mi-a zâmbit.

Şi din zâmbetul Ei sfânt,
Am simţit o bucurie...
Doamne fă aşa să fie
Împlinirea pe Pământ!

Belmont, Iulie, 1998

MAREŞALUL ANTONESCU ŞI RĂZBOIUL DIN RĂSĂRIT

Gh. BUZATU

...S'au împlinit, zilele acestea, 58 de ani dela implicarea României în cel de-al Doilea Război Mondial, pentru eliberarea ţinuturilor sale istorice din Est şi pentru zdrobirea pericolului comunist. Cauze pentru care ulterior, în 1946, Mareşalul Ion Antonescu avea să fie asasinat. Atunci, într'unul dintre cele mai grele momente ale evoluţiei României, s'au aflat atâţia dintre ai noştri care, respectând ordinele trădătorilor de ţară ori ale *"centrelor mondiale de putere"*, s'au dovedit dispuşi să regizeze *"judecarea"* celui de-al treilea mareşal al României, încheiată cu condamnarea lui la moarte şi execuţia din 1 Iulie 1946. În ciuda tuturor măsurilor luate de către autorităţile comuniste ori de către oficialităţile post-decembriste, Mareşalul Ion Antonescu a rămas tot timpul *între ai săi*, adică *acasă*... S'a adeverit că poporul român a ştiut şi ştie, fără a fi dăscălit, să-şi preţuiască ziditorii de ţară, ignorând în orice moment penibilele *"mesaje"* uman(itarist)e de genul moses-rosenist ori îndemnurile falşilor democraţi propulsaţi de societăţile aşa-zis civile care s'au specializat în a face distincţie categorică între războiul NATO împotriva Iugoslaviei şi războiul Iugoslaviei contra NATO. S'a afirmat şi se afirmă că, în chip ilicit, s'ar proceda la o aşa-numită *reabilitare a Mareşalului Antonescu*, deşi numai de aşa ceva nu are nevoie fostul Premier şi Conducător al statului român din 1940 şi 1944. Cu o surprinzătoare periodicitate, atâtea evenimente interne şi internaţionale, mai mult sau mai puţin semnificative, îşi au rostul lor în a provoca reactualizarea *cazului Antonescu*. Aşa după cum a făcut-o, cu totul recent, intervenţia senatorului Ioan Moisin apropo de dosarul generalului spion Ion Mihai Pacepa. Şi care intervenţie, prin reacţiile şi ecourile provocate, am putea fi chiar convinşi că nu s'a produs în Senatul dela Bucureşti ci pe undeva prin Bantustan... Ori că, pentru a se pune pentru totdeauna punct discuţiilor, România şi poporul său ar mai merita lecţia pierderii a încă 1-2 războaie mondiale!

• • •

În faţa şi în cadrul Tribunalului numit pompos *"al poporului"*, iar *"procesul"* denumit *"al marii trădări naţionale"*, Mareşalul Ion Antonescu şi echipa sa au fost judecaţi - potrivit *Actului de acuzare ar.1 din 29 Aprilie 1946* - pentru *dezastrul ţării* şi *crime de război*. S'a apreciat că Mareşalul şi ceilalţi 23 de inculpaţi, dintre care şapte absenţi, *"au trădat interesele poporului român, punând ţara în slujba duşmanului fascist şi hitlerist"*. Acuzatorii au pretins, în chip cu totul fals, că pentru dreaptă judecată *"am deschis arhive, am cercetat documente, am examinat date, am întrebat experţi acolo unde am avut îndoială. Nu am făcut nici o afirmaţie care să nu fie sprijinită pe documente sau pe fapte cunoscute şi nu am tras nici o concluzie, înainte de a pleca dela date verificate... Am urmărit... cu sârguinţă ca ceea ce dezvăluim să corespundă riguros realităţii"*. Judecătorii, care, vai!, vorbeau în numele comuniştilor şi falşilor democraţi dela Bucureşti ori exprimau punctul de vedere al Puterilor ocupante şi învingătoare în al Doilea Război Mondial (URSS, SUA şi Marea Britanie), s'au îmbătat cu apă rece şi s'au străduit să asigure opinia publică internă şi internaţională în privinţa intenţiilor lor formidabile de obiectivitate, fiind convinşi că, nici mai mult, nici mai puţin, jucau rolul celor dintâi istorici ai faptelor în derulare. *"...Am fost călăuziţi* - glăsuia *Actul de acuzare - de o supremă dorinţă, şi anume: atunci când, mai târziu, în timpul de răgaz şi linişte, se va scrie istoria dureroasă a regimului Antonescu, această istorie să fie o adâncire şi o completare a cercetărilor noastre şi nicidecum o dezminţire"*. Ei bine, nu a trecut nici un deceniu - nu mai vorbim de răstimpul de peste o jumătate de veac ce ne desparte acum! - şi verdictul *"Tribunalului"* din 1946 a apărut în adevărata-i lumină: strâmb şi nedrept, întemeiat pe documente alese pe sprânceană ori falsificate, totalmente insuficiente pentru a susţine tot ceea ce acuzarea se străduise să ateste: dezastrul României şi crimele de război. Generalul magistrat Ioan Dan, cel dintâi care a avut posibilitatea şi curajul de a investiga întreg *"dosarul"* procesului fantomatic din 1946, a concluzionat fără nici un fel de dubii: *"Judecata (din 1946) a fost pătimaşă şi sentinţa (condamnarea la moarte a Mareşalului Antonescu şi a unora dintre colaboratori) era dată înainte de aşa-zisa judecată..."* S'a adeverit, astfel, observa înaltul magistrat, precizarea Mareşalului din scrisoare adresată soţiei la 17 Mai 1946 referitoare la modul în care *"poporul român de jos"* fusese constrâns să asiste neputincios la *"opera"* infamă a *"Tribunalului"* din Bucureşti:

"Judecata lui pătimaşă de azi nu ne înjoseşte şi nici nu ne atinge. Judecata lui de mâine va fi singura dreaptă şi ne va înălţa".

Aflat *Actul de acuzare*, cât şi sentinţele dictate şi, mai ales, dezbaterile din cadrul *"Tribunalului poporului"* (6-17 Mai 1946) au insistat, cum era şi firesc, având în vedere momentul desfăşurării *"procesului"*, asupra *pregătirii, declanşării şi purtării Războiului din Răsărit*. Aşa după cum au atestat fără putinţă de tăgadă cercetările de specilitate din ultimele decenii, România lui Antonescu a fost obligată, în toamna anului 1940, să se alieze cu *Axa Berlin-Roma-Tokio*, alături de care va participa, cu începere dela 22 Iunie 1941, la *războiul împotriva URSS*.

Războiul din Est a fost, dela un capăt la altul (22 Iunie 1941 - 23 August 1944), unul drept, pentru zdrobirea comunismului şi eliberarea provinciilor istorice ale Basarabiei, Bucovinei de Nord şi Ţinutului Herţa, ocupate de către URSS în vara anului 1940. În faimosul de-acum *Ordin de zi către Armată* din 22 Iunie 1941, generalul Ion Antonescu a dispus:

"Ostaşi,
Vă ordon:
Treceţi Prutul !
Zdrobiţi vrăjmaşul din Răsărit şi Miazănoapte!
Dezrobiţi din jugul roşu al bolşevismului pe fraţii noştri cotropiţi!
Reîmpliniţi în trupul Ţării glia străbună a Basarabilor şi codrii voievodali ai Bucovinei, ogoarele şi plaiurile voastre !"

Războiul din Răsărit, aşa după cum prea bine se ştie, a fost proclamat din start drept *Sfânt*. El era purtat nu numai pentru reintrarea în drepturile istorice româneşti la Est ori zdrobirea comunismului, ci, deopotrivă, pentru *apărarea şi salvarea credinţei*. Subliniem că acesta era nu numai rostul oficial al campaniei, ci astfel a fost perceput de către toţi cei care s'au bătut în Răsărit. *"Să ne rugăm bunului Dumnezeu să ne ajute să făurim o Românie Mare şi Sfântă"* - opina un profesor din Bucureşti într'o epistolă destinată fiului său pe front.

În contradicţie flagrantă cu faptele, actele şi dezbaterile *"procesului"* din 1946 s'au străduit să acrediteze cele mai năstruşnice puncte de vedere privind caracterul *"nedrept"* şi *"premeditat"* al operaţiunii din 22 Iunie 1941, denumită exclusiv *"act criminal"*, astfel după cum s'ar fi desfăşurat şi acţiunile pentru eliberarea teritoriului naţional (Basarabia şi Nordul Bucovinei) ori acelea din interiorul URSS, până în regiunile Stalingradului şi Caucazului, adică tot... criminale... Din *Actul de acuzare*, reţinem aceste constatări: că regimul antonescian şi-ar fi propus în 1940 să subjuge România lui Adolf Hitler, ţara având a servi *"drept bază militară şi economică, bine organizată, pentru realizarea planurilor de agresiune (ale Germaniei) în Balcani şi contra URSS"*, în acelaşi scop, trupele germane ar fi fost invitate să *"ocupe"* România; aderarea Bucureştilor la Pactul Tripartit în 23 Noembrie 1940 a echivalat cu recunoaşterea *"spaţiului vital"* şi *"ordinei noi"* naziste în Europa, cu susţinerea *"politicii imperialiste a hitlerismului şi a fascismului"*; *"echipa sceleratã"* a lui Ion Antonescu, sprijinită de liderii reacţionari ai PNŢ şi PNL (?!), a *"deschis frontierele ţării"* trupelor germane pentru a înfăptui agresarea URSS ş.a.m.d. *Războiul din Răsărit* - desprindem, în continuare, din *Actul de acuzare* - ar fi reprezentat, chipurile, culmea trădării şi a crimelor înfăptuite de Antonescieni. Războiul a fost *"nebunesc"*, cu urmări *incalculabile, dezastruoase*. Declanşarea operaţiunii eliberatoare dela 22 Iunie 1941 a fost blamată şi sancţionată de *"Tribunal"*, atât acţiunea în sine, cât şi modul în care s'a purtat ea, ceea ce îngăduia să se presupună - dela deschiderea *"procesului"*, la 6 Mai 1946 - fără dificultate tot ce-i aştepta pe unii dintre reprezentanţii regimului antonescian aflaţi în boxa acuzaţilor, în frunte cu înşuşi Mareşalul: *"Crima de agresiune contra URSS nu constă numai în realizarea planului banditesc imperialist de jaf şi cotropire. Ea se angrenează prin modul cum războiul a fost premeditat şi condus. Aşadar, crima clicilor fasciste-reacţionare, în frunte cu Ion Antonescu, îmbracă un dublu aspect: jefuirea, cotropirea şi exterminarea populaţiei din teritoriile ocupate şi trimiterea cu cruzime la moarte într'un război de jaf a sute de mii de tineri români"*. De unde, acest verdict: *"Dacă intrarea în război este o crimă, continuarea lui este (a fost) o agravanţă şi mai mare"*.

Aşa cum era de aşteptat, Mareşalul Antonescu a fost chestionat în privinţa *Războiului din Răsărit* în cursul interogatoriului la care a fost supus, chiar în prima zi a *"procesului"*. În zadar preşedintele *"Tribunalului"*, Alexandru Voitinovici, şi unii dintre *"acuzatorii publici"* (D. Săracu, nume predestinat!, ori V. Stoican) s'au străduit să-i creeze probleme acuzatului. Ion Antonescu a replicat consecvent cu claritate şi demnitate. Precizările Mareşalului, la *"capcanele"* ce i-au fost întinse de acuzare (precum întrebarea lui V. Stoican: *"dacă nu avea intenţia de a ocupa teritoriile URSS-ului, ce a căutat cu trupele române până la Stalingrad?"*), cu adevărat *s'au adresat Istoriei* iar nu Curţii improvizate, manevrată din interiorul şi din exteriorul ţării şi debusolată sub imperiul patimei ce-o copleşea. Unele dintre răspunsurile Mareşalului trebue, necondiţionat, avute în atenţie de către istoricii de azi şi de mâine:

1. În privinţa *caracterului "premeditat" al ofensivei* dela 22 Iunie 1941, imputat de *"Tribunal"*, Ion Antonescu a observat: *"Este un principiu militar..."* Statele Majore de pretutindeni, pentru orice acţiune de război, au în vedere ipoteze *"cu zeci de ani înainte şi prospecţionează tot timpul"*.

2. Respingând o dată mai mult *premeditarea "crimei" şi referindu-se la momentul începerii ostilităţilor*, Ion Antonescu a asigurat *"Tribunalul"* că: *"Războiul s'a declanşat prin surprindere pentru noi. Nu eram pregătiţi pentru el..."*

3. Relativ la *scopul fundamental al Războiului din Răsărit*, contestat cu vehemenţă şi în mod repetat de către *"Tribunal"*, şi anume că eliberarea teritoriilor străvechi româneşti ar fi fost în discuţie, Ion Antonescu a declarat cu fermitate, indiferent de verdictul ce-l aştepta, că acţiunea peste Prut, alături de Germania şi aliaţii ei, o angajase numai *"pentru recuperarea provinciilor din Est, care ne fuseseră luate cu un an înainte"*.

4. Chestionat de preşedinte dacă, la declanşarea războiului, ar fi fost *confruntat cu vreo opoziţie*, Mareşalul a precizat: *"Nici una"*. Preşedintele *"Tribunalului"* insistând şi asigurând că dispunea de proteste scrise referitoare la problemă, Antonescu a revenit făcând trimitere, mai mult ca sigur, la documentele ce puteau fi atribuite extremei stângi, în frunte cu PCR, aflată în slujba Moscovei: *"Nu-mi amintesc (de protestele scrise). Şi depinde cine le face. Trebue să le facă persoane responsabile şi persoane care se cade să vorbească în numele poporului român, acelea care aveau adeziunea maselor. Dacă sunt aceste persoane şi le-am văzut şi nu le-am luat în considerare, sigur că răspund. Dar nu există proteste şi indicaţiuni dela persoane care erau obligate să vorbească în numele neamului românesc"*.

5. Stăruind, în sfârşit, asupra întrebării *"ce-a căutat la Stalingrad"*, care a preocupat atât de mult *"Tribunalul"* din 1946 şi, ulterior, pe toţi istoricii, Mareşalul Antonescu a oferit aceste precizări: *"...Când o ţară s'angajează într'un război, armata acestei ţări trebue să meargă până în fundul pământului pentru ca să distrugă forţele inamice, să câştige războiul. Este un principiu capital de conducere strategică a operaţiunilor militare, care s'a aplicat dela Romani şi până astăzi. Căutaţi în istoria secolelor şi veţi vedea că nimenea nu s'a oprit la frontieră, ci a mers acolo unde a putut să distrugă armatele. Când Hanibal a fost bătut în Italia, Scipione s'a dus după el în Africa, Spania, în Africa l-a distrus la Zamma şi a distrus Cartagina. Napoleon a fost până la Moscova. Alexandru I al Rusiei a fost până la Paris, pe urmă. Ruşii au fost de atâtea ori până la...* (Aici, preşedintele *"Tribunalului"* îl întrerupe pe cel interogat, solicitând să i se aducă drept probe... *"raţiuni militare"*, drept care Mareşalul continuă): *Da. Raţiune militară şi numai raţiune militară. Şi nu se poate opri. Şi răspunsul cel mai bun care vi-l dau este că, atunci când s'a intrat în a doua fază a războiului (României), pentru cucerirea Transilvaniei de Nord, Ardealului de Nord, armatele române nu s'au oprit la frontieră, au mers până în inima Europei, până la Viena, mi se pare, şi până la Budapesta"*.

Toate argumentele expuse de Ion Antonescu şi documentele aflate la dispoziţie nu au îngăduit *"Tribunalului"* să ajungă la o concluzie fermă şi reală. Dimpotrivă. În *Hotărîrea* nr.17, din 17 Mai 1946, *"Tribunalul poporului"* din Bucureşti, în capitolul special rezervat ex-Mareşalului României, a reţinut: *"...Astfel, data de 22 Iunie 1941, când Hitler a declarat război împotriva URSS, găseşte România cu totul aservită politicii germane şi aceasta prin fapta acuzatului Ion Antonescu şi a celor care l-au secondat în politica sa, comiţând cea mai mare crimă petrecută în istoria poporului român, alăturându-se Germaniei hitleriste, la agresiunea contra popoarelor din Rusia Sovietică, care doreau o colaborare paşnică cu poporul român. Această crimă a avut urmări dezastruoase şi prin aceea că Nemţii au folosit armata noastră, în cursul luptelor, în situaţiunile cele mai primejdioase şi deasupra puterilor omeneşti; că, în acelaşi timp, acuzatul Ion Antonescu, în două scrisori consecutive, îl asigura pe Hitler că va merge până la capăt cu acţiunea ce a pornit în Răsărit, adăugând că nu pune nici o condiţiune şi nu discută cu nimic această cooperare militară pe un nou teritoriu...* În consecinţă, *"Tribunalul"*, constatând delictul de *"crimă de dezastrul ţării, prin săvârşirea crimei de război"*, l-a condamnat pe Ion Antonescu la zece ani degradare civică, la detenţiune grea pe viaţă şi, prin şase capete de acuzare cuprinse în tot atâtea aliniate, la pedeapsa cu moartea. Potrivit Codului Penal în vigoare în 1946, condamnatul trebuia să execute numai una dintre pedepse, şi anume cea mai grea, adică *pedeapsa cu moartea*.

Cercetările istoricilor, descoperirile unor noi documente în arhive, intervenţia factorului *timp* în analiza şi aprecierea evenimentelor din 1939 - 1945, precum şi, cel mai recent, războiul din Iugoslavia, îndeamnă astăzi pe specialişti, şi nu numai, la *regândirea şi rediscutarea cazului Mareşalului Ion Antonescu*. Acest nou *"proces"* fiind în curs, ne gândim să subliniem, în baza documentelor şi în perspectiva distanţei în timp ce ne separă de evenimentele studiate, temeinicia profeţiilor Mareşalului cuprinse în *Testamentul politic* expus la ultima şedinţă a *"Tribunalului"* din Mai 1946:

"Scump popor român,

(...) Am luptat în două războaie (din 1914-1918 şi 1939-1945) pentru gloria ta!

(...) Las Ţării tot ce a fost mai bun în guvernarea mea. Tot ce a fost rău iau asupra mea, în afară de crimă!

Acest război, care s'a sfârşit cu înfrângerea Germaniei hitleriste, nu va pune capăt conflictului mondial deschis în 1914.

Prevăd un al treilea război mondial, care va pune omenirea pe adevăratele ei temelii sociale. Ca atare, Dv. şi urmaşii Dv. veţi face mâine ceea ce am încercat să fac astăzi, dar am fost înfrânt! Dacă aş fi fost învingător, aş fi avut statui în fiecare oarş al României.

Cer să fiu condamnat la moarte şi refuz dinainte orice graţiere (...)

Am terminat !..."

DIN TRECUTUL ISTORIEI NOASTRE:

PETROLUL ROMÂNESC ÎN STRATEGIA URSS

Prof. Nicolae CIACHIR

Imperiul ţarist ajunge la Nistru prin pacea dela Iaşi (1792) şi se învecinează deabia acuma cu Moldova. Următorul pas este tratatul dela Bucureşti din 1812, când este încorporată jumătate din Moldova, până la Prut, iar prin Adrianopol (1829), şi Delta Dunării. Tot prin tratatul dela Adrianopol, devine putere protectoare a celor două Principate Române, croindu-şi dreptul de-a se amesteca oficial în treburile acestora. Diplomatul francez Adolf Rillecocq care, în 1839, stătuse câteva luni în Valahia, sesiza că *"niciodată nu văzuse dezvoltându-se cu atâta metodă şi unitate, dibacele intrigi din St. Petersburg şi cuceririle pline de ameninţări pentru viitor, ce se îndeplineau la umbra cancelariilor. Dela malurile Nevei până în munţii Epirului, dela golful Finlandei până la capătul Adriaticei, vedea aceeaşi lucrare mişcătoare, neobosită, ascunsă înlănţuind în mreje totul...; în Principate ţarul predomină prin consulii săi, în Grecia şi Bulgaria prin eterişti, în Serbia şi Bosnia prin misionari, în Constandinopol chiar prin aurul şi ameninţările sale"*. (1)

Dimitrie Cantemir, când încheiase la Luţk (1711), acordul cu Rusia, finisat prin gramota dată de Petru cel Mare, stipula ca Rusii să nu aibă dreptul de a se însura în ţară şi nici de-a cumpăra moşii. În 1843, Rusul Alexandru Trandafilov având în spate guvernul său, interpretând unilateral articolele 178 şi 179 din Regulamentul Organic, privind exploatarea subsolului românesc şi trimiţând geologi de-ai săi să prospecteze munţii noştri, acţiunea s'ar fi finisat cu acapararea acestor bogăţii de către guvernul ţarist. Domnitorul Gh. Bibescu, în 1844, a fost nevoit să ţină cont de opunerea Adunării Obşteşti şi să respingă proiectul. Deci, încercarea voalată a Rusiei de-a stăpâni subsolul României, n'a dus la rezultatul scontat.

După războiul Crimeii (1853-1856), influenţa Rusiei scade pe plan european şi este nevoită chiar să returneze Moldovei, Sudul Basarabiei în 1856. După 1877, România independentă, care aderă la Tripla Alianţă în 1883, se putea baza pe sprijinul puternicului imperiu german şi să se opună influenţei ruseşti. În contextul încheierii Triplei Înţelegeri (1907), iar apoi a izbucnirii Primului Război Mondial, în anii 1916-1917, România şi Rusia vor fi în aceeaşi tabără a Antantei. Mutaţiile produse de către revoluţia rusă din 1917 au permis Basarabiei să se despartă de colosul rus şi la 27 Martie 1918 să se unească cu România. Până la restabilirea relaţiilor diplomatice româno-sovietice (1934), cât şi după aceea, guvernul sovietic încerca să ocupe Basarabia, ca şi restul teritoriilor pe care le deţinuse fostul imperiu ţarist. Totodată, URSS nu dorea ca petrolul şi cerealele româneşti să încapă în mâna unor state, care ar fi stânjenit penetraţia comunistă pe mapamond.

Un document inedit, intrat recent în circuitul arhivelor statului, în fondul Ion Mihalache, datat 19 Iulie 1937 (la primirea de către Legaţia sovietică dela Bucureşti) şi expediat dela Paris, prin curier special, consemnează următoarele: Trebue să precizăm că documentul a fost elaborat de Legaţia sovietică dela Paris, privind situaţia internaţională în anul 1937 şi are referiri pozitive despre capacitatea politică şi de reformator a lui Mihalache. Cineva a copiat manual documentul integral (p.118-150) şi l-a transmis omului politic român. Acolo se arată că, după 1918, România nu s'a preocupat suficient de înarmare şi a furnizat petrol şi cereale, statelor care îi pot fi mâine inamici. De asemenea, se menţionează că mecanizarea armatei este inexistentă. Totodată, n'a contracarat propaganda duşmănoasă a Ungariei şi a celorlalte state învinse. Asigurările pe care i le dă Franţa sunt un bluf, Parisul şi Londra nu se vor bate pentru ea (România), mai ales că trebue să tranziteze alte state. Curioasă este miopia oamenilor politici români, că nu-şi caută un aliat şi prieten în Rusia, care ii este şi vecin. (2)

În raport se arată că Rusiei Sovietice îi este mai uşor să vină în sprijinul Occidentului, tranzitând România, decât prin Polonia, în cazul unui atac german. *"Militar şi economic, nu putem permite ca sursele de petrol şi produsele lor să cadă în mâna Germaniei"*, trăgându-se concluzia că *"Uniunea Sovietică va şti să impună acest lucru României"*. Se specifică, în continuare în raport, că URSS nu are nevoie nici de petrolul, grânele şi pădurile României şi nici de armata sa, ci ca stat asociat pentru prevenirea războiului, şi menţinerea păcii. (3)

Evenimentele se precipită, se încheie pactul Ribbentrop-Molotov (August 1939), este declanşat al Doilea Război Mondial prin atacarea şi împărţirea Poloniei între Germania şi URSS şi nori negri se adună deasupra României. Secretariatul de Stat al Reich-ului expediază urgent, cu prioritate, o notă la 24 Iunie 1940, către Ministerul de Externe German, în caz că URSS va invada graniţa României:

a) Din Basarabia, nici o trecere mai departe - peste Prut ori Dunăre.

b) De protejat drepturile şi interesele Reichului.

c) De protejat populaţia germană (Volksdeutsche).

d) În caz de conflict armat, protejarea regiunii petrolifere. De insistat, nici un atac aerian asupra zonei respective.

La 27 Iunie 1940, Carol II îi cere lui von Killinger să intervină la Ribbentrop şi Hitler, ca să fie ajutat cu armament, ca să poată rezista presiunilor ruseşti, căci şi el dă petrol Germaniei. (4)

Evenimentele se precipită, România, izolată diplomatic, este nevoită în vara anului 1940 să cedeze teritorii URSS, Ungariei şi Bulgariei.

În contextul pericolului sovietic, care tindea la dominaţia în Balcani şi frontieră comună cu Bulgaria, a unei Franţe înfrânte şi a unei Anglii în imposibilitatea de a ne ajuta, apropierea de Germania era unica soluţie de supravieţuire pentru noi.

La 22 Iunie 1941, armata română intră, alături de Germania, în lupta împotriva Uniunii Sovietice, motivul principal fiind readucerea teritoriilor cotropite cu un an înainte. Războiul purtându-se în special cu motorizate, petrolul românesc era folosit din plin de cel de-al 3-lea Reich. De aceea au loc şi bombardamentele americane din 1943 asupra zonei petrolifere româneşti. Ulterior, escadrilele anglo-americane, după ce bombardau România, aterizau pe teritoriul URSS-ului, îşi completau carburanţii şi mai bombardau la întoarcere ţara noastră. La 4 Aprile 1944, Mihai Antonescu trimitea o telegramă strict secretă Legaţiei române dela Ankara, în care făcea propuneri pentru oprirea războiului. *"Bucureştii au fost grav bombardaţi de aviaţia unei mari naţiuni considerată prietenă şi totdeauna respectată. Avem 1.200 case distruse şi avariate, 1.047 morţi, 100 răniţi. Azi bombardamentele s'au repetat grav asupra Ploieştiului, nenumărate victimne, copii, femei, bătrâni"*. (5)

La 6 Iunie 1944, o telegramă strict secretă, trimisă din Lisabona, dela Legaţia noastră, raporta, că *"informaţi de noi asupra efectelor dezastruoase ale bombardării Bucureştilor... atât Englezii cât şi comandamentul suprem aliat s'au convins de inutilitatea bombardării Bucureştilor ca şi de efectul defavorabil cauzei aliaţilor. S'a ordonat suspendarea bombardării Capitalei"*. (6)

Un raport trimis dela Madrid, în Aprilie 1944, credea că la sfârşitul războiului, se poate spera la un sprijin economic din partea USA şi Anglia *"din cauza interesului esenţial pentru petrolul românesc"*, (7) iar într'o notă informativă a SSI-ului către Ion Antonescu, din 7 Iunie 1944, privind febra opoziţiei democrate româneşti, cu ocazia debarcării din Normandia, d-rul Angelescu declara, din informaţii din sursă diplomatică, că Anglo-Americanii vor pătrunde prin Dardanele, cu consimţământul Turciei, *"pentru a încerca o debarcare pe litoralul român şi bulgar"*. (8)

Într'un alt raport al SSI-ului către Ion Antonescu, din 25 Iunie 1944, se arată că Iuliu Maniu, care a reuşit să polarizeze în jurul său majoritatea personalităţilor politice democratice, crede că evenimentele militare din Italia sunt cele care interesează cel mai mult România. Adică, *"armata generalului Alexander, care înaintează spre Nordul Italiei, nu are obiectiv principal Alpii, ci Triestul, de unde va forma o bază de marş spre Iugoslavia de Nord şi Ungaria, făcându-se la momentul oportun şi o debarcare pe coasta Dalmaţiei"*. (9)

Germanii, dându-şi seama de gravitatea situaţiei, caută să-şi întărească poziţiile în România, făcând la 26 Iunie 1944, unele noi numiri de militari germani sau reconfirmări în funcţii. Astfel, generalul german de pe lângă Comandamentul Suprem al Armatei Române, prin ordinul 1803/44, împarte teritoriul ţării noastre în 6 zone. Zona a 2-a este zona Ploieşti, cuprinzând judeţele Prahova şi Dâmboviţa. Comandant de zonă: comandantul Diviziei a V-a antiaeriene, general maior Kuderna. Sarcinile acestora sunt: a) Exercitarea drepturilor teritoriale; b) Reprezentarea Wehrmachtului la manifestaţiile politice ale armatei şi ale autorităţilor române; c) Supravegherea activităţilor comandanţilor locali ai Wehrmachtului şi a ofiţerilor mai vechi în grad. Şi, ca o prioritate pentru toţi: Acordarea ajutorului în cazuri de forţă majoră pentru zonele Ploieşti. De altfel, pentru zona Ploieşti este competent *"comandantul german al regiunii petrolifere române"*, pe bază de ordin special al şefului Comandamentului Suprem al Wehrmachtului. (10)

Revenind la Sovietici, în timpul războiului şi mai precis până la 1944, practic nu aveau forţe cu ce să bombardeze România şi mai ales zona petroliferă. Poate că nici n'ar fi bombardat-o, intuind că prin căderea Germaniei, aliaţii nu aveau cum să-i contracareze în Răsăritul Europei. Încă la 26 Septembrie 1943, sosea la Ministerul de Externe, o telegramă cifrată, dela Legaţia noastră din Berna, în care se spunea: *"Am aflat dela o foarte serioasă personalitate elveţiană în contact cu unii emisari sovietici că ar exista mai multe planuri ruseşti referitoare la România"*. (11) Că revendicările minimale au în vedere Basarabia, Bucovina de Nord şi gurile Dunării. Totodată, ca petrolul românesc să nu încapă pe mâini care ar fi ostile Rusiei Sovietice. Rusii mai suţin că stăpânirea gurilor Dunării constituie pentru ei un element esenţial de securitate în Marea Neagră. Spre a-i linişti pe Englezi şi a le dovedi că numai interese pur strategice îi determină la stăpânirea gurilor Dunării, ei nu ar cere modificarea regimului actual al Strâmtorilor. Aceeaşi sursă arată că *"asupra gurilor Dunării Anglo-Americanii sunt încă foarte rezervaţi"*. (12) Zilele se derulează, vine 23 August 1944. Mareşalul Ion Antonescu este arestat şi România întoarce armele împotriva Germaniei, iar trupele sovietice pătrund nestingherite în ţară, în calitate de aliaţi. Din păcate, armistiţiul nu fusese încă iscălit. Într'un Consiliu de Coroană, strict secret: din 3 Mai 1944, i se aduceau unele sugestii regelui, din care reţinem: *"A se ajunge la o ocupaţie sovietică, fără un acord de armistiţiu ar fi a se face în realitate jocul Rusilor, care dezlegaţi de orice obligaţiune, nu ar lipsi de a declanşa, cu ajutorul armatelor de ocupaţie, un proces politic intern care ne-ar duce cu paşi repezi către comunizare totală"*. (13)

Dar să revenim la petrol. Industria petrolului reprezenta una din ramurile cele mai importante ale economiei noastre naţionale, producând cea mai mare parte din combustibilul necesar punerii în acţiune a industriilor transporturilor şi a altor mijloace de muncă mecanizate. Iar exportul produselor noastre petrolifere, reprezenta circa 80% din producţia totală şi cântărea foarte mult în balanţa comerţului nostru exterior, influenţând favorabil, atât schimbul de mărfuri necesar nouă, cât şi asupra politicii noastre monetare.

În anul declanşării celui de-al Doilea Război Mondial, adică în 1939, producţia noastră de ţiţei era de 6.240.000 tone, iar pentru produsele derivate 5.411.619 tone. Datorită şi efectelor bombardamentelor aeriene în 1944, producţia brută de ţiţei este de 3.525.000 tone, iar a produselor derivate de 2.923.554 tone. (14)

Din aceste produse derivate, înainte de 23 August 1944 s'au exportat în Germania şi au fost utilizate de armatele germane 1.288.326 tone şi s'au exportat în alte ţări 50.355 tone. Iar pentru vasele române şi străine, s'au utilizat drept combustibil 28.132 tone.

Uniunii Sovietice i s'au livrat între 23 August 1944 - 31 Decembrie 1944: în baza articolelor 10 şi 11 din Convenţia de armistiţiu - 616.485 tone. Din această cifră, organele româneşti au mai livrat 57.717 tone, plus 26.127 tone, produse petrolifere considerate captură de război, totalizând deci pentru anul 1944: 700.329 tone.

Pentru anul 1945, producţia internă înregistrează o urcare, ajungând la 4.640.000 tone ţiţei brut şi 4.451.223 tone derivate. Din acestea, s'au livrat Uniunii Sovietice, în contul articolelor 10 şi 11 al Convenţiei de Armistiţiu: 2.960.189 tone.

Pentru anul 1946, în perioadele 1 Ianuarie - 30 Septembrie 1946, s'au livrat în contul Convenţiei de Armistiţiu, pe baza art.10 şi 11: 1.396.877 tone, ceea ce reprezenta 46,9% din producţia totală a perioadei respective.

În aceeaşi perioadă s'au mai exportat către URSS, pe baza unui acord comercial, încă 294.510 tone. Ni s'a permis să exportăm în alte ţări 55.159 tone. Consumul intern al ţării în această perioadă a fost de 1.248.649 tone.

Se cuvine să specificăm că a mai rămas în ţară un rest de 1.556.741 tone în 1944, neconsumat de armata germană şi neexportat în Germania şi în alte ţări. (15)

Sintetizând astfel, pe baza Convenţiei de Armistiţiu dela 23 August 1944 şi până la 30 Septembrie 1946, s'au livrat Uniunii Sovietice, un total de 5.057.066 tone de petrol, totalizând 56,3% din totalul disponibilităţilor. Au mai fost repartizate chiar tranşe în plus, în parte pentru compensarea deficitelor din sectoarele cereale şi cai, în contul executării articolului 12 din Convenţia de Armistiţiu.

Chiar dacă Uniunea Sovietică era mare producătoare şi exportatoare de petrol, ţiţeiul românesc şi derivatele sale, erau sub controlul total al Moscovei.

(1) Elias Regnault, Histoire politique et sociale des Principautés, p.1007; vezi şi A.D. Xenopol, Istoria Românilor din Dacia Traiană, XI, p.140.
(2) Arh. St. Buc, fond Ion Mihalache, dos.11 (1926-1937), f.129-137.
(3) Arh. St. Buc., fond Mihalache, dos.11 (1926-1937), f.144-153.
(4) Arh. MFA, St.M., dos.725/1; vezi şi N. Ciachir, Din istoria Bucovinei (1774-1944), Buc., 1993, p.124.
(5) Arhiva MAE, dos. T.1, Ankara 1944, vol.1, f.181.
(6) Arhiva MAE, dos.P.1, Lisabona, vol.3, f.118.
(7) Arh. MAE, dos.71/1939, E.9, XX, f.17
(8) Arh.St. Buc., fond Preşedinţia Consiliului de Miniştri, Cabinet militar, Pachet nr.191, dos.nr.1354.
(9) Arh, MAI, fond Prefectura Poliţiei Capitalei, Direcţiunea Poliţiei de Siguranţă, dos.9300, A.vol.27.
(10) Arh. Bibliotecii Academiei Române (fost arh. I.S.I.S.P.), fond.10, dos.180, doc.18.
(11) Arh MAE, dos. E.3, Berna, 1943, vol.III, f.151.
(12) ibidem, f.151.
(13) Arh. ISISP, fond VIII, dos. 481.
(14) Arh. MAN, Material sinteză; industria petroliferă (nenumerotat pus la dispoziţie de col. Oşca Alexandru, căruia îi mulţumim şi pe această cale.
(15) ibidem f. 1-24.

NU UITAŢI !

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA CUVÂNTUL ROMÂNESC

FARA ARMÂNEASCĂ

TACHE FUNDA

15 Aprilie 1916 - 19 August 1999

Zahu PANĂ

În actele oficiale era trecut Dumitru Funda, dar pentru toţi - prieteni sau duşmani - era prea cunoscutul Tache Funda.

Dur ca o stâncă din munţii Pindului în faţa tuturor adversităţilor şi delicat în comportări ca un adolescent timid. Intransigent în apărarea crezului său, dar adversar al oricărei forme de violenţă. O perfectă armonizare a caracterului de luptător aromân, călit în zbuciumata Macedonie şi creştinismul daco-român cu ideea de mântuire prin rodirea spirituală a martirajului. Pregătit pentru sacrificiu din fragedă tinereţe, moartea l-a ocolit - cel puţin de două ori - în 1939, când arestat fiind, era trecut pe lista celor care urmau să fie executaţi la Vaslui, iar el se afla internat în spitalul-penitenciar din Braşov, şi în 1940, când mitralierele îi secerau pe legionari la Constanţa, gloanţele destinate lui, nu intraseră pe banda mitralierei.

Au trecut 60 ani, de când ajutându-l pe Grigore Pihu, grav bolnav în spitalul din Braşov, să se îmbrace pentru a merge la moartea ordonată de camarila regală, acesta l-a întrebat: *"Mori şi tu măi Funda, sau nu?"* *"Nu sunt trecut pe listă"*, i-a răspuns Tache. *"Ar trebui să regreţi că nu ai şi tu parte de o moarte atât de frumoasă"*.

Tache n'a murit atunci, n'a murit nici în lupte, nici la Canalul Exterminării, nici în închisorile de care a avut parte, pentrucă destinul său a fost croit pe alte coordonate de viaţă, pentru a rămâne un mărturisitor autentic a ceea ce a fot Legiunea Căpitanului, elita legionară, pe care a cunoscut-o pe viu, şi marea capacitate de jertfă pe care legionarii au adus-o Neamului Românesc, în drumul lui spre Învierea spirituală.

S'a născut în Comuna Hrupişte din Macedonia grecească într'o familie curat armânească. A văzut lumina zilei la 15 Aprilie 1916, în familia gospodarului Sideri Funda şi a soţiei lui Ota, născută Caranaum. A crescut în atmosfera armânească de afirmare a naţionalismului din Macedonia, poziţie foarte periculoasă în condiţiile de violentă asimilare duse de autorităţile greceşti împotriva elementului aromân. Sfidându-i pe Greci, părinţii l-au înscris la şcoala primară română din satul natal, unde a învăţat sub îndrumarea dascălului Atanase Hertu, pe care îl va evoca mai târziu cu o adâncă veneraţie.

După absolvirea cursului primar, s'a înscris, în toamna anului 1927, la Gimnaziul Român din Grebena, fiind recomandat cu căldură de fostul său dascăl, eminentului profesor şi poet în dialectul aromân Zicu D. Araia. S'a întâlnit acolo cu Aromâni din toată Peninsula Balcanică: Grecia, Albania şi Macedonia iugoslavă, fiind găzduiţi cu toţii într'un internat subvenţionat de statul român.

Ambianţa anilor dela gimnaziu, va rămâne vie, puternic întipărită în memoria adolescentului de atunci şi va fi evocată cu patos şi căldură de Tache Funda, atât în discuţiile care se purtau în jurul acelei perioade cât şi în memoriile scrise pe care le-a publicat în România.

Gimnaziul dela Grebena a devenit, începând din anul 1930, liceul român din Grecia, care a dat o serie de absolvenţi cu o excelentă pregătire culturală, toţi cei veniţi în ţară să-şi continue studiile, luându-şi bacalaureatul cu note mari.

Prezentarea plină de respect şi dragoste pe care Tache Funda a făcut-o în amintirile lui, a profesorilor aromâni şi daco-români care au funcţionat la Liceul românesc din Grebena, are echivalent doar la Eminescu, atunci când vorbea de dascălul său Aron Pumnul.

După Primul Război Mondial, dar mai ales după războiul turco-grec din anii 1919-1922, care s'a terminat cu o catastrofală înfrângere a Greciei, în urma tratatului dela Lausanne, stabilindu-se - prin tratat - schimbul de populaţie dintre cele două ţări. Grecia a fost invadată de peste un milion şi jumătate de Greci veniţi din Asia Mică, în timp ce din Grecia n'au plecat decât circa cinci sute de mii de Turci. Fanaticii Greci nemaiputând să se bată cu Turcii, au tăbărit pe Aromânii care nu voiau să se declare Greci, cu toate violenţele la care erau supuşi, violenţe specifice statelor din Balcani, când este vorba de *"curăţire etnică"*.

În faţa acestei situaţii, în anul 1928 emigrează în România şi familia lui Sideri Funda, colonizându-se în Cadrilater. În România, pe vreme aceea, întreţinerea unui elev la liceu costa o avere, atât prin taxele şcolare greu accesibile ţăranilor, cât şi prin întreţinerea elevului la internat sau gazdă particulară.

Văzând situaţia grea a familiei Funda, unchiul după mamă al lui Tache, inginerul Atanase Caranaum, care avea copii, îl ia sub îngrijirea lui şi a soţiei lui, ocupându-se de creşterea şi educarea nepotului de soră. În această familie de o noblete desăvârşită, Tache îşi va completa educaţia şi va studia până la înalta calificare de inginer, şi va rămâne şi mai departe în mijlocul ei, socotind-o a doua sa familie.

Românii macedoneni colonizaţi în Cadrilater, întâiul reau structura Statului român, iar raporturile cu cei din Macedonia erau mai strânse, un rol deosebit avându-l prima generaţie de studenţi macedo-români, veniţi în ţară după Întregirea României. Spiritul naţional era puternic înrădăcinat în ei, în special motivat de faptul că statul grec şovinist, nu recunoştea diplomele de absolvire a şcolilor româneşti, atât ale absolvenţilor de liceu cât şi ale diplomelor universitare. Acest fapt a făcut ca intelectualii aromâni care s'au specializat pe diferite profesiuni să rămână în ţară, excepţie făcând doar cei care mergeau ca profesori, pentru a preda la liceele române din Grecia şi Bulgaria.

Absolvenţii Şcolii Comerciale Române din Salonic, erau cei mai numeroşi dintre studenţii macedo-români, ei formând *"Generaţia de Aur"* a Aromânilor din acea vreme, din care făceau parte: Constantin Papanace, Grigore Pihu, Iancu Caranica, Stere Ficata, Stere Duliu, Anton Ciumeti, Mamali, Gheorghe Ghiţea, Petre Caranica.

Tradiţia macedo-română în care respectul pentru cei mai mari era o lege nescrisă, dar şi cei mari trebuind să fie exemplu pentru cei mai mici, s'a întâlnit în mod fericit în relaţiile pe care Tache Funda şi cei de-o vârstă cu el le-au avut cu cei din care i-au precedat, *"Generaţia de Aur"*.

Întâlnirea pe care o parte dintre intelectualii aromâni pomeniţi mai sus au avut-o în duba care îl ducea la închisoarea Văcăreşti - în urma simulacrului de atentat al lui George Beza împotriva Ministrului C. Angelescu - cu Corneliu Codreanu, a cimentat o prietenie până la moarte - presărată cu jertfe - între el şi Căpitanul Legionarilor.

Compromisurile politice pe care guvernanţii României le încheiau cu Grecia, în favoarea elementului aromânesc, din Balcani, au făcut ca bieţii coloniştii aruncaţi de izbelişte - în luptele cu comitagiii bulgari din Cadrilater - să-şi piardă încrederea în partidele politice corupte şi lipsite de cel mai elementar spirit naţional. Aceasta a făcut ca legăturile cu Mişcarea Legionară să fie cât mai strânse, singura organizaţie care simţea românește atât pentru Românii din ţară cât şi pentru cei din afara ţării. Era deci foarte normal ca Tache Funda să se dedice cu pasiune acestei Mişcări, cu întreaga lui fiinţă.

Adolescent fiind, ia parte la taberele de muncă dela Carmen Sylva, alături de un grup din *"Frăţiile de Cruce"*, muncind cot la cot cu ceilalţi dar ţinându-se şi de şotiile inerente vârstei, spre hazul celor mai mari, de fapt care a făcut-o pe Nicoleta Niculescu - care îl iubea ca pe fraţii ei mai mici - să-i desmierde cu apelativul de *"Clubul Derbedeilor"*.

Student la Politehnica din Bucureşti, este în fruntea activităţilor studenţeşti, şef al grupului mai tânar, după Mircea Moţoc, Şeful Grupului. Alături de Grigore Pihu, în toamna anului 1937, organizează un marş al studenţilor în Judeţul Durostor, alături de legionarii locali, în semn de solidaritate în campania electorală pentru alegerile parlamentare dela 30 Decembrie 1937.

Întâmpinaţi în apropierea satului Sarsânlar de o formaţie de jandarmi, condusă de comandantul Legiunii de Jandarmi din Silistra, deşi marşul se desfăşura paşnic şi legal, din ordinul prefectului de judeţ, jandarmii au vrut să-i oprească. În zadar tratativele cu şeful jandarmilor. Atunci Spiru Bujgoli, Take Funda şi Grigore Pihu, după ce au dat tonul la un cântec legionar, au pornit în marş, dând peste cap bariera şi opoziţia jandarmilor, continuându-şi drumul fără incidente. Ajunşi la Silistra, pentru a se înapoia la Bucureşti, au fost arestaţi, dar cum pe întregul parcurs nu s'a întâmplat nici un incident, au fost puşi în libertate. Pentru faptul strict legal cum au acţionat, Grigore Pihu, Tache Funda şi mai mulţi legionari au fost decoraţi de Căpitan cu *"Crucea Albă"*.

După campania electorală dură din 1937, sfârşită cu un succes categoric pentru legionari, Căpitanul a dorit ca zece studenţi dintre cei care au participat activ şi eficient în campania electorală, să petreacă Sărbătorile Crăciunului şi Anul Nou ca invitaţi ai lui, la Predeal. Printre cei aleşi a fost şi Tache Funda, alături de camaradul său Mircea Moţoc.

Datorită efortului depus în campania electorală şi a unei puternice surmenări, sănătatea lui Tache se şubrezeşte destul de serios. Prima care observă starea lui de slăbiciune este Nicoleta. Ea îl îndeamnă să meargă la munte, pentru refacere, dar Take refuză, pentrucă avea de dat examene la Politehnică. Informat la timp, a intervenit Căpitanul, care l-a trimis imediat la Predeal, de costul pensiunii în familia unui legionar de acolo, având de grije, Căpitanul.

Izolat la munte, nu ştia ce se întâmplă în ţară, până când, în ziua de 17 Aprilie 1938 în Duminica Floriilor, când două legionare aromâne, Lizica Papastere şi Atena Ianuli, a venit la Predal, să-i spună că în cursul nopţii Căpitanul a fost arestat şi se află sub paza jandarmilor la Cantina din Predeal. Take Funda, profită de neatenţia jandarmilor şi ajunge în camera unde se afla Căpitanul. Din scurta convorbire pe care a avut-o cu Căpitanul, acesta i-a spus să plece imediat la Bucureşti, să ia legătura cu Nicoleta, Victor Vojen şi Grigore Pihu, să-i anunţe că se vor face arestări masive, recomandând să fie peste tot o linişte desăvârşită. A fost ultimul om cu care Căpitanul a vorbit în libertate. Tache Funda l-a mai văzut pe 19 Aprilie 1938, din maşina care urmărea convoiul de maşini al jandarmilor, care îl duceau pe Corneliu Z. Codreanu la închisoarea Malmaison din Calea Plevnei. După Procesul Căpitanului, este arestat şi internat în lagărul dela Vaslui. Aici întâlneşte o bună parte din elita legionară, căreia regimul de teroare carlist-călinescean nu a putut să-i găsească nici o vină şi pe care a lichidat-o cu sânge rece, în hecatomba din Septembrie 1939.

Recidivând boala netratată, este trimis la Spitalul Penitenciar din Braşov, unde îl găsesc evenimentele pedepsirii lui Armand Călinescu. Trăieşte cu ceilalţi deţinuţi legionari de acolo momentele de tensiune înaintea împuşcării, dar nu era pe listă, pentrucă numele său figura pe lista celor ce urmau să fie împuşcaţi la Vaslui. O neglijenţă birocratică sau bună intenţie a cuiva, a făcut ca transferul la Braşov să nu fie cunoscut celor care au ordonat masacrul.

Precipitarea evenimentelor politice - datorită începutului celui de-al Doilea Război Mondial - a dus la totala schimbare a politicii dictatoriale regale. După asasinatele din Septembrie 1939, la nunmai câteva luni, în primăvara anului 1940, Legionarii care au supravieţuit măcelului, au fost liberaţi din lagare, iar după cedarea Basarabiei şi Bucovinei de Nord, unii dintre ei au fost numiţi şi în guvern.

Mişcarea Legionară nu putea accepta însă compromisul cu regele asasin, ucigaşul Căpitanului şi al elitei legionare şi a mobilizat toate forţele pentru a-l forţa pe rege să abdice. După cedarea Basarabiei şi a Bucovinei, urmată de cedarea Cadrilaterului şi în special a Ardealului de Nord, a umplut paharul răbdării şi alături de Legiune, ţara întreagă a cerut izgonirea regelui aventurier şi a ţiitoarei sale. De situaţia grea creată în ţară a beneficiat generalul Antonescu, care văzând puternicul curent naţionalist, a declarat prin Decret Regal, România Stat Naţional Legionar, când Legiunea nu-şi vindecase încă rănile şi nu-şi completase nici pe departe cadrele, apărând ca o armată după lungi pierderi în luptă cu inamicul, care trebuia să intre în refacere.

Tache Funda a făcut parte din Comandamentul Legionar care trebuia să dea bătălia la Constanţa, pentru cucerirea poziţiilor şi localurilor cheie ale oraşului port la Marea Neagră şi fereastră deschisă spre lumea întreagă. Scapă nevătămat dela Constanţa şi revine la Silistra, plină de refugiaţi care se evacuau în interiorul ţării.

Se orientează pe loc şi cu o putere de muncă extraordinară, cu un spirit organizatoric deosebit, tânărul de 24 ani, a creat în timp record, din cei care încă nu se refugiaseră, o organizaţie care după câteva zile au mărşăluit pe străzile Silistrei, în sute de cămăşi verzi, ridicând moralul, atât celor ce se refugiaseră cât şi al regimentelor din garnizoană, staţionate *"cu arma la picior"* de o politică defetistă, dar mai ales a tăiat îndrăzneala comitagiilor bulgari, care pentru a-i timora pe coloniştii să plece cât mai repede, fără a-şi lua nimic din avutul pe care îl agonisiseră, au dezlănţuit prin satele din Cadrilater atacuri armate, ucigând oameni nevinovaţi şi devastând locuinţele.

Cea mai spectaculoasă acţiune în care a fost implicat Tache Funda, a fost însă arestarea la Silistra, a maiorului de jandarmi Dinulescu, cel care a condus echipa de ucigaşi la strangularea Căpitanului şi a celorlalţi legionari.

După uciderea Căpitanului, în Noembrie 1938, un număr restrâns de legionari, au pornit pe toate căile să afle, care dintre Români a putut fi criminalul care să ucidă pe cel mai Român dintre toţi Românii. Investigaţiile au dat rezultate şi s'a aflat că cel care a condus executarea Căpitanului a fost maiorul de jandarmi Dinulescu, din Băneasa, iar executantul a fost plutonierul de jandarmi Sârbu. Pentru a i se pierde urma, văzând evoluţia politică din ţară, Dinulescu a venit comandant al Legiunii de jandarmi-Durostor, cu sediul la Silistra, oraş periferic din Sudul ţării, de unde putea dispare mai uşor.

Maiorul Dinulescu a fost arestat pe baza unui mandat emis de Siguranţa Generală a Statului şi pus într'o maşină a Siguranţei care a pornit dela Silistra spre Cernavodă, pentru ca de acolo, urcată pe un vagon platformă să treacă Dunărea la Feteşti. Aflând

Continuare în pag. 17

Mintea Românului cea de pe urmă

PACTUL RIBBENTROP-MOLOTOV

Mihai CREANGĂ

Luni, 23 August, s'au împlinit 60 de ani dela încheierea Pactului Ribbentrop-Molotov, numit astfel după Miniştrii de Externe ai Germaniei şi ai Uniunii Sovietice, care au semnat acel Tratat la Kremlin, în prezenţa vizibil sătisfăcută (după cum se vede în fotografia oficială) a lui Stalin. S'a aflat mai târziu că a existat şi un Protocol adiţional, strict secret, care stipula sferele de influenţă ale celor două mari puteri europene cu apetit de agresori, a căror politică externă cerea în mod expres o reaşezare a graniţelor stabilite prin Tratatele de Pace ce au urmat Primului Război Mondial.

Astăzi, marea majoritate a istoricilor sunt de acord că prevederile Protocolului secret au contribuit în mod decisiv la declanşarea celui de-al Doilea Război Mondial, pe care Hitler - asigurat acum dinspre Est - l-a început peste numai 8 zile, atacând Polonia la 1 Septembrie 1939. După circa două săptămâni de expectativă, armata sovietică atacă şi ea Polonia, pentru a-şi ocupa partea asupra căreaia conveniseră cele două puteri agresoare şi criminale. Harta continentului se modifică rapid conform blitzkrieg-ului din Vest şi poftele Molohului bolşevic din Est.

Polonia şi Cehoslovacia au fost desfiinţate ca state, Finlanda a pierdut - în ciuda eroismului dovedit de mica sa armată - teritorii strategice, cele trei republici baltice au intrat în componenţa URSS, iar după prăbuşirea Franţei, în Mai 1940, a venit rândul României... Prin două ultimatumuri de o duritate fără precedent, Rusia sovietică a impus ţării noastre cedarea Basarabiei, a Nordului Bucovinei şi a Ţinutului Herţa (ultimele două provincii româneşti nu fuseseră niciodată stăpânite de Rusia, doar Basarabia fusese ocupată de ea, total sau parţial, între 1812-1918. Cedarea acestor teritorii, fără luptă (totuşi, Guvernul român a precizat în Nota de răspuns la ultimatum că *"se vede silit"* să consimtă), a permis apoi Ungariei şi Bulgariei să revendice şi să obţină (cu sprijinul direct al Germaniei şi al Italiei) Transilvania de nord-vest şi, respectiv, Cadrilaterul. Frumosul vis al României Mari, împlinit în cursul anului 1918, a fost brutal destrămat după numai 22 de ani.

Între timp, Tratatul Ribbentrop-Molotov a fost denunţat chiar de URSS, cu puţine luni înainte de a-şi înceta existenţa. Ţările Baltice şi-au recăpătat, fiecare, independenţa, dar Federaţia Rusă menţine în *"coasta"* lor şi a Poloniei enclava Kaliningrad - o puternică bază militară.

Ucraina independentă s'a grăbit să declare la 12 Septembrie 1991, în mod unilateral, că hotarul fostului URSS (stabilit prin raptul ticălos din 1940) a devenit graniţa sa de stat. Fireşte, Preşedintele României de atunci, Ion Iliescu, ca şi Ministrul său de Externe, Adrian Năstase, n'au schiţat nici cel mai mic gest de protest. Doar ei fuseseră gata-gata să semneze cu Gorbaciov şi cu muribundul URSS un Tratat de amiciţie, care bătea în cuie *"graniţa laşităţii"*, pe Prut, şi - în plus - ar fi interzis, printr'o clară formulare, aspiraţiile noastre naţionale de întregire în structurile euro-atlantice.

Dacă nu ne miră nimic, nici o abdicare dela demnitate, din partea lui Ion Iliescu, obişnuit din fragеda copilărie, chiar de tatăl său, să considere patria sa ca vasală Moscovei, trebue spus că şi după alegerile din Noembrie '96 Bucureştiul oficial a considerat că, în privinţa Tratatului Ribbentrop-Molotov, tăcerea e de aur. Mai mult, deşi născut la Tighina, în Basarabia, deşi promisese înainte de alegeri că, pe cale diplomatică, va fi elucidată problema *"teritoriilor româneşti incluse prin forţă în fosta URSS:* (subl.n.), Preşedintele Emil Constantinescu a schimbat macazul, a încеput să vorbească despre *"sacrificiile istorice"* pe care trebue să le facem şi apoi a semnat Tratul cu Ucraina, legiferând astfel - nesilit de nimeni - prevederile Pactului Ribbentrop-Molotov.

"Prin acest ruşinos tratat (cu Ucraina n.n.) *noi am dat totul şi n'am primit nimic, iar Ucrainenii n'au dat nimic şi au primit totul"* - iată diagnosticul exact, formulat de prof. dr. Ion Gherman, preşedintele Asociaţiei culturale *"Ţinutul Herţa"*.

Păstrând în continuare o tăcere neiprăvită asupra Tratatului germano-sovietic din 23 August 1939, guvernanţii noştri post-comunişti îşi închipuie că respectă vorba bătrânească după care tăcerea e de aur... Nici vorbă! În acest caz, tăcerea nu-i măcar de tinichea, e - pur şi simplu de cârpă.

TACHE FUNDA

Urmare din pag. 16

de arestarea maiorului, un căpitan de jandarmi a plecat cu un autobuz încărcat cu jandarmi să-l elibereze pe asasinul Căpitanului şi asta se întâmpla la sfârşitul lunii Septembrie 1940, când România era declarată *"Stat Naţional Legionar"*.

Tache Funda este informat de acţiunea jandarmilor, merge la prefectul Judeţului şi-i spune că legionarii nu-l vor da viu pe maiorul Dinulescu. I se pune imediat la dispoziţie o maşină cu care ajunge la Cernavodă, unde jandarmii blocaseră drumul, iar legionarii îl ţineau pe maior sub ameninţarea pistolului.

Tache Funda, prin felul său deosebit de a trata, reuşeşte să-i îndepărteze pe jandarmi, se urcă în maşină alături de maior şi pleacă spre Bucureşti. Pe drum îi oferă maiorului ţigări, iar acesta îi declară pe parcurs, tot complotul la care a luat parte şi cum l-a ucis pe Căpitan. Ajunşi la Bucureşti, a fost predat Siguranţei Generale.

Nu pot să trec mai departe, fără a face o comparaţie cât de mică între educaţia unui adevărat legionar şi a altora pretinşi legionari.

Tache Funda l-a avut în mână pe asasinul Căpitanului. Nimic în viaţă nu i-a fost mai scump decât Căpitanul, iar omul de lângă el ordonase sugrumarea lui. Spiritul războinic din Balcani, folosea legea talionului şi Tache Funda putea oricând să-l sugrume sau să-l împuşte pe Dinulescu, dar n'a făcut-o pentrucă aştepta dreapta judecată, ca pedepsirea criminaluui să fie făcută după lege, pentrucă era Stat Naţional Legionar.

Celălalt caz, pluteşte încă în ceaţă. Câţiva indivizi care şi-au zis legionari, s'au dus la N. Iorga, fără ordin de arestare, îl iau de acasă şi îl omoară pe drum. Tot în Statul Naţional Legionar. Mai poate fi Legiunea întreagă acuzată de această faptă, care n'are nimic în comun cu educaţia legionară? De ce domnii istorici şi cercătători nu iau ca exemplu comportarea lui Tache Funda, crescut lângă Căpitan şi dau doar câteva cazuri izolate, inerente unei revoluţii scăpate de sub control?

După *"Lovitura de Stat"* dată de Antonescu propriului *"Stat Naţional Legionar"* cunoscută sub numele de *"Rebeliunea din Ianuarie 1941"*, Tache Funda complet dezamăgit de felul în care Mişcarea a fost din nou pusă în prigoană, se pregăteşte şi activează pe tărâm profesional, păstrând legătura doar cu oameni în care avea încredere, evitând atât capcanele întinse de Siguranţa lui Eugen Cristescu, precum şi acele de după 23 August 1941.

Când comuniştii au declanşat cea mai întinsă prigoană pentru lichidarea fizică a tuturor legionarilor, Tache Funda a fost printre primii arestaţi, chiar în noaptea de 25 Mai 1948. După ancheta care n'a putut să-i găsească nici o vină, pentru a fi condamnat, a fost trimis la Jilava, unde a stat aproape un an, până în Vinerea Patimilor din 1949, când este scos din celulă şi împreună cu un grup de deţinuţi care n'au putut fi implicaţi în procese, sunt trimişi la închisoarea Ocnele Mari, transformată în lagăr. Din tot lotul făceau parte, printre alţii: Generalul Dumitru Coroană, Ion Victor Vojen, preotul Dumitrescu-Borşa, Al. Constant şi genialul Petre Ţuţea, cu care Tache va lega o trainică prietenie, de pe urma căreia Petre Ţuţea, cunoscând şi alţi Aromâni, a putut să declare: *"Macedo-Românii nu sunt Români, sunt super Români! Sunt Români absoluţi!"*

În Decembrie 1950, Tache Funda este dus la Canal la colonia de extreminare dela Capul Midia, iar Petre Ţuţea a rămas la Ocnele Mari, unde va cunoaşte experienţa *"re-educării"* comuniste, făcută de câteva elemente care căzuseră la Piteşti.

În colonia Midia unde era director faimosul Liviu Borcea - implicat mai târziu în lotul crimelor dela Canal -, Tache Funda a fost internat *"între sârme"*, unde erau duşi cei care trebuiau să-şi piardă viaţa la Canal. Condiţiile de viaţă şi de muncă a celor *"dintre sârme"* erau atât de groaznice încât după mărturisirea unui alt fost deţinut la Midia, directorul Borcea fixase şi o normă de morţi pe zi, care trebuia raportată de medicul coloniei, Dr. Liviu Radu din Braşov, medic deţinut care ţinea să mărească *"norma"* de morţi pentru a căpăta suplimentul de hrană promis de Borcea.

(Ştiu că aceste mărturisiri vor fi puse sub semnul îndoielii de către cititori. Au dreptul să se îndoiască, pentrucă ce a făcut regimul comunist cu deţinuţii politici din România, nu poate fi înţeles de nici un om normal, nici de cei care nu au trecut pe acolo. Chiar noi, deţinuţi în Jilava, deşi trăiam teroarea lui Maromet, când am auzit ce s'a întâmplat la Piteşti, nu ne-a venit să credem că aşa ceva putea fi posibil. Numai când i-am cunoscut la Canal şi mai târziu în închisori pe cei care au trecut prin infernalul experiment Piteşi, am înţeles toata grozăvia prin care au trecut, iar când condiţiile de viaţă în închisoare s'au mai schimbat, am încercat să-i ajutăm să-şi revină la normal.

Fiind *"între sârme"* şi cu Corneliu Coposu, suferinţa şi solidaritatea în suferinţă i-au apropiat într'o caldă prietenie, legătură care s'a menţinut nu doar în închisoare ci şi în libertate, iar după 1989, Corneliu Coposu s'a consultat de multe ori cu Tache Funda, invitându-l chiar la unele şedinţe mai importante.

Tot la Capul Midia, Tache Funda a avut un caz despre care, din modestie, n'a vrut să vorbească. A făcut-o însă un alt fost deţinut, Hristu Lapa, care domiciliază în prezent în Montreal-Canada.

Lucrările Canalului ajungând la o adâncime unde frontul de lucru era format din straturi de calcar cu intercalaţii de marnă, şi fiind aduse două compresoare noi, din import, Administraţia Canalului a cerut ca lucrările să fie conduse de un inginer de specialitate. Sorţii au căzut pe Tache Funda. Într'o zi i-a fost repartizat Evreul Şerban Samoil, fost procurist al Companiei italiene *"Gatamo"*. După lungile anchete prin care a trecut, Samoil era într'o stare de caşezie care îţi inspira milă. Când a aflat că se află într'un lot cu legionari, a crezut că a fost trimis special, pentru a lichidat. De muncit sau de făcut norma, nici vorbă. Văzându-l în halul în care era, pe o vreme de toamnă cu ploi reci şi vânt tăios, Tache Funda îl trimite la fierărie, unde doi tineri băteau cu barosul, fiarele încinse. Aceştia văzând că Samoil nu se poate ţine nici pe picioare, au întrebat ce să facă cu el. *"Să fiarbă terciul pentru cei care lucrează afară"*, le-a spus Tache. Evreul Şerban, scutit de muncă şi adăpostit de ploi, se îndrepta dela zi la zi, iar după circa o lună a cerut să fie şi el scos la muncă, după atâta favor. *"Vei ieşi la lucru când cred eu"*, i-a răspuns Tache şi l-a mai ţinut până s'a pus bine pe picioare. A fost luat însă într'o zi şi dus la Securitatea din Constanţa pentru supliment de anchetă. În celulă, Samoil a stat cu Hristu Lapa. Aflând că îl cunoaşte pe Tache Funda şi că şi el e Macedonean, într'un moment de sinceritate îi declară lui Lapa: *"Dacă toţi legionarii ar fi ca Funda, s'ar face şi el legionar"*.

După închiderea lucrărilor dela Canal, Tache Funda a fost dus la Oneşti, iar de acolo, la 30 Iunie 1954 este dus în *"domiciliu obligatoriu"* în satul DO Fundata, din raionul Slobozia, de unde, în Martie 1958 este din nou arestat, dus la Securitate, unde i se înscenează un proces, el fiind cap de lot primind în această postură o condamnare de 20 de ani muncă silnică. Pentru ca lovitura să fie şi mai grea, în procesul lui este implicată şi sora sa Atena împreună cu soţul ei Radu Leonte, care sunt de asemenea condamnaţi.

Porneşte din nou pe drumul Jilavei şi de acolo la Aiud. Comunismul în ţară atinsese cota maximă, prin colectivizarea forţată a ultimilor ţărani rămaşi quasiliberi.

La Aiud era formată deja echipa Securităţii de *"reeducare"* a deţinuţilor legionari, care rezistau pe poziţiile lor, pregătiţi pentru moarte.

Este prea vastă descrierea întregului plan de *"reeducare"* conceput în anti-umanele laboratoare kgbist-securiste împotriva legionarilor, pentru a intra în detaliile lui, dar printre cei vizaţi dela început, figura şi Tache Funda.

Spiritul său echilibrat, judecata sănătoasă, logica strânsă şi argumentele pe care le aducea în anchetele la care era chemat de colonelul Crăciun, îl contrariau pe colonel. Într'o adunare a tutoror deţinuţilor din fabrica închisorii Aiud, supărat pe Tache, că nu cedează, colonelul Crăciun l-a citat ca un exemplu negativ: *"Vorbesc cu Funda* - spunea Crăciun - *îi dovedesc ce spun ceilalţi comandanţi legionari de greşelile pe care le-au făcut şi el îmi spune: <S'ar putea ca ei să aibă dreptate, dar eu nu cunosc asemenea fapte. Şi apoi domnule colonel, nici puii de rândunică nu-şi fac murdăria în cuibul în care au crescut...>"*

S'a mers şi mai departe. Cunoscut fiind de Securitate conflictul din conducerea Mişcării Legionare din Exil, s'a marşat ca acest conflict să fie lărgit în închisoare şi s'a cerut ca noi, Macedonenii, să atacăm şi să ne desolidarizăm de Horia Sima.

Cu toate promisiunile şi ameninţările făcute de administraţie, nici un Macedo-român dela Aiud, nu s'a lăsat ademenit să lovească în camarazii lor cu care au împărţit pâinea durerilor şi bucuriile împreună, ci în faţa ameninţărilor securităţii ne-am întărit într'o unitate indestructibilă care a durat până în ziua de 31 Iulie 1964, când am fost eliberaţi cu toţii, cei care rămăsesem după eliberările anterioare.

Odată cu eliberarea din 1964, Tache Funda n'a scăpat de ţicanele Securităţii. Ele au continuat mereu, chiar şi după evenimentele din 1989, dosarul lui figurând permanent şi în atenţia SRI. Vigilenţa inutilă a unor indivizi taraţi, deformaţi psihic şi obsedaţi de fantome.

Tache Funda nu era nevoie să fie urmărit. De câte ori i s'a permis să poată publica ceva, şi-a mărturisit corect crezul său şi evenimentele la care a fost martor. A combătut - cât a putut - mistificările de după 1989 privind Mişcarea Legionară, iar într'o scrisoare deschisă, plină de bun simţ şi respect *"În apărarea Monarhiei"* - care poate fi considerat un document istoric - a atras atenţia şi regelui Mihai I, de gravele erori pe care le face declarând într'un interviu nişte neadevăruri ale istoriei, inadmisibile pentru un monarh care mai intenţionează să vină pe tronul României.

După Revoluţia din 1989, s'a angajat la munca grea de refacere a Legiunii. La Iaşi, a predat noilor Asociaţii studenţeşti drapelul Asociaţiei de studenţi pe care a condus-o, pentru ca tinereul să-l ducă mai departe glorios.

Deşi bun prieten cu Corneliu Coposu, nu a aderat la partidul condus de el şi nici la un alt partid, pentrucă în jungla politică din România de azi, nu poţi ieşi decât compromis, dacă eşti un om de principii.

Se răresc rândurile şi din eşalonul doi al elitei legionare, care l-a cunoscut pe Căpitan, dar din urmă vin cei care nu l-au văzut, dar cred.

Tache Funda s'a dus să dea ultimul raport Căpitanului şi să se întâlnească cu cei cu care n'a putut pleca în Septembrie 1939. Ne va lipsi şi de câte ori vom privi locul gol care i s'ar fi cuvenit, ne prosternăm la mormântul lui, ascultând vântul toamnei, când *"Plânge printre ramuri luna"*, cum se şopteşte printre crengile arborilor desfrunziţi:

"Şi-a sfârşit de-acum calvarul !
Dus în sferele celeste.,
Tache Funda, legionarul,
Tache Funda, nu mai este..."

Zahu PANĂ

BASARABIA SI BUCOVINA

Blestemaţi să fie acei care dintr'o ţară au făcut şi mai fac două!

ÎNSEMNĂRI DE DESŢĂRAT

—Nicolae LUPAN—

Ungheni, 5 Martie 1974.

Rupt de tot ce poate avea omul mai scump pe lume - Ţara, nu cred că-mi va arde să încondeiez zi de zi întâmplări trăite, văzute şi auzite. Cronologic însă sper ca anumite evenimente şi fapte să-şi găsească, sporadic, locul cuvenit în consemnări de blocnot.

Deocamdată, această noapte de 5 spre 6 Martie, când luăm drumul pribegiei împreună cu soţia şi trei copii, o petrecem sechestraţi, într'o cameră zăvorîtă în gară la Ungheni.

E miez de noapte. Trenul de Moscova-Sofia se află pe peron de vreo oră şi ceva iar noi rămânem închişi în continuare. În sfârşit, auzim zgomot de cheie în uşă şi un grănicer, cu o falcă în cer şi alta în pământ, ne anunţă controlul bagajelor. Trei bărbaţi şi o femeie, vameşi probabil, se reped la bruma noastră de avere, câte trei valize de căciulă. Ni se porunceşte să stăm la doi paşi de masa de control.

Lucruri aşezate cu dragoste, ore în şir, zboară în toate părţile. Femeia mai ales, Rusoaică, este de o ferocitate sălbatică: asta nu merge, asta nu merge, asta nu merge!... În rest, puneţile repede la loc!...

Îmi sunt sechestrate legitimaţia de ziarist, cea de redactor şef la radio şi patru manuscrise: monografia *"Ovidiu"*, o povestire de proporţie despre dansatorul Spiridon Mocanu şi două adaptări de piese pentru teatrul dela Chişinău: *"Căsătoria lui Belughin"* de A. Ostrovschi şi *"Ţăunul"* de E. Voinici.

Suntem scoşi din gară în flanc, câte unul şi escortaţi spre vagon de patru grăniceri cu armele în cumpănire: unul în faţă, unul în spate şi doi prin părţi. Suntem opriţi cu comanda militărească de *"stoi"* în dreptul unui vagon cu inscripţia Moscova-Sofia. Bucuros, îi şoptesc soţiei că direcţia e bună!...

Prutul. Graniţă între fraţi! Îl traversăm mult după miezul nopţii. 6 Martie, deci, ziua de naştere a lui Petrică mezinul. 13 ani... Oarecum triumfătoare, Galia, nevastă-mea, desface tradiţionalul nostru tort cu nucă, ascuns până acum de ochii *"sărbătoritului"*. Când, cum şi unde l-a pregătit, nu ştim. Suntem miraţi toţi, căci grosul bagajului era trimis de vreo zece zile cu coletăria rapidă şi casa era fără de nici un fel de ustensile de gospodărie. Are şi pahare, şi farfurioare, şi linguriţe, şerveţele şi... şampanie!

Se deschide uşa şi în compartiment intră vameşul român. Îl servim şi pe el, îi spunem cine suntem, unde ne ducem, de ce şi, dintr'o dată, i se schimbă cătătura, ne întreabă doar cum de am scăpat şi pleacă grăbit fără să ne facă controlul.

Odată tortul şi şampania terminate, toţi cinci, Galia, Mariana, Victor, Petrică şi eu, începem vorba despre lucrurile de care ne-am despărţit în mod brutal: un covor chinezesc ce cântărea 48 de kilograme, pianul Marianei, acordeonul lui Victor, ambele de marcă germană şi multe altele. Că aşa e omul: să nu fie niciodată mulţmit de ceea ce îi dă Dumnezeu.

Acasă la Bucureşti. E dimineaţă. Ora 8. Coborîm în Gara de Nord. Frânţi de oboseala gândurilor şi de cea a unei nopţi nedormite. Dar tot greul sufletesc ne trece, văzând că suntem aşteptaţi de numeroşi prieteni. Câteva buchete de flori şi zâmbete. Zâmbete umbrite de o tristeţe ascunsă.

Numai prieteni, Vasile Dvornic, nepotul notarului Sava Burlacu, din al cărui îndemn m'am dus la Şcoala de agricultută din Grinăuţi, Doamna Nadejda Daniliuc, soţia primului meu învăţător din viaţă, fiica lor Nina, profesorul meu de fizică şi chimie Eugen Ceaicovschi dela amintita şcoală, Titu Ionescu şi alţii.

Nici o persoană oficială, cum mă înţepau şefii dela Chişinau zicând că visul meu este să mă văd *"în scumpa mea Românie în frunte cu iubitul meu Ceauşescu"*.

Pe malul Dâmboviţei timpul e în armonie cu starea noastră sufletească: lapoviţă, vânt, chiciură. Suntem găzduiţi la familia Ceaicovschi, la Doamna Daniliuc şi rămânem în capitală doar până la primul tren de Bruxelles. Ne pare bine că putem zăbovi două zile în oraşul în care ne-am cunoscut acum 29 de ani.

Oraş pe care îl îndrăgisem amândoi, de care am fost rupţi prin zisa repatriere din Aprilie '45, oraş la care visam de-a lungul a trei decenii şi pe care, la acest început de Martie '74, nu-l mai recunoşteam. Rece şi neospitalier!

În această vâltoare a vizitelor de făcut, valizelor de cumpărat şi bagajului de refăcut, după barbara percheziţie dela Ungheni, n'aveam timp să umblăm pe urmele tinereţii. Nici măcar la Cişmigiu unde, la acel început de Aprilie 1945, îmbrăcaţi ca din cutie, închiriasem o barcă să ne plimbăm pe sub sălcii şi pe sub poduri. De pe unul din ele nişte vlăjgani începură să arunce pietroaie, udându-ne leoarcă!... Râdem cu poftă ori de câte ori ne aducem aminte de acea scenă *"penibilă"*.

Acum nu ne arde de râs. Trebue să plecăm mai departe! Fără să ne uităm în urmă. Deşi sesizăm amploarea despărţirii de cei dragi şi de locurile tinereţii. Vom reveni vreodată?

Ne avântăm într'o lume necunoscută, cu inimile în călcâie pentru soarta celor trei copii. Nici unul ajuns la majorat şi toţi trei - cu studiile neterminate.

Austria. Constatăm că aici natura este cu totul alta decât cea de pe la noi: câmpuri verzi, copaci în floare, iar gările pline de lume veselă. Veselă şi frumos îmbrăcată. La Viena schimbăm trenul hodorogit, slinos şi împuţit pe unul de Bruxelles. Un tren curat şi luminat. Pe peron - forfotă cum n'am mai văzut în altă parte. Şi cântece. Unul după altul. Cântece tiroleze. Un grup de tineri, băieţi şi fete, după un obicei al locului, îşi petrec undeva cu alai câţiva prieteni.

Pe culoarele vagoanelor şi în compartimente - curăţenie şi lux, în contrast cu garniturta ce ne-a adus dela Bucureşti. Trenul porneşte şi toţi cinci moţăim. Pe la trei de noapte eu şi soţia ne trezim. Suntem în Germania de Vest. Trecem, fără trâncăneala de roţi a ternurilor de pe la noi, printr'un oraş inundat de lumina electrică a străzilor şi de cea a vitrinelor încărcate cu mărfuri. Este atât de neobişnuită pentru noi această feerică privelişte, după întunericul în care se scufundă de 30 de ani Chişinăul şi... Bucureştiul.

(Va urma)

LIBERTATEA RELIGIOASĂ A ROMÂNILOR DIN BASARABIA ŞI UCRAINA ESTE CĂLCATĂ ÎN PICIOARE

Românilor din Basarabia şi Ucraina le este *"garantată"*, prin constituţiile celor două ţări, libertatea religioasă, autorităţile de acolo făcând declaraţii ferme în acest sens de câte ori au ocazia. Din păcate, se pare că realitatea locală vine să contrazică spusele lor, iar această stare de fapt a fost constatată de reprezentanţii oficiali ai Executivului dela Bucureşti, aflaţi în prima vizită din ultimii 55 de ani pe acest domeniu.

Concluziile delegaţiei conduse de secretarul de stat pentru Culte, dr. Gheorghe F. Anghelescu, sunt revoltătoare. Astfel, în Basarabia (Rep. Moldova) delegaţia a vizitat comunităţi ortodoxe ale Mitropoliei Chişinăului şi a întregii Moldove, care aparţin de Patriarhia Moscovei şi parohii ale Mitropoliei Basarabiei, aflate sub jurisdicţia Patriarhiei Române. Secretarul de Stat pentru Culte a constatat că, în continuare, autorităţile de stat nu recunosc *"de jure"* Mitropolia Basarabiei supusă Patriarhiei Române şi nici nu se întrevăd şanse apropiate pentru deblocarea dialogului dintre cele două biserici ortodoxe din Basarabia (Republica Moldova).

În ciuda divergenţelor dintre cele două mitropolii, la nivel local, parohiile *"supuse"* Bucureştiului funcţionează fără oprelişti, iar în majoritatea cazurilor, se bucură de simpatia şi sprijinul autorităţilor publice locale.

În Ucraina, delegaţia a poposit în regiunile Cernăuţi, Transcarpatia (Ujgorod), Odesa şi Herţa. *"S'a constatat un contrast izbitor între caracterul democratic al legislaţiei care reglementează drepturile şi libertăţile minorităţilor etnice din Ucraina, pe de o parte, şi modul nedemocratic de aplicare a legislaţiei la nivel local, caracterizat printr'o politică dură de desnaţionalizare şi o persecuţie a minorităţii române"*, a declarat la întoarcere secretarul de stat pentru Culte, dr. Gheorghe F. Anghelescu. Pentru ameliorarea situaţiei religioase a etnicilor români şi *"moldoveni"* din Ucraina, s'a ajuns la concluzia dialogului cu autorităţile din regiunile menţionate mai sus. Mitropolitul de Odesa, IPS Agafanghel, a acceptat introducerea slujirii în limba română pentru credincioşii români din acest centru şi încurajarea slujbelor româneşti în raioanele Cetatea Albă, Izmail şi Reni.

Eminesciană

În zilele 9 - 15 Iunie 1999 s'a desfăşurat Simpozionul *"Eminescu în faţa lumii"*, organizat de Fundaţia Română pentru Democraţie, Societate culturală *"Plai Mioritic"*, Iaşi, Uniunea Scriitorilor din Basarabia, Societatea *"Mihai Eminescu"* din Cernăuţi.

Manifestare itinerată în localităţile: Iaşi, Botoşani, Ipoteşti, Putna, Cernăuţi, Chişinău.

Iaşi. După deschiderea festivă din Aula *"Mihai Eminecu"* a Universităţii ALI. Cuza din Iaşi, au susţinut alocuţiuni personalităţi ale vieţii universitare, culturale şi literare din Iaşi, Bucureşti, Chişinău, Cernăuţi. Au avut loc spectacole de muzică şi poezie, lansări de cărţi, evocari, depuneri de coroane, dialoguri culturale etc.

Ipoteşti. A avut loc depunerea unei coroane la mormântul părinţilor lui Mihai Eminescu. S'a făcut slujba de pomenire de către preotul Niţă din Iaşi, împreună cu protopopul din Botoşani. S'a vizitat casa părintească a lui Mihai Eminescu. Casă refăcută după proiectele vechi. Alături se lucrează la o clădire nouă, care urmează să adăpostească biblioteca de poezie a lui Eminescu unde, în final, să se depoziteze tot ce s'a scris de şi despre Eminescu.

Putna. S'au depus coroane la mormântul Marelui Ştefan şi la bustul Eminescu, la care s'a făcut şi un parastas de pomenie. S'a dat un recital de muzică şi poezie, susţinute de poeţi, compozitori şi formaţia lirică *"Floare Albastră"* din Iaşi.

Cernăuţi. La Palatul Cultural *"Mihai Eminescu"* din Cernăuţi am fost întâmpinaţi de cernăuţeni în aplauze, îmbrăţişări, cu lacrimi de prietenie şi de bucuria întâlnirii cu fraţii noştri. Tocmai se sărbătoareau 10 ani dela reactivarea Societăţii pentru Cultură Românească *"Mihai Eminescu"*.

A urmat depunerea de coroane la mormântul lui Aron Pumnul care a reuşit să dăinuie după ce a fost distrus şi refăcut de mai multe ori. S'a făcut un parastas de pomenire. La casa de cultură a avut loc un spectacol de gală, susţinut de ansamblul *"Rapsozii Botoşanilor"* şi formaţiile artistice ale Societăţii M. Eminescu şi altele din judeţ.

Chişinău. Au fost depuse coroane la Statuia lui Ştefan Cel Mare şi la statuia lui Eminescu de pe *"Aleea Clasicilor"*. Printre vorbitori s'a distins Stratin Mureşan, care a spus: *"Să-l lăsăm pe Eminescu să fie Eminescu de care avem nevoie şi să nu-l judecăm. Poezia lui Eminescu are multe uşi. Fiecare generaţie va trebuui să descuie aceste uşi"*.

Ana POPOVICI

Purtătoare de Cuvânt a *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"* Mondiale pentru Judeţele Arad, Bihor şi Timişoara.

REPLICĂ ÎN APĂRAREA LUI EMINESCU

—N.I. ALUNICĂ—

O fac cu riscul de a fi pus încă o dată la punct, cum mi s'a întâmplat la întâlnirea scriitorilor dela Neptun din Octombrie '97, când luam apărarea poetului încolţit şi la acea vreme de Nicolae Manolescu. Revin, deci, la nedreptatea ce i se face în contiuare Luceafărului Românismului din Basarabia, Nordul Bucovinei şi Herţa lui Gheorghe Asachi. *"Oameni de bine"* care se opintesc să dovedească *"muţilor"* că *"şcoala pe de o parte şi idolatria pe de altă parte au făcut din Eminescu un mit intangibil... Aşezându-l pe poet mai presus de critică"*, ne învaţă Nicolae Manolescu, *"îi facem un mare deserviciu"*, adăugând, tot el, Manolescu, că *"nu-i putem înălţa la infinit statui lui Eminescu"* şi că *"e cazul să vedem dacă mai este citit"* (sic!)

La şederea mea în ţară din Aprilie-Mai a.c., am aflat că şi televiziunea română (prezentată de Cătălin Ţarlea) a avut o emisiune în care pretinşi savanţi şi critici l-au calificat pe Eminescu *"ultranaţionalist, sovin şi antisemit"*. Când, în realitate, Poetul era un creştin convins. Şi în emisiunea *"Schimbul de noapte"* a lui Adrian Păunescu, mi s'a spus, care a încercat să contracareze cât de cât această năstruşnică campanie anti-Eminescu, s'a găsit un confrate, Laurenţiu Ulici, care, nici mai mult nici mai puţin, a calificat Doina lui Eminescu, Doina doinelor noastre, drept... *"primitivism"*! Iar Gabriel Liiceanu, ca să nu rămână de căruţă, a debitat şi el că, *"cu Doina nu vom intra în Europa"*. Să fie aceste nesăbuinţe nişte accidente de parcurs?... Sau mai curând tendenţiozităţi premeditate?

În orice caz, enormităţi de care am aflat doar în preziua plecării scriitorilor români de pretutindeni dela întâlnirea lor bienală dela Neptun din 2-6 Iunie 1999, unde eram invitat şi trebuia să plec şi eu cu autobuzul Uniunii. Enormităţi din a căror cauză, cu riscul de a fi luat drept *"văcarul care s'a supărat pe sat şi trei zile n'a mâncat"*, am preferat să fac cale întoarsă la Paris. Mi-ar fi fost penibil să dau ochii cu îndivizi care se joacă de-a baba oarba cu Mihai Eminescu - simbolul simbolurilor Neamului Românesc.

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

Poteca din pădure

——George GEORGESCU——

Am bătut cu vădită emoţie în poarta casei bătrâneşti pe care am recunoscut-o după nucul uriaş din curte. A ieşit o doamnă în vârstă, care mi-a spus că din câte îşi aminteşte, nici un membru al familiei Dinescu pe care îl căutam nu mai locuia în acel oraş. Părinţii lui Ştefan muriseră de mult, Mara, sora lui se măritase mutându-se la Cluj, iar prietenul meu după ce a vândut casa părintească, a plecat la un Congres de Oftalmogie în străinătate, de unde nu s'a mai întors.

Fiind ultima zi a delegaţiei mele în oraşul de pe Teleajen, în drumul spre Hotel unde mă aşteptau colegii, m'am abătut atras de o chemare irezistibilă prin locurile în care se desfăşurase un episod al tinereţii mele, în care conjunctura făcuse să fiu părtaş la o tragedie care a răscolit tot târgul, dar mai cu seamă pe cei care o cunoscuseră îndeaproape pe Ludmila.

M'am aşezat pe un buştean, am aprins o ţigară din care am tras câteva fumuri cu nesaţ şi ascultând foşnetul înfundat al pădurii, am privit depărtările până dincolo de râu, unde dealurile se estompau în ceaţa luminoasă ce le învăluia, ca în peisajele lui Monet. O adiere de vânt a învolburat frunzişul şi în vârtejul care s'a iscat, gândurile mele au zburat cu douăzeci de ani în urmă.

Am auzit paşi înfundaţi în iarbă şi am simţit adierea unui parfum cunoscut de lăcrimioare şi două mâini calde care mi-au cuprins ochii pe la spate. Era Ludmila cu dulcele ei accent basarabean, care mă întreba: - *"Aliexandru, vrei să vezi nutriile lui Onişor"?* Mi-a trecut un fior pe şira spinării şi m'am scuturat ca trezit dintr'un coşmar, realizând că mă aflam exact pe poteca din pădure unde fusese găsită atârnând de creanga unui copac, cu câteva zile înainte de a fi repatriată forţat în URSS. Începuse vânătoarea celor născuţi în Basarabia, care erau consideraţi cetăţeni sovietici de autorităţile comuniste dela Bucureşti, ce primiseră instrucţiuni dela Moscova să-i predea pe toţi.

Prietenul meu Ştefan se întorsese de pe frontul din Transilvania unde luptase înrolat în Regimentul de Voluntari pentru Ardeal *"Iuliu Maniu"*. Şchiopăta uşor datorită sechelelor unei răni dela picior căpătată la eliberarea oraşului Sf. Gheorghe şi întâlnindumă, mi-a propus să merg la el în micul orăşel de pe Teleajen, unde o să bem ţuică în loc de apă. - *"Ia-ţi cu tine hârtie, e linişte şi poţi să scrii şi să pictezi cât pofteşti, locurile sunt de un pitoresc aparte"*. Aşa am ajuns în patriarhalul orăşel al copilăriei lui, unde în toate curţile găseai pruni încărcaţi cu fructe şi localnicii beau ţuica cu ulcica.

Eram într'o perioadă în care nu-mi găseam liniştea fiind răscolit de sentimente contradictorii. Cu o săptămână înainte intrasem cu Eliza în Biserica Italiană de pe Bulevard, unde îngenuncheasem amândoi la picioarele statuii lui Christ, jurând să nu ne mai certăm niciodată. Ceva se rupsese în echilibrul meu întim după moartea Floranei şi nu mă puteam acomoda cu nimeni, căci rana sufletească sângera încă, aşa că la numai câteva zile după jurământul nostru ne-am despărţit pentru totdeauna. Îmi reveneau în minte câteva rânduri aşternute pe un petec de hârtie, introdusă în cutia poştală: *"Ai fost un grădinar nepriceput, care nu a ştiut să cultive dragostea mea. Tu n'ai să ştii niciodată cum tresăream de emoţie când treceai visător dimineaţa prin faţa ferestrei mele şi urcai la atelierul de pictură"*. Erau cuvintele unei fiinţe rănite în orgoliu deoarece răspunsesem evaziv la aluziile ei cu privire la viitorul nostru ştiindumă hăituit, lucru pe care ea nu-l cunoştea şi nu aveam certitudinea că voi rămâne liber multă vreme.

La câteva zile după sosire am cunoscut-o pe Ludmila care a venit în vizită la sora prietenului meu. - *"Să ştii că nu sunt Rusoaică, amândoi părinţii mei sunt Români"*, se simţi ea datoare să precizeze când mi-a fost prezentată. - *"Imi pare bine*, i-am răspuns, *dar cum se face că ai ajuns tocmai prin melegurile acestea"?* - *"Când Ruşii au dat ultimatum autorităţilor române să se retragă din Basarabia în termen de 24 de ore, nu am avut la dispoziţie decât 2-3 garnituri de tren pentru a ne refugia în ţară. Eu şi Vladimir, fratele meu, am avut şansa să prindem ultimul vagon care mai pleca. Mulţi au pornit cu căruţele sau pe jos, îmbrăcaţi sumar şi fără nici un bagaj ca să ajungă repede la Prut"*.

-*"Dar părinţii voştri nu au venit?* am întrebat-o. - *"Aveam la Chişinău gospodărie mare şi nu s'au îndurat s'o părăsească, dar asta i-a costat viaţa căci au făcut parte dintre cei peste o jumătate de milion de Români deportaţi în Siberia, ei fiind amândoi învăţători au fost ridicaţi printre primii"*. - *"Şi Vladimir unde-i acum"? - "Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale" coordonat de D-na Mareşal Antonescu ne-a ajutat, dându-i catedră la un Liceu de aici.*

Era în relaţii foarte bune cu sora lui Ştefan, aşa că ne vedeam toţi patru aproape în fiecare zi. Făceam excursii, ne scăldam în Teleajen unde era apa mai adâncă, iar seara continuam discuţiile până după miezul nopţii sub nucul uriaş. Ludmila era de o veselie şi un optimism debordant care ne molipsea pe toţi. Deşi părea frivolă nu era căutşi de puţin, îi plăcea doar să glumească, să râdă şi să se răsfeţe. - *"Nu-i aşa că sunt frumoasă, Aliexandru"*, mă provoca ea. Avea o carnaţie plăcută, ochii verzi şăgalnici cu priviri neastâmpărate şi reflexe de eleşteu şi irizări de cristale transparente în lumina soarelui.

- *"Vrei să vezi nutriile lui Onişor?"*, mi-a spus într'o dimineaţă. - *"Ce fel de nutrii"* am întrebat-o curios. M'a luat de mână şi m'a dus pe malul râului într'un loc unde Teleajenul îşi domolea apele la un cot, la o crescătorie mică de nutrii, nişte animale acvatice asemănătoare cu castorii, cu blana foarte preţioasă. Onişor era un refugiat din Transilvania care fugise după cedarea Ardealului şi se pripăşise pe acolo, crescând nutriile pe care le vindea la un preţ foarte ridicat. Avea cam o duzină pe care le ţinea închise într'un ţarc de lemn acoperit cu plasă metalică pe malul râului. Ne-a tratat cu ţuică de prune pe care o ţinea într'o damigeană în bordeiul lui. La plecare Ludmila a rupt-o la fugă strigându-mi: -*"Prinde-mă Aliexandru, dacă poţi"*, dar cum ea fugea ca o căprioară sprintenă, mi-a fost imposibil să o ajung din urmă.

L-am vizitat pe Onişor şi singur în câteva rânduri şi am avut cu el discuţii care s'au transformat în note foarte preţioase pe care le treceam seara în carnetul meu. - *"Cum de ai ajuns pe aici"?*, l-am întrebat într'o zi privind animalele care se bălăceau în apă. - *" Am betegit un bozgor*, mi-a răspuns el. *Oricum m'aş fi refugiat şi eu căci viaţa devenise un infern"*. - *" Cum s'a întâmplat"?* - *" În urma Dictatului dela Viena Ungurii au introdus administraţia lor pe teritoriul Ardealului cedat. Cu o ură nemaiîntâlnită au dezlănţuit atunci o prigoană împotriva noastră şi a limbii noastre. Au schimbat numele satelor, ale oraşelor, ale râurilor şi chiar ale munţilor. Ne-au maghiarizat numele până şi pe monumentele funerare, pentrucă tot ce era românesc trebuia să dispară. Au săvârşit crime şi atrocităţi incredibile. Umblau prin sate în grupuri de câte 5-6 indivizi din partidul lui Szálasi şi ne batjocoreau fecioare, omorînd pe cei de sex masculin.*

Eu eram vecin de casă cu două verişoare, una de 14 ani şi cealaltă de 16 şi într'o noapte le-am auzit ţipând ca din gură de şarpe. Am pus mâna pe un par şi am dat buzna la ele să văd ce se întâmplă. Patru hortişti încercau să le violeze sub privirile mătuşei mele, al cărei soţ fusese găsit împuşcat la marginea oraşului. Îţi spun sincer, am văzut negru în faţa ochilor şi deşi sunt o fire blândă am pus parul pe ei, iar pe cel care părea conducătorul lor şi a dat să scoată pistolul l-am lovit peste braţ de i-a sărit arma cât colo. Cred că i-am fracturat mâna. A tras o înjurătură la adresa noastră de "Valahi împuţiţi" şi au fugit deoarece eu îmi ieşisem din minţi şi urlam ca o fiară. La plecare m'au amenințat că vor veni a doua zi să mă spânzure în mijlocul satului. Eu însă care ştiam ce sunt în stare urmaşii lui Atila, mi-am luat straiţa şi am plecat".

A scos de sub pat un cufăr în care ţinea lucruri personale şi mi-a dat să citesc pentru documentare, deoarece aflase că sunt un împătimat al scrisului. Astfel am luat cunoştinţă de atrocităţile săvârşite de civilii şi militarii unguri care m'au îngrozit prin numărul mare şi ferocitatea patologică cu care au fost săvârşite.

Cifra asasinatelor individuale şi în masă este cutremurătoare. În localitatea Trăsnea au împuşcat 280 de oameni, practic tot satul, copii, femei, tineri şi bătrâni, iar în comuna Ip 188 de localnici. Pe Protopopul ortodox Aurel Munteanu din Huedin l-au torturat în mod bestial, i-au zmuls barba, l-au înjunghiat cu baionetele şi în finalul supliciului i-au introdus un pahar în gură care i-a ieşit prin ceafă. După data de 30 August 1940 şi până la eliberarea Transilvaniei, trupele şi hoardele hortiste au ucis cu sânge rece un număr enorm de Români. La Cluj au ucis 174 şi au torturat 216, în judeţul Sălaj 436 ucişi, torturaţi 235, în judeţul Bihor ucişi 151, torturaţi 203, în judeţul Mureş 28 ucişi, 126 torturaţi, în judeţul Trei Scaune 24 ucişi, 69 torturaţi, în judeţul Someş ucişi 38, torturaţi 34 etc. Totalul atrocităţilor săvârşite în timpul vremelnicei ocupări a Ardealului, se ridică la peste 22.000 de victime. Au dărâmat biserici, au devastat sate întregi, au profanat morminte şi lăcaşe de Cult şi au modificat stilul tradiţional Brâncovenesc al unor clădiri oficiale cum ar fi primăriile. Peste 500.000 de Români au fost expulzaţi în masă, prioritate având intelectualii, ca să rămână poporul fără conducători. Medici, profesori, ingineri, avocaţi, ţărani, toţi au fost urcaţi în vagoane de marfă sigilate, neavând voie să coboare din tren până la ieşirea din teritoriul ocupat. Jandarmii cu pene de cocoş i-au bătut şi maltratat, mai rău ca pe criminalii de drept comun, izgonindu-i numai cu hainele de pe ei, restul gospodăriei întrând în posesia lor.

- *"Nu se poate uita aşa ceva*, mi-a mărturisit Onişor într'o seară. *Nu există practic familie de Români din teritoriul cedat care să nu fi avut cel puţin o victimă a ferocităţii cu care a fost tratată populaţia majoritară"*. Într'adevăr, deşi azi mulţi ocolesc acest subiect din meschine interese electorale, atrocităţile săvârşite în cei patru ani de ocupaţie vor rămâne un coşmar ce a tulburat istoria milenară a pământului sfânt al Transilvaniei.

Uneori veneam singur pe malul râului, scoteam din buzunar bloc-notesul pe care îl ţineam pe genunchi, dar gândurile mele zburau departe şi nu reuşeam să le adun pentru a le transpune pe hârtie. Acest lucru l-am făcut însă mult mai târziu, când amintirile au dat năvală în cugetul meu şi am umplut sertarul cu manuscrise ale proiectelor de viitor. Doamne! Cât de târziu mi s'a ivit acest prilej. Cele câteva exemplare ale *"Tribunei Transilvaniei"* cred că au putrezit sub podeaua casei în care le-am ascuns alături de multe alte manuscrise. Datele statistice de mai sus, le-am reconstituit cu ajutorul prietenilor mei dela R.A.N.C.-California, care au făcut cercetări minuţioase în acest dureros caz.

Într'o zi m'a căutat Vladimir fratele Ludmilei, care mi-a cerut un sfat. Fusese anunţat că împreună cu sora lui, în câteva zile vor fi preluaţi de organele de Securitate ale autorităţilor comuniste dela Bucureşti, pentru a fi repatriaţi în URSS, fiind consideraţi cetăţeni sovietici. I-am dat câteva adrese ale unor camarazi din Organizaţia mea de rezistenţă, care îi vor ascunde până va trece furia, dar evenimentele au luat o turnură neaşteptată, care ne-a frânt inimile.

Un cioban care mergea cu oile la păscut a dat alarma în tot târgul, povestind că văzuse o fată spânzurată în pădure. Am alergat toţi într'un suflet pe urmele lui şi am avut senzaţia că se prăbuşeşte cerul pe noi când am realizat că fata care atârna de creanga unui copac era Ludmila. Ştefan a tăiat cordonul iar eu cu Onişor am prins-o în braţe, aşezând-o pe covorul moale de frunze putrezite. Ochii ei verzi cu strălucire de smarald priveau fix undeva într'o lume în care teama repatrierii nu o mai înspăimânta. Teama de a se întoarce în *"raiul"* bolşevic o făcuse să-şi piardă echilibrul, tocmai ea care ne molipsea pe toţi cu veselia şi optimismul înnăscut.

Am tras un ultim fum de ţigară şi am plecat înspre Hotel, lăsând în urmă, pe poteca din pădure, amintirea unei fiinţe care, deşi părea imună la vicisitudinile vieţii, ascundea o mare fragilitate sufletească.

MARC BOISSONNEAULT

BARRISTER AND SOLICITOR

Professional services in the following areas:

IMMIGRATION

FAMILY LAW • DIVORCE • CUSTODY OF CHILDREN

ADOPTION • FINANCIAL SUPPORT • CRIMINAL JUSTICE LAW

Pentru informaţii în limba română, contactaţi pe Ms. Rachel, la

TEL: (416) 515 - 1987 ; (416) 515 - 0463

Adresa: 2 St. Clair Avenue West, #801

Toronto, Ontario, M4V 1L5, Canada

COMUNICAT

Asociaţia *"Adevărul despre România"* este obligată, faţă de farsa politică, care se numeşte *"democraţie"* în România, să facă următoarele precizări:

În ultimul timp, partidele-comuniste din opoziţie, şi, mai ales unul dintre partidele aflate în coaliţia guvernamentală, numit PD, prezintă un spectacol jalnic în legătură cu recenta condamnare a doi generali implicaţi în reprimarea revoluţiei dela Timişoara din 1989: Mihai Chiţac şi Victor Stănculescu.

Reprezentanţii PD, în frunte cu Petre Roman şi sfârşind cu Victor Babiuc, fac în prezent cel mai mare zgomot în legătură cu condamnarea celor doi. În acest scop folosesc cele mai aberante şi lipsite de logică argumente. V. Babiuc declară, ca de fapt şi ceilalţi, că tragerea la răspundere a câtorva militari vinovaţi de crimele săvârşite în suprimarea revoluţiei ar însemna o *"încriminare la adresa armatei române, un adevărat război psihologic faţă de armată"*. Deci, întreaga armată română s'ar confunda cu câţiva vinovaţi din cadrul armatei, indiferent ce grad poartă ei.

Alte argumente tot atât de lipsite de sens: *"revoluţia din Decembrie fiind un fenomen politic, nu infracţional, trebueşte judecat politic"*, *"eroare judiciară"*, *"presiuni politice exercitate asupra Curţii Supreme de Justiţie"*, *"vânătoare de vrăjitori"* şi mai ales argumentul *"respectarea ordinelor"*, argument de care Tribunalul din Nürenberg nu a ţinut cont.

Noi ştim că Dl. V. Babiuc este neliniştit nu ca apărător moral al armatei, ci al celor doi generali care i-au fost colegi servind imediat după revoluţie în guvernul Roman. Solidaritatea de gaşcă!

Reamintim că Preşedintele E. Constantinescu s'a angajat personal să facă lumină asupra acelor evenimente de acum zece ani în urmă, dar până acum doar câţiva au aparut în faţa justiţiei şi au fost condamnaţi, pentru rolul jucat în crimele făcute.

"Adevărul despre România" consideră condamnarea celor doi vinovaţi ca un pas înainte spre adevărul despre revolta din 1989 şi cere autorităţilor româneşti să-şi continue munca şi să colaboreze, ca vinovaţii, oricare ar fi ei, să-şi primească pedeapsa şi, în acelaşi timp regretă că şi Primul ministru, Radu Vasile, a luat calea iraţională de apărare a celor vinovaţi de crimele comise, deveniţi profitori ai revoluţiei.

Dr. Ştefan Isărescu — Secretar, Aurel S. Marinescu

21 August 1999

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

PNŢCD SPRE NICĂIERI ?

"La sediul central al partidului nu găseşti pe nimeni toată ziua !" exclama evident nemulţumit Ministrul de interne, Dudu Ionescu, lider marcant al PNŢCD, la o întâlnire cu susţinătorii, desfăşurată recent.

Fără îndoială, că nemulţumirea lui Dudu Ionescu este justificată, dar ea vizează dincolo de aspectul - să-i spunem un pic hazliu al situaţiei - starea în care se află principalul partid de guvernământ în preajma alegerilor generale din anul 2000. Realitatea cruntă descoperită de ministrul de interne la sediul propriului său partid scoate în evidenţă starea de degringoladă în care partidul istoric al lui Maniu, Mihalache şi Coposu se află şi se zbate la aproape trei ani dela câştigarea alegerilor.

Făcând un calcul la rece al bilanţului de guvernare al PNŢCD, putem spune că acest partid a pierdut la capitolul imagine bună o parte din încrederea electoratului de dinainte de 1996. Bâlbâielile din exerciţiul guvernării, apariţia oportuniştilor în posturile cheie obţinute de partid la guvernare, stilul haotic şi amatorist de a face politică, face ca PNŢCD să fie o copie jalnică a imaginii sale din timpurile de glorie. Cu un Diaconescu care habar nu are pe ce lume trăieşte, cu un Ionescu Galbeni prea dornic de a face uitate notele informative aflate în posesia SRI, cu un Gabriel Ţepelea care are ca principal scop îmbogăţirea odraslelor sau a altor rude mai mult sau mai puţin apropiate, PNŢCD-ul reprezintă astăzi o geroncraţie care, dincolo de trecutul glorios, nu înţelege deloc prezentul şi este incapabil să aboardeze viitorul. Grupul de tineri din partid nu se deosebeşte prea mult de cei bătrâni. Cu un Remus Opriş, care sare dintr'o barcă în alta a grupurilor din partid, cu un Dudu Ionescu care şi-a făcut un scop în amnistierea celor vinovaţi în Decembrie 1989, cu un Sorin Dimitriu de care se leagă prea multe scandaluri cu comisioane de când era şef la Fondul Proprietăţii de Stat, PNŢCD apare ca un partid care nu este partid, ci mai ales gruparea unor găşti de interese care se ocupă doar de interesul personal şi nu de realizarea unei strategii a partidului.

Există chiar percepţia că ţăraniştii habar nu au în ce pierdere de imagine se află în prezent. Chiar dacă Premierul Radu Vasile spunea la o întrunire recentă a partidului că PNŢCD este partidul secolului viitor, ne permitem să-i amintim poetului premier că PNŢCD se află astăzi într'un moment greu, dacă nu chiar dramatic, al existenţei sale. Luptele fratricide din partid care ameninţă chiar ruperea acestuia (după ce grupul lui Ciorbea a plecat deja), abdicarea dela programul moral prefigurat de Corneliu Coposu, amatorismul flagrant de care dă dovadă în treburile statului, fac ca PNŢCD să fie în pragul unei perioade nefaste pentru viitorul său.

Exemplele sunt multe... Am dat doar câteva, dar trista realitate impune măsuri imediate şi de substanţă. Congresaul partidului de anul viitor ar trebui să facă limpezi apele din partid. Semnalele care ne vin arată însă că nici unul din grupurile ţărăniste nu înţeleg marele pericol în care se află PNŢCD. Noi ne facem datoria să tragem un semnal de alarmă, dar tare ne temem că nici nu va fi luat în seamă în clădirea, de altminteri goală, din Piaţa Rosetti.

TRUŢULESCU RĂMÂNE ÎN AREST

Colonelul SPP(r) Gheorghe Truţulescu, considerat principalul pion în afacerea Tigareta II, şi ceilalţi trei arestaţi în cauză, căpitanul SPP(r) Catălin Tănase, Gabriel Negoescu şi Gheorghe Stelian, vor rămâne în arest, deoarece magistraţii Curţii Militare de Apel le-au prelungit mandatele de arestare cu încă 30 de zile. Cu acelaşi prilej, judecătorii au comunicat inculpaţilor prezenţi în sala de judecată că, la cererea instanţei, la dosarul cauzei, SRI, SIE şi Parchetul Curţii Supreme de Justiţie s'au depus documente din care rezultă că aceste instituţii nu mai deţin acte.

Dosarul Ţigareta II a ajuns în atenţia opiniei publice după ce, la începutul anului trecut, pe Aerobaza Militară Otopeni au fost aduse cantităţi importante de ţigări de contrabandă. La finalizarea dosarului, pe lista inculpaţilor se aflau 19 persoane.

•••

PREŞEDINTELE ACUZĂ PDSR

Purtătorul de cuvânt al Preşedintelui, Răzvan Popescu, a acuzat încercările unor lideri PDSR de a mistifica realitatea şi de intoxica opinia publică cu privire la exercitarea atribuţiilor constituţionale de către Preşedintele Emil Constantinescu.

El a spus că: Adrian Năstase elaborează scenarii despre o dictatură prezidenţială, iar Ovidiu Muşetescu, mai fantezist, îşi permite să compare situaţia actuală a României cu cea din Haiti în vremea lui Duvalier sau cu cea din Belarus, sub Lukaşenko.

Potrivit Preşedinţiei, ambii lideri PDSR dau dovadă de rea credinţă şi de dispreţ faţă de opinia publică.

•••

ASIGURĂRILE DE SĂNĂTATE AR PUTEA DA FALIMENT

Ştefan Andrei, reprezentantul firmei Hewlett Packard, compania care a organizat sistemul sanitar ceh, la întâlnirea cu reprezentanţii Asociaţiei Jurnaliştilor din Domeniul Medical (AJDM), a declarat că asigurările de sănătate ar putea da faliment, în cel mai scurt timp, fără un sistem informatic bine pus la punct şi care să permită organizarea şi controlul întregii activităţi sanitare.

Andrei a adăugat că firma sa a asigurat instalarea sistemului informatic pentru asigurările de sănătate din Cehia. Sistemul de acolo acoperă 7,5 milioane de asiguraţi şi asigură atât partea de comunicaţii cu cele 77 de districte, cât şi aplicaţii extrem de importante cum ar fi colectarea banilor, urmărirea serviciilor şi partea de control. Sistemul informaţional ceh a ajuns la o asemenea performanţă încât semnalează orice neregulă privind depăşirea duratei de spitalizare în cazul unei anume afecţiuni care necesită o internare mai mică decât a hotărît medicul, dacă un medic are mai mulţi pacienţi decât ar putea consulta, sau dacă au fost prescrise medicamente ce nu concordă cu diagnosticul pus unui bolnav. Mai mult, calculatorul blochează plata acelui medic care încearcă, prin fraudă, să-şi rotunjească veniturile, a spus Andrei.

Această aparatură trebue să fie achiziţionată şi de Casa Naţională de Asigurări din România, înainte ca medicii de familie să-şi înceapă activitatea.

Valoarea instalării sistemului pentru crearea reţelei informaţionale costă aproximativ 60 de milioane de dolari.

•••

PETRE ROMAN NU-I ÎNGRIJORAT

Preşedintele PD, Petre Roman, le-a cerut simpatizanţilor aestui partid să nu fie îngrijoraţi de rezultatele ultimelor sondaje de opinie, arătând că şi înaintea ultimelor alegeri din 1996, PD era cotat în sondaje cu numai 3% din opiniile electoratului, pentru ca, în alegeri, să aibă un procentaj mult mai mare.

Referitor la zvonul cu ieşirea din coaliţia guvernamentală, el a afirmat că ar fi o laşitate ca PD să părăsească coaliţia. Roman a susţinut că dacă PD ar ieşi dela guvernare, ar bloca realizarea reformei, respectiv privatizarea, asigurarea dreptului la proprietate şi instituirea mecanismelor economiei de piaţă. Liderul PD a afirmat că, în ceea ce priveşte relaţiile din coaliţia de guvernământ, s'au produs unele lucruri ireparabile, arătând că încrederea nu prea mai există, însă, a susţinut că oprirea lucrurilor ar aduce grave prejudecăţi procesului de integrare în Uniunea Europeană.

•••

PREŞEDINTELE E. CONSTANTINESCU A CERUT CA ELITELE ROMÂNEŞTI SĂ FIE SUSŢINUTE DE BANCA MONDIALĂ

La întrunirea francofonă dela Moncton (Canada), Preşedintele României E. Constantinescu i-a propus preşedintelui Băncii Mondiale, ca acest organism să susţină financiar, printr'un program, *"elitele româneşti"*, astfel încât tinerii specialişti din ţara noastră să nu mai plece să lucreze peste hotare. Şeful statului a arătat că, prin acest program, Banca Mondială ar putea plăti diferenţa dintre salariul existent în Occident şi cel din România, pentru ca oamenii de valoare să fie stimulaţi să lucreze în ţară.

•••

SE VA SESIZA PROCURATURA ÎN LEGĂTURĂ CU DECLARAŢIILE LUI V. MĂGUREANU ?

Preşedintele PD Cluj, deputatul Iuliu Păcurariu, a declarat că speră ca Procuratura să se autosesizeze în legătură cu declaraţiile lui Virgil Măgureanu, referitoare la folosirea informaţiilor pe care le deţine şi să declanşeze o acţiune penală împotriva acestuia.

În cazul în care Măgureanu ar folosi informaţiile pe care le deţine de pe vremea când conducea SRI, acesta ar încălca Legea siguranţei naţionale.

•••

DACĂ CÂŞTIGĂ ALEGERILE, PDSR NU VA DA SALARII ŞI PENSII MAI MARI

Secretarul executiv al PDSR, Miron Mitrea, a declarat la Târgu Jiu, că partidul pe care îl reprezintă nu va putea da salarii sau pensii mai mari, după ce va câştiga viitoarele alegeri parlamentare.

•••

LA BĂDĂCIN ÎN CASA LUI IULIU MANIU NU S'A PUTUT ŢINE ŞCOALA DE VARĂ

Comemorarea lui Iuliu Maniu şi manifestările Şcolii de Vară, organizate de Alianţa Naţională Creştin Democrată, la Bădăcin, Jud. Sălaj, au avut greutăţi şi nu s'au putut ţine în casa lui Iuliu Maniu.

Victor Ciorbea, liderul ANCD a declarat că autorităţile locale şi centrale ale PNŢCD au dat dovadă de rea credinţă. Casa lui Iuliu Maniu a fost sigilată de reprezentanţii Prefecturii Sălaj. Victor Ciorbea a afirmat că acţiunea a fost comandată de conducerea judeţului Sălaj, respectiv de prefectul Gheorghe Tamba (PNŢCD) care a încercat să obstrucţioneze desfăşurarea manifestărilor dela Bădăcin.

Cei doi moştenitori ai familiei Maniu, fraţii Ioan şi Matei Boilă, au declarat că obţinuseră aprobarea proprietarului testamentar al casei, Episcopia de Oradea, pentru organizarea Şcolii de Vară din 3-5 Septembrie, în incinta casei memoriale.

Lucrările Şcolii de Vară s'au desfăşurat, în cele din urmă, în grădina casei lui Iuliu Maniu şi au cuprins o comemorare a liderului ţărănist, o dezbatere privind creştinismul şi politica, precum şi lansarea *"Apelului dela Bădăcin"*.

•••

PROBLEMELE ŢĂRĂNIŞTILOR AR PUTEA PERICLITA UNITATEA COALIŢIEI

Valeriu Stoica susţine că PNŢCD trebue să-şi rezolve criza de lideri până la sfârşitul acestui an, altfel va fi pusă în pericol unitatea coaliţiei. Prim-vicepre-şedintele PNL, Valeriu Stoica, a susţinut că PNL va fi pregătit să facă faţă unei situaţii limită, creată în coaliţie de o criză internă a PNŢCD.

•••

SERGIU CUNESCU ANUNŢĂ CĂ FUZIUNEA CU ApR NU VA AVEA LOC

Preşedintele PSDR, Sergiu Cunescu, a anunţat într'o conferinţă de presă, că deşi există în cadrul partidului un grup care doreşte fuziunea necondiţionată cu Alianţa pentru România, aceasta nu va avea loc, majoritatea membrilor PSDR considerând că ApR a ajuns o formaţiune care urmăreşte interesele unor mari grupuri financiare. Negocierile de fuziune dintre ApR şi PSDR au durat peste un an de zile. Obstacolele apărute în calea realizării fuziunii au determinat conducerile celor două partide să stabilească de mai multe ori termene limită, şi, la un moment dat, suspendarea negocierilor, la iniţiativa ApR. Negocierile au trenat însă după acest moment, ceea ce a făcut ca, oricum, chiar dacă conducerile celor două partide ar fi căzut de acord, timpul până la alegeri era prea scurt, pentru a pune pe picioare noua formaţiune rezultată din fuziune.

•••

VIRGIL MĂGUREANU SE VA FOLOSI DE INFORMAŢIILE PE CARE LE DEŢINE

Prim-vicepreşedintele PNR Virgil Măgureanu a declarat, la Giurgiu, că în campania electorală se va folosi de informaţiile pe care le are de pe vremea când era la conducerea SRI, însă a precizat că va folosi aceste informaţii numai pentru a nu face greşelile pe care le-au făcut alţii, nicidecum pentru a-şi compromite adversarii politici.

Vicepreşedintele PNR, Niculae Cerveni, a spus că, dacă până în Septembrie 2000, partidul pe care-l reprezintă, Partidul Naţional Român, nu va înregistra o creştere semnificativă în sondajele de opinie, nu mai are sens să mai facă politică.

•••

ÎN CLĂDIREA SENATULUI AU INTRAT LILIECII

Lucrătorii Serviciului administrativ dela Senat au capturat aproximativ 15 lilieci care pătrunseseră în urmă cu patru zile în sediul acestei Camere legislative. Directorul Serviciului Administrativ dela Senat, Constantin Bradu, a declarat că liliecii au fost descoperiţi de femeile de serviciu.

•••

ISRAELIANUL SHIMON NAOR ERA AUTORIZAT DE M.A. DIN ISRAEL SĂ DERULEZE TRANZACŢII CU PRODUSE MILITARE

Potrivit cotidianului israelian *"Haţaretz"* cetăţeanul israelian Shimon Naor, arestat pentru trafic de arme şi muniţii în România, deţine autorizaţie din partea Departamentului pentru licenţe de export de produse militare al Ministerului Israelian al Apărării, SIBAT.

Noar, în vârstă de 50 de ani, era cunoscut în trecut sub numele de Shimon Hershkovits şi s'a născut în România, imigrând în Israel în anul 1960. El a fost ofiţer în armata israeliană, şi în urmă cu câţiva ani s'a retras, pentru a face afaceri, vânzând arme ţărilor din Centrul şi Estul Europei. Naor are dublă cetăţenie, română şi israeliană, în ultimii ani, a lucrat mai mult în România, vânzând arme şi muniţii companiilor de stat exportatoare de armament.

Purtătorul de cuvânt al Ministerului Israelian al Apărării, Dan Weinreich, a declarat că ministerul i-a acordat lui Naor licenţă pentru vânzări de armament în România şi alte ţări.

Purtătorul de cuvânt al Parchetului Curţii Supreme de Justiţie din România, Angela Nicolau, a declarat că Naor a fost arestat pentrucă a efectuat operaţiuni ilegale de import-export de arme şi cazul său va fi supus Curţii de Apel Bucureşti, care va lua o decizie definitivă în acest sens.

•••

VIRGIL MĂGUREANU, PREŞEDINTE INTERIMAR AL PNR

În urma retragerii lui Viorel Cataramă, Consiliul Naţional al PNR a ales pe Virgil Măgureanu în funcţia de preşedinte interimar al partidului.

•••

TINERETUL PNŢCD PROPUNE MODIFICAREA STATUTULUI

Întrunirea tineretului ţărănist dela Neptun a adoptat, în unanimitate, un amendament care ar putea schimba radical actualul statut al partidului. S'a propus principiul alegerii preşedintelui PNŢCD pe bază de moţiuni. Prim-vicepreşedintele Organizaţiei de Tineret a PNŢCD, deputatul Laurenţiu Dumitraşcu, a spus că principiul alegerii preşedintelui pe baza moţiunilor este inclus în practica partidelor occidentale creştin-democrate. În conformitate cu acest amendament, o moţiune trebue susţinută de cel puţin 10 sau 15 preşedinţi ai organizaţiilor judeţene ale PNŢCD, fiecare preşedinte având posibilitatea de a opta pentru o singură moţiune. Iniţiatorul moţiunii câştigătoare devine automat, la congres, preşedintele partidului, iar în conducerea naţională a partidului vor intra şi reprezentanţii celorlalte moţiuni, proporţional cu numărul de voturi primit la fiecare moţiune în parte.

Propunerea amendamentului a aparţinut preşedintelui Organizaţiei de Tineret, Alexandru Popescu, şi a fost acceptată de membrii Biroului Naţional şi de preşedinţii filialelor judeţene ale organizaţiei, întruniţi timp de trei zile la Neptun.

Amendamentele vor fi prezentate Biroului de Conducere, Coordonare şi Control. În cazul în care conducerea ţărănistă îşi va da acordul, amendamentele tinerilor ţărănişti vor fi trimise comisiei speciale de redactare a statutului partidului, pentru a fi incluse în noul proiect de statut.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

ESTE IMPOSIBILĂ O ÎMBUNĂTĂŢIRE A RATING-URILOR ROMÂNIEI

Aşa comentează jurnalul *"The Wall Street Journal"*. Fondul Monetar Internaţional a alocat României prima tranşă din noul credit *stand-by*, privatizarea şi reforma bancară fac progrese, iar plăţile datoriei externe sunt în grafic, dar *rating*-urile pentru riscul de credit al României rămân la acelaşi nivel: imediat superioare pragului incapacităţii de plată, comentează ziarul american.

Aceasta poate fi o problemă, dat fiind că acordul cu FMI, semnat la 5 August, condiţionează eliberarea celorlalte tranşe de împrumut de contractarea unor noi finanţări externe private. Atâta vreme cât agenţiile de *rating* rămân pesimiste în privinţa perspectivei de *rating* pentru România, va fi dificil pentru autorităţile române să se împrumute cu costuri mai scăzute. Guvernul a mandatat în luna Iulie banca de investiţii Credit Suisse First Boston să coordoneze un plasament privat de obligaţiuni externe, dar a renunţat când investitorii au anunţat că au în vedere să ceară dobânzi de peste 17%.

Clasamentul de risc acordat de S&P pentru datoria în valută pe termen lung a României este B minus, iar pentru datoria în valută pe termen scurt C.

•••

MENINGITA ACUTĂ VIRALĂ FACE RAVAGII ÎN ŢARĂ

Numărul cazurilor de meningită acută virală, înregistrate la nivel naţional, în ultima lună, este de peste patru ori mai mare decât cel înregistrat în întregul seson estival al anului 1998, a declarat Călin Alexandru, consilier în Ministerul Sănătăţii.

Potrivit stastisticilor MS, incidenţa globală a epidemiei a fost, în ultima lună, de 10,75 la suta de mii de locuitori, faţă de 2,4, respectiv 2,5 în anii 1998 şi 1997, iar vârful epidemiologic nu a fost încă atins, numărul bolnavilor crescând zilnic cu peste 150 de cazuri, a mai spus Alexandru. Numărul total al îmbolnăvirilor în întreaga ţară a ajuns, Vineri, 27 August, la 2.789, cu 179 mai mult decât în ziua precedentă. Cele mai multe îmbolnăviri se înregistrează în judeţele Iaşi - 657, Botoşani - 336, Neamţ - 305, Suceava - 257, Bacău şi Constanţa cu câte 193 de cazuri.

Experţii Ministerului Sănătăţii recomandă populaţiei să respecte cu stricteţe normele elementare de igienă.

•••

CONSOLIDAREA MALULUI ROMÂNESC AL PRUTULUI

În dreptul localităţii Horodiştea, din judeţul Botoşani urmează să se efectueze consolidări pe malul Prutului, care ar recupera circa 89 de hectare de teren.

•••

SECRETARUL GENERAL ADJUNCT AL PNŢCD ATENŢIONAT

Membrii conducerii ţărăniste l-au atenţionat pe secretarul general adjunct Barbu Piţigoi, care în repetate rânduri s'a opus confirmării lui Mircea Ciumara în funcţia de preşedinte al organizaţiei PNŢCD - Bucureşti.

Vicepreşedintele PNŢCD, Remus Opriş, a precizat că dacă în activitatea lui Barbu Piţigoi se vor păstra o serie de inconsecvenţe, este posibil ca atribuţiile de conducere ce îi revin în calitate de secretar adjunct să fie preluate de secretarul general interimar Virgil Petrescu.

•••

CABINETUL RADU VASILE ÎŞI VA CONTINUA REFORMA

Premierul Radu Vasile a declarat în cadrul unui interviu acordat postului de radio *"Europa Liberă"*, că agenţiile de *rating* ar trebui să se sesizeze că Guvernul pe care-l conduce nu se lasă influenţat de faptul că va urma un an electoral şi va duce la capăt prevederile cuprinse în acordul cu FMI, deoarece este conştient că, indiferent cine va veni la guvernare, aceste prevederi trebuesc îndeplinite.

Premierul a spus că este supus unei *"avalanşe de critici"* inclusiv din partea partidului său cât şi a presei, critici care sunt influenţate de anumite interese politice, însă este decis să îndeplinească acordurile cu forurile financiare internaţionale. El a spus că regretă că marile agenţii de *rating* nu au sesizat acest aspect pentrucă în fond, nu este vorba nici de el, nici de Guvernul actual, ci de drumul de mai departe al României.

•••

RADU VASILE CERE BĂNCII MONDIALE AMÂNAREA ACORDULUI ASAL

Premierul Radu Vasile a cerut Băncii Mondiale amânarea acordului ASAL cu cel puţin trei luni, pentru a se putea verifica dacă actele normative promovate de Ministerul Agriculturii în ultima perioadă sunt în concordanţă cu prevederile acordului ASAL, a declarat Ministrul Transporturilor, Traian Băsescu.

Acordul ASAL cu Banca Mondială, din care România mai avea de primit a doua tranşă, de 150 milioane de dolari, urma să expire la 31 August.

Solicitarea Premierului Vasile este o măsură de prudenţă elementară. România nu-şi poate permite să rateze un acord cu Banca Mondială, chiar dacă nu vom primi până la 31 August a doua tranşă, a apreciat Băsescu. Premierul Radu Vasile a decis în şedinţă extraordinară a Guvernului, blocarea tuturor actelor normative propuse în ultima lună de Ministerul Agriculturii şi Alimentaţiei, pentru a se lămuri controversele cu Banca Mondială.

•••

ARVIHELE NAŢIONALE AU NEVOIE DE SPAŢIU

Directorul general al Arhivelor Naţionale, prof. Costin Feneşan, a declarat că are nevoie de spaţiu ca să-şi depoziteze documentele. Directorul general al Arhivelor Naţionale a spus că în multe cazuri documentele pe care le deţine sunt păstrate în condiţii improprii. Arhivele Naţionale deţin în prezent 275.000 de metri liniari de documente, pentru care nu există spaţii suficiente de depozitare. De asemenea, această instituţie înregistrează şi un deficit de personal: din cele 920 de posturi din organigramă, doar 720 sunt ocupate. Se ştie că Arhivele Naţionale au reuşit să preia şi o parte din documentele fostului Comitet Central al PCR depozitate, imediat după Decembrie 1989, într'o arhivă militară dela Piteşti. Ministerul Apărării Naţionale este gata să cedeze şi restul documentelor din perioda comunistă, care astăzi se găsesc în grija Serviciului Român de Informaţii, pe care aceştia, potrivit legii în vigoare, le administrează aşa cum cred de cuviinţă. Cu alte cuvinte, aceste documente nu pot fi încă cercetate.

•••

CONTRACTUL DACIA-RENAULT

Consiliul Concurenţei a definitivat raportul privind concentrarea economică realizată prin preluarea, de către compania franceză Renault, a pachetului majoritar de acţiuni al societăţii Automobile Dacia Piteşti. Ioan Buda, vice-preşedintele Consiliului Concurenţei şi coordonator al Departamentului Bunuri de Consum, care a avut ca atribuţie investigarea tranzacţiei Renault-Dacia, crede că raportul va trece de votul Consiliului Concurenţei. Acest Consiliu ar fi putut acorda şi o autorizaţie fără condiţii, dar în acest caz au existat dubii serioase în privinţa tranzacţiei, respectiv suspiciuni legate de efectele acesteia pe piaţa românească.

•••

O NOUĂ STRATEGIE DE RECONSTRUCŢIE A PNŢCD

Ministrul Educaţiei Naţionale, Andrei Marga, a declarat într'o conferinţă de presă, că PNŢCD se poate restructura şi ieşi din criza în care se află, prin trei căi: la nivel doctrinar, organizaţional şi personal. Soluţiile pentru reconstrucţia PNŢCD au în vedere noile generaţii, care cer o restructurare a mecanismelor de conducere ale partidului.

•••

VICTOR CIORBEA VA CANDIDA LA PREŞEDINŢIA ROMÂNIEI

La Şcoala de Vară dela Bădăcin, judeţul Sălaj, Victor Ciorbea a anunţat că va candida la Preşedinţia României din partea Partidului Alianţa Creştin Democrată.

•••

NASA ŞI ROMÂNIA

Agenţia Spaţială Americană (NASA) şi Guvernul României urmează să încheie, în următoarele şase luni, un acord cuprinzător de colaborare, a afirmat ambasadorul României în Statele Unite, Mircea Geoană. Conform diplomatului român, directorul NASA, Samuel Goldin, a stabilit, cu ocazia vizitei pe care a efectuat-o recent în România, mai multe proiecte de colaborare cu autorităţile române în domenii precum biomedicina şi utilizarea tehnologiei avansate în agricultura performantă.

•••

ROMÂNI PRINŞI JEFUIND CLĂDIRI DĂRÂMATE DE CUTREMUR LA INSTAMBUL

Infractori români scormonesc printre ruinele clădirilor din Instambul, prăbuşite în urma cutremurului din 17 August, relatează cotidianul bulgar *"24 ceasa"*. Autorităţile turce au extrădat, zilele trecute, pe la punctul de trecere al frontierei Kapăkule-Kăpitan Andreevo, cinci ţigani din Bucureşti care au fost prinşi că jefuiau clădirile dărâmate din Istambul.

•••

LEGILE RESTITUIRII AU TRECUT ÎN CAMERA DEPUTAŢILOR

Cele două legi ale restituirilor au trecut la votul în plenul Camerei Deputaţilor, urmând ca la mijlocul lunii Septembrie să fie votate şi de Senat şi astfel să se repare după 10 ani această mare nedreptate şi să fie consifinţit dreptul la proprietate, chiar dacă în Constituţia iliescistă din Decembrie 1991 nu scrie decât că *"proprietatea este ocrotită"* în România.

Este într'un fel o victorie morală a Convenţiei, care în sfârşit a trecut la treabă, măcar să înţeleagă că dacă nu va face să curgă lapte şi miere în România, să rupă cordonul ombilical al regimului comunist - proprietatea de stat. Ar fi un prim pas spre bine şi va arăta că în România noastră necăjită se pun bazele statului de drept. Instituirea proprietăţii asupra caselor şi pământurilor dincolo de gestul firesc al restituirii a ceea ce a fost furat reprezintă stoparea dominaţiei oligarhiei roşii.

Totul depinde de Senat, unde din păcate, Coaliţia nu mai are majoritatea, dar se speră că *"fiii risipitori"* vor vota această lege fundamentală. Aşteptăm însă din partea Puterii şi celelalte legi necesare consolidării statului de drept deoarece astfel se va crea baza împotriva oricărui roşu care va veni la Putere în 2000 să nu mai existe cale de întoarcere spre comunism. Aşa s'a făcut şi în celelalte ţări fost comuniste. Guvernările democratice au rupt blestemul societăţii comuniste, iar chiar dacă stânga a revenit la Putere nu a mai găsit sistemul centralizat pe care îl lăsase.

PARTIDUL LUI VICTOR CIORBEA ESTE NEÎNREGISTRAT

Preşedintele ANCD, Victor Ciorbea, a declarat într'o conferinţă de presă, că intenţionează să adreseze mai multe memorii Consiliului Europei, Partidului Popular European şi Internaţionalei Creştin Democrate, dacă tot i se pun piedici la înregistrarea partidului său.

Greutăţile privind înregistrarea ANCD ca partid, au provenit în urma unei contestaţii depuse la Parchet, pe care Victor Ciorbea o consideră ca *"presiune politică"* făcută asupra justiţiei de către partidele dela putere.

ANCD a depus, la Tribunalul Municipiului Bucureşti, în data de 30 Iunie, cererea de înregistrare ca partid politic, iar Parchetul de pe lângă Tribunalul Municipiului Bucureşti a contestat în data de 2 August, înregistrarea ca partid politic a formaţiunii conduse de Victor Ciorbea.

•••

PETRE ROMAN CANDIDEAZĂ LA PREŞEDINŢIE

Preşedintele PD, Petre Roman, a anunţat la Târgu Mureş, că intenţionează să candideze *"din nou"* pentru funcţia de preşedinte al României.

•••

BENZINA ŞI MOTORINA S'AU SCUMPIT CU 6-9%

Societatea Naţională a Petrolului - PETROM - a modificat preţurile de referinţă ale carburanţilor auto, cu 6-9%, au declarat surse oficiale din cadrul SNP.

Modificarea preţului de referinţă este determinată de creşterea preţului mondial al ţiţeiului şi de devalorizarea monedei naţionale. Noile preţuri ale carburanţilor sunt: benzina Premium - 8.900 de lei, dela 8.400 de lei; benzina Super Plus - 9.100 de lei, dela 8.700 de lei; benzina Super Plus fără plumb - 9.100 de lei, dela 8.600 de lei, iar motorina - 5.800 de lei, dela 5.300 de lei. În funcţie de situaţia pieţei locale, filialele PECO pot practica preţuri modificate cu plus sau minus 5% faţă de preţurile de referinţă stabilite de Petrom.

•••

ROMÂNIA VA RECUPERA 22 MILIOANE DE DOLARI DELA RUSIA

România şi Federaţia Rusă au încheiat un Acord privind reglementarea obligaţiilor reciproce aferente înţelegerilor bilaterale încheiate de guvernele României şi fostei Uniuni Sovietice în perioada 1984-1988. Acordul, semnat de Secretarul de Stat în Ministerul Finanţelor, Gheorghe Banu şi omologul său rus, Alexei Kutin, se referă la recuperarea unei sume de 22 milioane de dolari de către România. Potrivit Acordului, recuperarea sumei datorate României se va realiza până la sfârşitul anului viitor.

•••

VALERIU TABĂRĂ CANDIDEAZĂ ŞI EL LA PREŞEDINŢIA ROMÂNIEI

Preşedintele PUNR, Valeriu Tabără, a declarat la Sibiu, că va accepta propunerea Consiliului Naţional al partidului, de a candida la Preşedinţia României la alegerile din anul 2000.

Tabără a spus că în vederea alegerilor din anul 2000, PUNR nu este interesat de nici o fuziune, comasare sau alianţă, în confruntarea locală. Preşedintele PUNR crede că va câştiga la alegerile viitoare, cel puţin zece la sută din voturile electoratului.

•••

CURSUL DE SCHIMB LEU/DOLAR

Cursul de schimb leu/dolar se menţine pe tendinţa de creştere, la începutul primei săptămâni a lunii Septembrie, ajungând depăşirea nivelului de 16.300 lei/dolar. Pe data de 6 Septembrie, piaţa s'a deschis la 16.290 - 16.300 lei/dolar, cotaţiile ajungând la 16.310 - 16.320 lei/dolar, după două ore de tranzacţii.

Pe piaţa caselor de schimb, cursul se situa între 16.200 - 16.250 lei/dolar la cumpărare şi 16.300 - 16.350 lei/dolar la vânzare.

•••

SCUMPIREA ŢIGĂRILOR

Producătorii şi distribuitorii de ţigări au anunţat pe data de 6 Septembrie, că preţul ţigărilor româneşti s'a majorat cu 7-9%, iar cel al ţigărilor din import se va majora zilele următoare, ca efect al creşterii accizelor la tutun, ţigări şi ţigarete. Ion Iosif, directorul firmei distribuitoare de ţigări, Cristi Mari Prod Impex SRL, a precizat că în urma majorării preţurilor la ţigări, vânzările vor scădea, pentrucă puterea de cumpărare a populaţiei este din ce în ce mai redusă.

•••

PREŢUL BĂUTURILOR ALCOOLICE S'A MAJORAT CU 15%

Ca efect al creşterii accizelor la băuturile alcoolice, preţul lor s'a majorat cu 15% de Luni 6 Septembrie. Importurile de băuturi sunt deocamdată blocate în vamă, din cauza neconcordanţei dintre regimul vamal al accizelor şi noile accize prezentate de Ministerul Finanţelor.

•••

TURIŞTII AU ÎNCEPUT SĂ NE VIZITEZE DIN NOU

În primul semestru al anului s'a înregistrat o creştere de 11% a numărului vizitatorilor străini în România, faţă de 1998, informează Autoritatea Naţională pentru turism.

Conform datelor Comisiei Naţionale de Statistică, în ultimii trei ani numărul vizitatorilor străini înregistrat la frontieră a fost anual de circa 750.000. În primul semestru al anului, în baza datelor birourilor de turism din Germania, Italia, Marea Britanie şi USA ale Oficiului de Promovare a Turismului acest număr se ridică la peste un milion de turişti străini.

•••

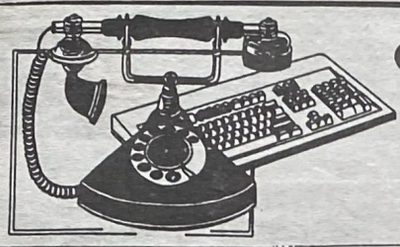

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

JOCUL LUI ELŢÎN, DAGHESTAN ŞI "KREMLIN GATE"

Noua schimbare de prim-ministru făcută de Elţin a fost privită de Ruşi mai mult cu dezamăgire decât cu surprindere. Înşişi foştii lui aliaţi l-au acuzat că se joacă de-a politica în dauna autorităţii fragile a guvernului central al Rusiei. Era a patra demitere şi al cincilea prim-ministru în decurs de un an şi jumătate.

In Martie 1998 a fost demis Viktor Cernomârdin şi înlocuit cu Serghei Kirienko, pentru ca numai după cinci luni locul lui să fie luat de Evgheni Primakov, demis suprinzător în Mai 1999. A urmat Serghei Stepaşin, fostul Ministru de Interne, care nu a rezistat decât trei luni, fiindcă pe data de 9 August Elţin a numit ca prim-ministru al Rusiei pe Vladimir Putin, în timp ce Stepaşin era trimis în Daghestan pentru a organiza forţele federale împotriva insurgenţilor de aici. Ca şi Stepaşin, Putin nu are experienţă politică.

In momentul numirii, Vladimir Putin (46 ani) era şeful Serviciului Federal de Securitate, una din ramurile fostului KGB şi Secretarul Consiliului de Securitate al Kremlinului. El are o vechime de 17 ani în cadrul KGB-ului şi în Germania de Est, unde a activat, era denumit *"Eminenţa Cenuşie"*. Elţin l-a prezentat telespectatorilor ca *"persoana capabilă să consolideze societatea, persoana care, bazându-se pe sprijinul unei largi forţe politice, este capabilă să continue reformele în Rusia. El va fi capabil să unească pe cei care vor reînnoi Marea Rusie în secolul 21"*, a spus preşedintele rus care l-a desemnat ca succesor al său în alegerile prezidenţiale din Iulie 2000.

Vladimir Putin

Primakov a dezvăluit platforma sa electorală, cerând amendamente constituţionale care să micşoreze puterea preşedintelui şi să mărească puterea cabinetului şi a Dumei. *"Guvernul ar trebui să aibă sprijinul majorităţii Dumei şi atunci nu vom avea schimbări caleidoscopice ale guvernului"*, a declarat Primakov, iar coaliţia este o încercare de a aduce *"armonie şi stabilitate"* în societatea Rusiei.

Războiul din Daghestan a început pe data de 7 August, când peste 2.000 de luptători daghestanezi au ocupat câteva localităţi ale provinciei, pe care au declarat-o independentă. Aceştia fac parte din gruparea islamică militantă Wahhabi şi sunt sprijiniţi de voluntari ceceni, inclusiv de celebrul comandant Şamil Basaiev, care a făcut zile grele Rusilor în 1995. *"Daghestanul va fi independent, nu există nici o îndoială"*, a declarat Basaiev.

Ca şi în Cecenia, Rusii au început să utilizeze aviaţie şi armament greu dar lupta împotriva luptătorilor insurgenţi bine antrenaţi nu va fi deloc uşoară, deşi Putin a declarat că totul va fi rezolvat în două săptămâni. Chiar în ziua când a fost mazilit, Premierul Serghei Stepaşin vizita Daghestanul şi la întoarcere se plângea că nimeni nu răspunde în mod real de situaţia din Daghestan, fiindcă comandanţii şovăie să-şi pună reputaţia în această acţiune. Elţin a dorit ca Ministrul Apărării, Mareşalul Igor Sergheiev să joace un rol cheie în distrugerea rebelilor astfel că Generalul Viktor Kazanţev, comandantul districtului militar Caucazul de Nord, a preluat comanda dela generalii Ministerului de Interne. Pentru a impulsiona pe militarii ruşi, Putin a cerut Ministrului de Finanţe să facă rost de bani, pentru a majora plata lunară a soldaţilor la 1.000 de dolari pe lună. Normal, soldaţii primesc între 4 şi 20 de dolari pe lună.

Pe data de 25 August, Rusii au anunţat eliberarea satelor cucerite de forţele rebele, cu o pierdere de 58 oameni şi omorirea a 1.000 de insurgenţi. La rândul lor, rebelii au declarat prin purtătorul de cuvânt al lui Basaiev că s'au retras la graniţa cu Cecenia pe noi poziţii pentru a *"indeplini noi sarcini"*. Cifrele de pierderi cauzate Ruşilor şi propriilor lor pierderi au fost inversate. După câteva zile de acalmie, au început noi ciocniri între forţele ruse şi insurgenţi, care se pare că vor continua lupta lor de gherilă.

Daghestanul (care înseamnă *"Ţara muntoasă"*) a fost anexat de Rusia în 1813, în urma unui acord cu Iranul, dar controlul complet asupra regiunii a avut loc în 1877. După războiul civil din Rusia, în 1921 a devenit republică autonomă cu capitala la Makhacikala (330.000 de locuitori). Regiunea este bogată în petrol şi gaze naturale. Se mai găsesc depozite de cărbune şi fier, dar suprafaţa agricolă este de numai 15%. Spre deosebire de Cecenia, care are 90% populaţie cecenă, în Daghestan există 33 de grupări etnice, cu 14 limbi oficiale. Aceasta face ca nu toţi să dorească obţinerea independenţei şi lupta pentru independenţă poate duce la un război civil.

Parcă situaţia din Rusia nu ar fi fost destul de încurcată şi a fost nevoie de apariţia unor adevărate scandaluri de corupţie în care este implicat nu numai Ţarul Boris, dar şi o sumedenie de personalităţi marcante din guvern şi oameni de afaceri.

În primul scandal este vorba de depunerea de către firma elveţiană Mabetex prin intermediul lui Pavel Borodin, administratorul proprietăţilor Kremlinului, a unei sume de 1 milion de dolari la o bancă din Ungaria, pentru uzul familiei Elţin. Firma a aranjat cărţi de credit de care s'a folosit în special fiica lui Elţin, Tatiana Diacenko, care este consilierul preferat al preşedintelui.

Suma este considerată ca o mită pentru obţinerea unor contracte de construcţie în Moscova şi a birourilor şi reşedinţei lui Elţin din Kremlin, care numai ele au costat 30 milioane de dolari. Investigatorul elveţian principal, Felipe Turner, a declarat că este imposibil de a obţine un contract dela guvernul rus fără a nu plăti mită. Aceasta poate fi dată celui care aprobă contractul, sau o altă formă mai sofisticată este aceea de a supraestima valoarea lucrării până la sume incredibile. Într'un caz, echipa de renovare a Kremlinului a căutat să obţină un bon de 500.000 dolari, ca valoare pentru un fotoliu, iar un m^2 de construcţie costă 9.000 dolari.

Al doilea scandal, de şi mai mari proporţii, este descoperirea de către investigatorii străini a unei spălări de bani care au intrat în Rusia ca împrumuturi ale Fondului Monetar Internaţional. Astfel s'a raportat că au fost depuse 10 miliarde de dolari la Bank of New York în decursul anului trecut, sumă controlată de Benex Worldwide Ltd., care este suspectată că are legături cu crima organizată din Rusia.

Viktor S. Chernomirdin

Sergei V. Kiriyenko

Yevgeny M. Primakov

Sergei V. Stepashin

Patru prim-miniştri demişi într'un an şi jumătate

Tot la această bancă a depus 20 milioane de dolari fiica lui Elţin, Tatiana Diacenko. Ea şi alte persoane din guvern au acces la împrumuturile Fondului Monetar Internaţional.

După cum era de aşteptat, unii politicieni ruşi şi comentatori din mediile de informare au reacţionat cu o *"indignare patriotică"* la aserţiunile vestice. Ministrul de Externe Igor Ivanov a declarat că scandalul a fost alimentat de *"anumite cercuri care nu vor ca Rusia să se impună ca o mare putere"*. Guvernul a obstrucţionat şi comportarea acesteia faţă de Iran şi Irak. Administraţia a sprijinit continuu pe Elţin cu spectrul unei posibile reînvieri a comunismului.

Investigatorii străini sunt puşi în faţa unei situaţii cu totul bizare, fiindcă nu pot demonstra că spălarea de bani şi depunerea acestora în străinătate încalcă o lege a Rusiei, fiindcă nu exista încă o astfel de lege. Duma a aprobat de două ori o lege care să faciliteze procurorilor investigaţiile în această problemă, dar Elţin a anulat-o prin veto.

Harţuit pe procurorul general Iuri Skuratov, care cerceta acuzaţiile de corupţie elveţiene. Investigatorul rus Gheorghi Ciuglazov a fost înlăturat, dar a declarat presei că cel puţin 90% din ce s'a publicat în privinţa corupţiei este adevărat.

Interesant este faptul că administraţia americană avea cunoştinţă de corupţia dela Kremlin anul trecut, când a cerut Congresului să aprobe împrumutul de 18 miliarde de dolari prin Fondul Monetar Internaţional, dar nu a vrut să discute problema în Congres, de frică să nu pună în pericol cooperarea cu Rusia în problemele de securitate, inclusiv

Pe data de 16 August, Duma a confirmat alegerea lui Putin cu 233 voturi contra 84. Noul prim-ministru a subliniat nevoia imperioasă de a se respecta *"legea şi ordinea"*. El a avut cuvinte aspre pentru noul război din Daghestan şi la cererea lui Duma a votat o rezoluţie de *"a lua măsurile cele mai prompte şi severe pentru distrugerea bandelor ilegal înarmate"*. Putin a subliniat că guvernul trebue să se preocupe de condiţiile sociale şi economice din Nordul Caucazului care s'au deteriorat după războiul din Cecenia din 1994-1996. *"Fără o soluţie în aceste probleme nimic altceva nu va putea remedia"*, a spus el.

Din declaraţiile făcute de Elţin, nu se înţelege clar motivul pentru care a fost înlocuit Serghei Stepaşin, dar reiese că acesta nu a fost considerat un factor puternic, pentru a-l feri pe preşedinte de uneltirile duşmanilor săi. În plus, preşedintele era oarecum nemulţumit de căldura cu care a fost primit Stepaşin în călătoriile lui externe. S'au făcut o serie de speculaţii asupra motivelor lui Elţin.

Unii cred că el vrea să lase un guvern care să conducă ţara într'o democraţie funcţională, bazată pe economia de piaţă. Ridicarea unui bloc Primakov-Lujkov, sprijinit de o coaliţie de directori industriali de tip sovietic, deveniţi oameni de afaceri miliardari, ca şi de o serie de guvernatori autocraţi sunt considerate o ameninţare a acestor ţeluri.

Alţii, mai ales duşmanii din partidul comunist, consideră că Elţin a devenit un politician falit, care caută cu disperare să-şi asigure siguranţa sa şi a familiei după ce va părăsi funcţia. *"E într'o stare de panică. Nu este preocupat de moştenirea pe care o lasă sau de soarta Rusiei. El se teme de un scenariu de tip Ceauşescu"*, a declarat un membru proeminent al partidului comunist.

În aceeaşi zi cu numirea noului prim-ministru, Boris Elţin a dat un decret în care fixează alegerile pentru cele 450 de locuri ale Dumei pe 19 Decembrie. Alegerile prezidenţiale, la rândul lor, vor avea loc în Iulie 2000 când al doilea şi ultimul mandat al lui Elţin ca preşedinte ia sfârşit.

Fostul Prim-ministru Evgheni Primakov a abandonat pentru prima oară fidelitatea sa de o viaţă pentru Kremlin, punând bazele unei puternice coaliţii împreună cu Primarul Moscovei Iuri Lujkov. Pentru Ruşi, Primakov devenise cel mai de încredere lider când a reuşit să stabilizeze ţara după colapsul economic suferit anul trecut. Se pare că tocmai această creştere a popularităţii l-a determinat pe ţarul Boris să-l demită. La rândul său, Iuri Lujkov, până anul trecut un aliat al lui Elţin, se bucură de o mare popularitate, controlează marile resurse financiare ale celui mai bogat oraş al Rusiei şi a reuşit să-şi creeze o campanie prezidenţială de mai

DEZGHEŢAREA ACORDULUI DELA WYE RIVER

Acordul de pace israelo-palestinian dela Wye River, semnat de cele două părţi în 1998, dar îngheţat de fostul Prim-ministru israelian Netanyahu, a fost deocamdată dezgheţat. Noul Premier Ehud Barak şi Iasser Arafat au semnat în localitatea Sharm El Sherik din Egipt, pe data de 4 Septembrie, un acord de aplicare a înţelegerii dela Wye, care are la bază retrocedarea de teritorii israeliene pentru pace.

Au asistat la semnare Secretarul de Stat Madeleine Albright, Regele Iordaniei Abdullah II şi Preşedintele Egiptului Hosni Mubarak, care au semnat şi ei ca martori. Atât Albright cât şi Mubarak au făcut eforturi diplomatice de ultim moment, pentru a asigura o înţelegere finală.

Conform noului acord revizuit, Israelul va trebui să elibereze în următoarele cinci luni o altă suprafaţă de 11% din teritoriul Malului de Vest, care va da Palestinienilor un control de 42% din acesta. Israelul va elibera 350 prizonieri palestinieni, 200 imediat şi 150 în Octombrie. Palestinienii vor putea să-şi construiască un port în Gaza, iar Israelul va garanta coridoare de trecere între Gaza şi Malul de Vest. Palestinienii vor lua măsuri de securitate, incluzând colectarea de arme ilegale şi arestarea sau detenţia Palestinienilor fugiţi. O clauză prevede ca cele două părţi să nu ia măsuri unilaterale în Malul de Vest şi Gaza, ca o garanţie că Arafat nu va declara înfiinţarea unui stat palestinian înainte de o negociere între cele două părţi.

Cel mai important punct este stabilirea unui plan de lucru pentru convorbirile de pace finale până la 15 Februarie 2000, cu scopul de a semna acordul permanent în Septembrie 2000.

După semnarea acordului, Barak a declarat: *"Astăzi netezim drumul pentru a termina conflictul dintre noi şi Palestinieni, care durează de un secol. Sunt hotărît pentru o securitate a Israelului, dar doresc în acelaşi timp ca şi Palestinienii să se simtă în siguranţă"*. La rândul lui, Arafat l-a numit pe Barak *"noul meu partener pentru pace"* şi a declarat: *"Afirmăm, cum am promis întotdeauna, că vom respecta şi vom aduce la îndeplinire obligaţiile ce ne revin"*.

Madeleine Albright a sintetizat realist situaţia procesului de pace din Orientul Mijlociu declarând: *"O mare sarcină a fost îndeplinită, dar mai rămâne una şi mai grea"*. Într'adevăr, în privinţa convorbirilor finale amânate pentru Februarie 2000, va fi foarte greu de rezolvat creerea unui stat palestinian, ca şi viitorul Ierusalimului de Est pe care Palestinienii îl revendică, ca viitoarea lor capitală a acestui stat, două cerinţe pentru care Israelienii s'au opus cu vehemenţă până acum. De reamintit că Ierusalimul de Est a fost cucerit după războiul din 1967, dela Iordania.

După cum era de aşteptat, extremiştii din ambele părţi critică acordul şi vor lupta în continuare pentru anularea lui prin diferite acţiuni violente.

NEBUNIA LUI MILO
("Micul bolşevic")

——Banu SERDARU——

Scindarea tragică a slavilor de Sud, federalizaţi artificial de Tito, a început în urmă cu un deceniu şi a fost generată de ideea naţionalistă a Serbiei Mari, atât de dragă *"micului bolşevic"* Miloşevici. Aceastã genã bolnavă de putere şi-a pus capăt zilelor din două cazuri patologice: - tatăl muntenegrean, profesor de teologie ortodoxă şi-a părăsit mai întâi familia, apoi şi-a pus capăt zilelor cu un glonte în cap, iar mama care l-a născut şi format, fiind învăţătoare comunistă, s'a sinucis şi ea, spânzurându-se. După izolarea mentorului său de-un sfert de secol, Ivan Stombolici, care l-a ajutat pe Milo să parvină, acesta a conchis în Decembrie '87: *"Miloşevici s'a urcat pe-un cal nebun şi nimeni nu ştie unde-l va duce."*

Acum se vede cu ochiul liber unde l-a dus, în faţa comunităţii internaţionale, care îl va judeca şi condamna cu asprime pentru genocidul etnic de zece ani din Bosnia şi Kosovo. Nebunia lui Milo a sfidat avertismentele şi încercările cooperante ale lumii civilizate, decretând înaintea loviturilor NATO: *"Americanii ne vor distruge ţara şi ne vor nimici, dar vom fi învingătorii!!"* Această *"logică a la Ceauşescu"* este impusă de Milo în Serbia prin forţa armelor şi nimeni nu poate crâcni împotriva regimului dictatorial. *"Fraţii de cruce"* ai lui Milo sunt Kadhafi al Libiei, Saddam al Irakului, Lukasenco al Bielorusiei, Jirinovski al Rusiei ş.a. cărora li se adaugă comuniştii noştri pe viaţă: Verdeţ, Iliescu, Vadim, Năstase, Funar, Tabără.

Prostimea slabă de înger, neinformată, naivă, manipulată de mediile comuniste cu vechi state ceauşiste deplânge soarta *"fraţilor"* sârbi, ca şi tradiţionala *"pretinie"* româno-sârbă! (că de cea sârbo-română n'a auzit nimeni). După ce i-a exaltat pe Sârbi cu aberanta supremaţie a propriei etnii (gen Hitler), retrăgând în '89 statutul de autonomie provinciei Kosovo, Miloşevici a generat dezmembrarea Federaţiei iugoslave. El este autorul războiului etnic religios din Bosnia, în care au pierit peste 300.000 de oameni nevinovaţi. Miloşevici a declanşat iadul din Kosovo, cu expulzări forţate, execuţii în masă, zeci de gropi comune, mii de case distruse, incendiate, cu Albanezi arşi de vii, bărbaţi în putere (între 18 şi 50 de ani) ucişi de Sârbi, după ce au fost separaţi de soţiile şi copiii lor, un număr înspăimântător de violuri, mormane de cadavre. Drama sutelor de mii de refugiaţi albanezi, ameninţaţi de foamete, boli şi epidemii, ascunşi în munţii şi pădurile din Kosovo, de teama forţelor de securitate şi paramilitare sârbe, a început cu multe luni de zile înaintea loviturilor NATO. Intelectualitatea provinciei Kosovo a fost practic spulberată de Sârbi, prin masacre în masă şi crime individuale. Nici o aşezare kosovară n'a scăpat de ura şi turbarea fără limite a *"miloşevicilor"* sârbi, purificarea etnică vizând lichidarea şi alungarea din provincie a celor două milioane de Albanezi. Jumătate dintre aceştia s'au refugiat încă din Martie anul trecut în Albania, Macedonia şi Muntenegru, nu înainte ca teroriştii sârbi să le confişte şi să le distrugă toate actele şi bunurile personale. Iadul kosovar-opera lui Milo este împânzit de mine şi gropi comune, la Dreniţa, Izbita, Malăsevo, Kaaniku, Pusto Selo şi Rezalla, iar Capitala Pristina a fost pustiită. Sub ameninţarea gloanţelor sârbeşti, etnicii albanezi au semnat că-şi abandonează *"de bună voie"* agoniseala şi truda de-o viaţă!

Destine frânte, vieţi suprimate, nevinovaţi împuşcaţi la ordinele unui criminal dement, înconjurat de sceleraţi pe măsură. Aceşti exponenţi ai bolşevismului sârb au îndrăzneala să ridice glasul împotriva comunităţii internaţionale, acuzând-o de încercarea de suprimare fizică a poporului sârb, prin loviturile aeriene ale NATO.

În realitate, sub paravanul acestor acuzaţii mincinoase, ultranaţionaliştii sârbi ai *"tigrului"* Arkan, aflaţi în solda lui Milo, i-au suprimat pe Kosovarii albanezi.

Dar clipa în care nebunia lui Milo va sfârşi, precum paranoia comunistă, se apropie vertiginos şi atunci vom cunoaşte adevărata tragedie kosovară, la care nici Crucea Roşie Internaţională n'a avut acces! Milo şi stâlpii lui îşi vor lua pedeapsa pe măsura crimelor comise, ia Albanezii kosovari supravieţuitori vor reveni curând la casele lor, într'o autonomie lărgită a provinciei, supervizată de trupele KFOR.

În delirul său *"vadimist"* de putere, *"micul bolşevic"* sârb s'a bizuit la început pe comuniştii ruşi din Duma, apoi pe trilaterala purpurie Rusia-Bielorusia-Serbia, pe axa Belgrad-Beijing şi chiar pe teroriştii arăbeţi ai *"fratelui"* Kadhafi, dar nimeni nu s'a arătat dispus să-i asigure spatele. Tribunalul Penal Internaţional dela Haga i-a emis mandat de arestare lui Milo, acuzat oficial de crime împotriva propriului popor. Ca şef de stat ales *"democratic"* şi prim-inculpat pentru crime de război de o instanţă internaţională, Milo adânceşte prăpastia dintre Serbia şi Europa civilizată, periclitând pacea bătrânului continent. După patru războaie pierdute, cu sute de mii de morţi pe conştiinţă şi-o Serbie distrusă, nebunia lui Milo are zilele numărate, urmând a fi *"tratată"* curând... După faptă şi răsplată.

NO COMMENT !

"După izbânda asupra comunismului la scrutinul democratic din Noembrie '96, noi, Românii, suntem tot mai frământaţi de integrarea euroatlantică, de escaladarea ipoteticului conflict din care să pierdem Ardealul, de ieşirea din sfera de influenţă a Moscovei şi eventual de rezolvarea chestiunii Bsasarabiei şi Bucovinei. De aici desprindem deasupra alte trei motive care ne-ar putea zdruncina serios dorinţa de aderarea politică injustă şi legea impusă cu pumnul, demonstrate de NATO în criza din Serbia, teama de a ne pierde identitatea naţională, vânzându-ne străinilor şi dorinţa de a nu ne trăda vecinii şi prietenii. Să observăm însă că, dorinţa noastră de a fi în NATO nu ne obligă să acceptăm erorile Alianţei, putem să condamnăm atacul militar asupra Sârbilor şi încălcarea suveranităţii lor, ceea ce şi facem, dar avem dreptul să cerem înlăturarea extremismelor şi a violenţei din relaţia regimului Miloşevici cu etnicii albanezi. Putem condamna atacul militar ca pe un abuz al NATO şi cerem întoarcerea la masa negocierilor, pentru lămurirea problemelor din Kosovo pe cale paşnică. Cât despre drama de a ne pierde identitatea naţională, aceasta este nejustificată atâta timp cât vom avea grijă de acest lucru. Grecii, ortodocşi ca şi noi, sunt membri NATO, dar nu şi-au pierdut nici credinţa, nici identitatea naţională. Chiar mai mult, în conflictul cu Serbia, ei s'au situat pe tărâm diplomatic şi moral alături de Sârbi, dar nu de Miloşevici. În plus, n'au sprijinit în nici un fel ofensiva asupra Serbiei. Grecii ar putea să fie un model pentru Români acum, iar în ceea ce priveşte dorinţa noastră de a nu ne trăda prietenii şi vecinii sârbi, să observăm că poate prin NATO i-am putea ajuta cu mai mult folos.

Să ne amintim că relaţia din ultimii 50 de ani cu ideologia comunistă, încă influentă la Moscova, a fost un dezasrru pentru ţara noastră. Să fim sinceri cu noi înşine şi să recunoaştem deschis că, numai gândul că în Rusia comuniştii ar reveni la putere ne dă fiori. Să ne mai amintim cât de mult am regretat că, după al Doilea Război Mondial, Americanii ne-au abandonat Ruşilor. În concluzie, să admitem că avem motive să fim mai de grabă în NATO decât să riscăm alături de fostele ţări comuniste. Dar tot acum spunem că, intrarea României în NATO trebue să se facă cu fruntea sus, cu precizarea că avem dreptul să ne alegem prietenii, să ne spunem punctul de vedere şi să criticăm Alianţa, dacă este nevoie. De aceea, se poate spune că, majoritatea Românilor crede că NATO n'ar fi trebuit să pornească ofensiva nimicitoare asupra Serbiei şi că este necesară reluarea negocierilor dintre Sârbi şi Albanezii din Kosovo. În plus, pentru a-şi demonstra bunele intenţii, NATO trebue să dea dovadă de luciditate şi să impună nu doar formele de armistiţiu părţii sârbe, dar şi proiectul de democratizare şi refacere a potenţialului ei economic".

Este punctul de vedere discutabil al unui apreciat prezentator tânăr de televiziune, pe un canal românesc de largă audienţă.

NO COMMENT!

A consemnat,

Ion OLTEANU

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

• Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

• Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

EFEMERIDE

ÎNSEMNĂRILE UNUI "DROGAT"

Sunt turburat din creştet până în vârful unghiilor de uluitoarea ştire pe care am aflat-o. Sunt un *"viciat"*. Ca şi unele boli ascunse şi viciul de care sufăr este ereditar, iar eu continuând cu el, l-am amplificat, dar nu sunt singur cu viciul meu, ci întreaga ţară, lumea întreagă, care habar nu au cât sunt de viciate.

Viciul de care suferim - pentrucă am văzut cât este de extins - este un drog fără de care nu mai putem trăi, decât în urma unei mutaţii universale, sau local, a unor intervenţii makarenko-iste de tipul *"fenomenului Piteşti"* la scară naţională şi universală. Suntem intoxicaţi de *"opiu"*, dar nu din cel extras din maci ci, de unul mult mai puternic, numit *"Naţionalism"*.

Marea descoperire a fost făcută de un savant român, plecând pe urmele lui Karl Marx. După îndelungi cercetări, savantul român a descoperit că *"naţionalismul este opiu pentru popor"*, drept care o mulţime de asociaţii *"Non profit"* precum *"Romanian Gays and Lesbians Union"* (neînfiinţată încă, dar violent activă), revistele *"Anti dialog Social"*, *"22 + 11"* şi altele, îl vor propune pentru Premiul Nobel pe anul 3000.

Savantul român de renume cosmic se numeşte Şerban Orescu. Poartă papillon ca Dl. Ion Raţiu, ochelari de calitate, zâmbet de circumstanţă, barba rade.

În marea mea ignoranţă, nu mi-am dat seama de acest viciu al popoarelor, dar mai cu seamă al Românilor. Luminoasa lămurire a D-lui Ş.O., m'a făcut să arunc o privire retrospectivă asupra frământatei istorii a Neamului Românesc, pentru a-mi da seama, de câtă dreptate are.

Iată de exemplu, ce i-a folosit lui Decebal să moară ca naţionalist, apărând Dacia împotriva Romanilor? N'au fost mai câştigaţi cei care, chiar în lanţuri au ajuns la Roma? Şi ce dacă erau sclavi. Trăiau în Marele Imperiu al lumii, nu într'un colţ necunoscut ca Sarmizegetusa. Au pierit fără nici o urmă? Şi ce dacă! Parcă de ceilalţi s'a ales ceva?

1.000 de ani locuitorii din Dacia (România de azi) au trăit şi au murit fără ca istoria să ştie ceva despre ei. Nu e bine?

La ce le-a folosit voievozilor care au descălecat de pe cai şi au stabilit nişte hotare înălţând cetăţi de apărare şi cheltuind bani pe armuri, arcuri şi săgeţi? Nu era mai bine să-i dea pe băutură şi mâncare? Că veneau urgiile năvălitoare? Las'să vină. Ne *"tătăram"* cu Tătarii, ne turceam cu Turcii, ne rusificam cu Ruşii, dar cel puţin sub Turci am fi fost cetăţeni ai sultanului şi puteam călători în tot imperiul. Că nu mai eram Români? La ce ne-a folosit românismul? Norocul nostru că astăzi nu gândim la fel şi vrem să intrăm în NATO, pentru a-i bate pe toţi din toată lumea care nu gânesc ca noi, şi să intrăm în Uniunea Europeană, că prea mirosim a oaie în sumanele noastre româneşti.

Aşa se întâmplă când nu te trezeşti la timp. Bunăoară, dacă Vlaicu Vodă asculta de Doamna Clara, cu timpul şi Ţara Românească ar fi făcut parte din măreaţa împărăţie habsburgică şi n'ar mai fi fost nevoie să dezgropăm morţii cu latinitatea noastră, cu Unirea Principatelor şi ce-i mai grav, să luptăm împotriva drăguţului de împărat, pentru a ne întregi cu Transilvania. Nu i-a blestemat Episcopul Miron Cristea pe regele şi guvernul român că au declarat războiului împăratului şi-i sfătuia pe bănăţeni să lupte împotriva trădătorilor dela Bucureşti?

Meritele lui au fost recunoscute în România Mare şi a ajuns Patriarh al României şi Prim-ministru în guvernul care a pornit dezintoxicarea Românilor de opiul naţionalismului.

Ce ne trebue nouă Ştefan cel Mare, Mihai Viteazul, Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Alexandru Cuza, Bălcescu, Alecsandri, Kogălniceanu, alţii şi alţii ca ei? La ce a folosit României acel mare *"toxicoman"* Eminescu? Lăudaţi să fie cei care astăzi i-au dat la iveală toate cusururile şi se leapădă de el.

România are nevoie de oameni ca Mihai Roler, Ana Pauker, Pantuşa Bodnarenco, Nicolschi, Petre Roman, Iliescu şi alţii ca ei, pentru a se vindeca de opiul naţionalismului, iar Dl. Şerban Orescu, care a găsit diagnosticul viciului românesc, se pare că a găsit şi soluţia terapeutică: Deportarea Românilor din România.

Zahu PANĂ

CRONICA IDEILOR

CENTENARUL NAŞTERII LUI CORNELIU ZELEA CODREANU

—Ion BOIERU—

În Septembrie, anul acesta, se împlinesc 100 de ani dela naşterea lui Corneliu Zelea Codreanu; un centenar de o deosebită semnificaţie în viaţa istorică a neamului românesc. Deşi în momentele acestea nu este posibilă o percepţie şi o evaluare corectă a vieţii lui, din cauza haosului intelectual şi a alterărilor ideologice pe care le-a săvârşit marxismul, în domnia lui de peste 50 de ani în perspectivele naţionale ale poporului român.

În epoca dintre cele două războaie mondiale, Corneliu Z. Codreanu a dominat scena politică prin ridicarea tineretului român la o treaptă de gândire şi făptuire, neatinsă de nimeni în istoria României.

A oferit acestui tineret o învăţătură nouă, printr'o educaţie bine articulată şi cu o ierarhie organică de virtuţi morale, pentru un destin măreţ al poporului român.

Această ideologie promova primatul spiritual asupra tuturor activităţilor omeneşti, cu intenţia de a crea un om nou, un tip de nou Român, care să scoată ţara din starea deplorabilă în care ajunsese după Primul Război Mondial. Pe lângă această stare internă, dominată de incompetenţă, corupţie, se crease o stare periculoasă la graniţele de Răsărit şi de Apus ale ţării, se ridicau ameninţările unui comunism care urmărea încercuirea României şi supunerea ei - cizmei roşii a bolşevismului.

Bine orientat în lumea contemporană a lui, Corneliu Z. Codreanu a cunoscut toate frământările veacului din Europa şi România şi s'a ridicat cu înverşunare împotriva prăbuşirii morale, politice a ţării, cu formularea unui nou ideal.

Mişcarea Legionară, care este unică prin caracterul ei reformator, lupta pentru o reînnoire spirituală a ţării, în cadrul unui creştinism funciar al sufletului românesc.

Tineretul a fost entuziasmat de problemele naţionale pe care le-a lansat în viaţa publică şi a aderat, imediat şi masiv, la lupta de apărare împotriva comunismului invadator, pe pământul ţării (Basarabia şi Moldova) şi la graniţele apusene (Ungaria, unde se formase Republica comunistă a lui Bela Kuhn).

Politică externă a României era influenţată prin Franţa spre o apropiere de Moscova şi Titulescu era promotorul curentului prosovietic.

La ideologia legionară au aderat, în cursul anilor, cele mai strălucite personalităţi ale culturii, dintre 1918-1944. Şi întreaga cultură a fost inspirată de această ideologie naţionalistă şi dezbătută în nenumăratele reviste şi cărţi ale vremii lui Corneliu Z. Codreanu, încât s'a creat o autentică mitologie legionară, dar aceasta s'a dezvoltat în mod organic din viziunea sa, căci însuşi Corneliu Z. Codreanu era un produs al adâncimilor şi subconştientului poporului, şi aşa se explică adeziunea largă a tineretului la chemarea pentru o renaştere a sufletului naţional.

În viziunea românească a lui Corneliu Z. Codreanu era o cuprindere integrală a problemelor lumii şi a tuturor structurilor de metafizică ale sufletului românesc, deci ale dinamicii viguroase a cugetului românesc.

Ideologia naţionalistă a lui Corneliu Z. Codreanu este cea mai mare creaţie a sa.

"O mişcare spirituală care acţionează asupra sufletului..." (Ion Banea).

Aşa se tindea la formarea unui om nou, care să dea un alt chip de existenţă a neamului românesc, dotat deci cu o axiologie a istoriei naţionale, pe baza principiilor care s'au dezvoltat organic în Mişcarea Legionară, după cum spunea Ion Banea: *"credinţa, munca, ordinea, disciplina şi ierarhia"*.

În Mişcarea Legionară totul era bazat pe sentimentul dragostei şi pe capacitatea de jertfă, pentru neam şi credinţă.

Cât de cutremurătoare a fost jertfa lui Moţa şi Marin pentru apărarea lui Hristos şi cât de sublimă împăcarea neamului cu Dumnezeu!

"Ţelul final nu este viaţa. Ci ÎNVIEREA. Învierea neamurilor în numele Mântuitorului Iisus Hristos. Creaţia, cultura, nu-i decât un mijloc, nu un scop, cum s'a crezut, pentru a obţine această înviere. Este rodul talantului, pe care Dumnezeu l-a sădit în neamul nostru, de care trebue să răspundem. Va veni o vreme când toate neamurile pământului vor învia, cu toţi morţii şi cu toţi regii şi împăraţii lor. Având fiecare neam locul său înaintea tronului lui Dumnezeu. Acest MOMENT FINAL, <Învierea din morţi> este ţelul cel mai înalt şi mai sublim către care se poate înălţa un neam.

Neamul este deci o entitate care îşi prelungeşte viaţa şi dincolo de pământ. Neamurile sunt realităţi şi în lumea cealaltă, nu numai pe lumea aceasta" (C.Z.C. *"Pentru Legionari"*, pag. 425).

Pentru această Înviere, au dat legionarii atâtea jertfe, căzuţi în înfruntarea lor cu necredincioşii şi înrăiţii şi cu politicianismul corupt.

Cartea lui Corneliu Z. Codreanu *"Pentru Legionari"* a fost scrisă în 1936, şi cuprinde o formidabilă documentare asupra condiţiilor în care a apărut Mişcarea Legionară şi o tulburătoare dar senină mărturisire a crezurilor şi a generaţiei sale, dăruită prin jurământ salvării şi măririi neamului său.

La data apariţiei, toate personalităţile pe care le-a indicat ca responsabile pentru răvăşirea ţării, prin trădarea şi incompentenţa lor, nici unul dar absolut nici unul nu a fost în stare să dezmintă afirmaţiile sale. Au complotat în întunericul hurubelor şi l-au ucis în floarea vieţii, aruncând în vârtejul furtunilor întreaga ţară, care a fost sfârtecată şi apoi ocupată de barbaria bolşevică, ca urmare a greşelilor pe care le-au făcut înţelepţii conducători ai ţării, încât nici astăzi nu mai poate ieşi din iadul în care a intrat, căci nu există o elită conducătoare, care să ducă la lumină şi la clădirea unui destin măreţ, cum merită neamul românesc.

Trăim cu speranţa că va veni o altă elită salvatoare, din întoarcerea la adevăratele rădăcini, valori şi virtuţi ale sufletului românesc, pe care Corneliu Z. Codreanu a ştiut să le citească atât de bine, cum n'a fost altul în istoria României.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel 4 săptămâni înainte

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 40 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 35 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

CU MÂNA ÎNTINSĂ

Pentru noi care trăim în afara hotarelor României, este greu, foarte greu să intuim ce anume se petrece în ţara noastră de baştină. De ce ai noştri n'au pâine să o pună pe masă? Şi nu au după ce bea apă, în timp ce alţii trăiesc, vorba aia, *"Ca Vodă în lobodă"*.

Ne-a atras atenţia un articol dintr'un ziar primit de curând din ţară. Articolul se intitulează *"În ţara pâinii cu mâna întinsă pe piaţa grâului"* şi semnat de Dl. Gheorghe Dolot. Îl redăm şi noi aici cu speranţa că o să facem puţină lumină într'o noapte neagră pentru noi:

"Pentru cei mai mulţi dintre noi, existenţă cotidiană înseamnă siguranţa pâinii oferită familiei. Adică, minima condiţie pentru a rezista biologic într'o lume în care totul costă. Fără pâine, Românii devin mai stresaţi decât Chinezii fără orez, ori Germanii fără cartofi.

Acest lucru e cunoscut de toţi. Şi totuşi, pâinea a fost lăsată în grija altora... Terenurile abandonate în nepăsare, parcele nelucrate, pământuri nearate. Asta e imaginea câmpurilor noastre pentru care alţii ar da orice să le aibă, să le exploateze. La noi însă, s'a bătut joc de pământ şi de oamenii acestuia. Iscând conflicte, generând tensiuni, provocând certuri, declanşând procese din care au avut de pierdut tot ţăranii, care au fost lăsaţi să se descurce cum or putea. Practic, întreg mecanismul care asigura o recoltă îndestulătoare a fost distrus - cu o consecvenţă diabolică. Oamenii s'au întors la mijloacele primitive de cultivare a pământului. Au făcut-o de nevoie. Pentrucă numai aratul unui singur hectar de teren costă 800 de mii de lei. Cu ce să plătească un ţăran atâta bănet când, practic acesta nu are salariu?

Grija pentru pâine e doar un deziderat căruia nu-i mai dă nimeni curs. Poate altădată, când vom sta cu mâna'ntinsă pe piaţa grâului, împrumutându-ne pe valută cu dobandă apăsătoare. Poate atunci vom preţui ceea ce avem. Acelaşi lucru e valabil şi pentru porumb. E drept, au dispărut teleconferinţele de altădată. Totul a rămas la libera alegere a fiecăruia: ce să semene, cât să însămânţeze, şi mai ales, când să se apuce de treabă. Din păcate, chiar dacă unii vor s'o facă, n'au cu ce. Tractoarele au fost date la casat, închiriate sau pur şi simplu înstrăinate. Din baza materială a Agromecurilor s'a ales praful. Motorina-i scumpă, la fel piesele de schimb, iar mecanizatorii au rămas tot mai puţini. Cu ce să mai faci treabă? Cu braţele cocârţate ale ţăranilor bătrâni, cu vitele costelive abia scoase din iarnă, cu pluguri de pe vremea străbunicilor? Ne-am gândit să distrugem un mecanism şi n'am pus nimic în loc. Consecinţele se văd: 6.000-7.000 lei kilogramul de spanac, 25.000 lei salata, ceapa mai scumpă decât portocalele, iar fasolea, la preţ de Occident. Culmea e că toate partidele apărute în ultimii nouă ani pe scena politică românească şi-au prevăzut programe întregi vizând viaţa ţăranului şi a satului românesc. Dar asta e doar în programe, pentrucă, în fapt, toate urmăresc doar votul ţăranului, vot care să le propulseze în Parlament, după care toţi îi uită cu nerușinare."

Articolul a apărut în suplimentul săptămânal al ziarului *"Timpul"* din Reşiţa şi credem că vorbeşte dela sine şi că orice adaus din partea noastră e de prisos.

Totuşi trebue să spunem că, pe cât de mare ne-a fost bucuria când Domnul Emil Constantinescu scotea pe brânci pe tovul Ion Iliescu dela preşedinţia ţării, pe atât de mare ne este azi dezamăgirea, când vedem din ziarele din ţară că o minoritate bolşevică îşi bate în continuare joc de România, când citim că dolarul american se vinde pe piaţă cu aproape 16.000 de lei, când grânarul Europei a ajuns o cenuşăreasă, şi câte altele pe care le trecem - deocamdată - cu vederea.

LASZLO TÖKES IMPLICAT ÎNTR'UN SEXGATE

Cotidianul *"Evenimentul Zilei"* în numărul 2024 publică pe prima pagină scandalul sexual al episcopului Laszlo Tökes, din care reproducem cele ce urmează:

"Un nou <cutremur> sexual, cu epicentrul în Oradea, riscă să tulbure apele politice româneşti. Potrivit unor exponenţi ai aripii moderatoare a UDMR, citaţi de cotidianele locale <Jurnalul de dimineaţă> şi <Vest>, însuşi episcopul reformat Laszlo Tökes a călcat pe bec, devenind protagonistul unui nou <Sexgate> orădean. Ziarele citate relatează pe prima pagină că Laszlo Tökes ar fi fost surprins de consoarta sa într'o postură deosebit de intimă, cu o credincioasă. Flagrantul - mai spun sursele citate - nu rămâne la stadiul de eveniment luat la cunoştintă, căci soţia preşedintelui onorific al UDMR vrea să introducă urgent acţiune de divorţ la Judecătoria Oradea, acuzându-l pe Tökes de adulter."

În capul articolului este publicată fotografia episcopului, iar articolul este semnat de Olivia Steer. Ni se spune că Zoltan Barabas, consilierul episcopului, consideră această acţiune, ca o campanie de denigrare a lui Tökes. O fi, n'o fi, noi nu ştim. Dar ştim că *"până nu faci foc, nu iese fum"*.

Nicolae NOVAC